

**Concept
Jaarverslag en Jaarrekening
2020**

Concept Jaarverslag en Jaarrekening 2020

Auteur (s) : DCMR o.l.v. concerncontroller
Documentnummer : 22307774
Versie: : Versie DB
Datum : 8 april 2021

Inhoud

1	Inleiding	5
	1.1 Leeswijzer	7
	Deel 1: Jaarverslag	8
2	Programma Bedrijven	9
	2.1 Wat waren we van plan?	9
	2.2 Wat hebben we gedaan?	9
	2.3 Wat heeft het gekost?	22
3	Programma Gebieden	23
	3.1 Wat waren we van plan?	23
	3.2 Wat hebben we gedaan?	23
	3.3 Wat heeft het gekost?	29
4	Programma Bedrijfsvoering	30
	4.1 Inleiding	30
	4.2 Baten en lasten	30
5	Productie	32
	5.1 Algemeen	32
	5.2 Productie toezicht	32
	5.3 Productie handhaving	33
	5.4 Productie reguleren	34
	5.5 Productie bodem	34
	5.6 Productie overige gebiedsgerichte producten	35
6	Financiële Resultaten	36
	6.1 Hoofdpijnen verlies- en winstrekening	36
7	Paragrafen	38
	7.1 Inleiding	38
	7.2 Lokale heffingen	38
	7.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	38
	7.4 Risico's en risicomanagement	39
	7.5 Onderhoud kapitaalgoederen	43
	7.6 Financiering	43
	7.7 Bedrijfsvoering	43
	7.8 Verbonden Partijen	46
	Deel 2: Rapportage Meerjarenprogramma 2017 - 2020	47
8	Meerjarenprogramma VTH	48

8.1	Algemeen	48
8.2	Voortgang thema's	48
8.3	Voortgang ontwikkelpunten	59
Deel 3: Jaarrekening 2020		63
Balans		64
9	Algemene waarderingsgrondslagen	66
9.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	66
9.2	Materiële vaste activa met economisch nut	66
9.3	Vlottende activa	66
9.4	Passiva	67
10	Toelichting op de balans	68
10.1	Activa	68
10.2	Passiva	71
10.3	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	74
10.4	Gebeurtenissen na balansdatum	74
11	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening (aangepast)	75
12	Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	76
12.1	Resultaat	76
12.2	Algemene dekkingsmiddelen	76
12.3	Analyse begrotingsafwijkingen	76
12.4	Begrotingsafwijkingen op programma's van participanten	76
12.5	Begrotingsafwijkingen op projecten	78
12.6	Projectresultaat 2020	78
13	Overige gegevens	79
13.1	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	79
13.2	Bestuursleden Algemeen Bestuur	80
14	Bijlagen	81
14.1	Staat van activa	82
14.2	Werkplan overzicht per opdrachtgever	83
14.3	Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant	84
14.4	Overzicht van baten en lasten per taakveld	85
14.5	Accountantsverklaring	86
14.6	Nadere verklaring producten in hoofdstuk 5	87

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening van DCMR Milieudienst Rijnmond over het jaar 2020. In 2020 heeft DCMR zich ingezet voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving in het Rijnmondgebied. Met de prioriteiten zoals die waren aangegeven in de begroting 2020 is gewerkt aan vergunningverlening, toezicht en handhaving en is geadviseerd over ruimtelijke plannen en duurzaamheid. De uitvoering van de DCMR-taken moest begin 2020 worden aangepast als gevolg van de coronamaatregelen. In korte tijd zijn nieuwe werkwijzen ontwikkeld, zoals video-inspecties, toezicht op afstand en de inzet van drones. Het is gelukt om de inzet van uren en de productie zoveel mogelijk volgens planning uit te voeren. In het jaarverslag vindt u terug waar DCMR in 2020 aan heeft gewerkt en wat dit heeft opgeleverd.

De jaarrekening geeft het overzicht van de financiële situatie van DCMR over 2020. U zult daarin lezen dat DCMR een operationeel resultaat (dus voor benutting bestemmingsreserves) heeft behaald van k€1.360. Dit operationele resultaat wordt mede bepaald door kosten die gemaakt zijn voor uitgevoerde activiteiten ten behoeve van eenmalige trajecten.

Voor deze eenmalige trajecten zijn in het verleden bestemmingsreserves gevormd. Aan de in voorgaande jaren gevormde bestemmingsreserves wordt voor die in 2020 gemaakte kosten een bedrag van k€1.616 onttrokken. Tevens is conform de bijgestelde begroting 2020 een bedrag van k€1.145 gedoteerd aan de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering. Tot slot heeft DCMR uit voorgaand boekjaar en incidentele factoren een positief resultaat behaald van k€133.

Uiteindelijk heeft DCMR over 2020 een resultaat voor bestemming behaald van k€1.964.

Resultaat Programma's (x € 1.000)	Realisatie 2019	Primaire Begroting 2020	Definitieve Begroting 2020	Realisatie 2020	Vershil definitieve begroting en realisatie 2020
Resultaat programma Bedrijven	€ 94-	€ -	€ 18-	€ 28-	€ 9-
Resultaat programma Gebieden	€ 177-	€ -	€ 149-	€ 210-	€ 61-
Resultaat programma Bedrijfsvoering	€ 1.717	€ -	€ 167	€ 2.202	€ 2.034
Resultaat programma's	€ 1.446	€ -	€ 0	€ 1.964	€ 1.964

Ten aanzien van de bestemming van het resultaat wordt voorgesteld om hierover gefaseerd te besluiten. De Rijnmondgemeenten en de provincie Zuid-Holland hebben de gezamenlijke ambitie om te komen tot een circulaire en klimaatneutrale economie in 2050. Het Algemeen Bestuur heeft in 2020 vastgesteld dat DCMR hier vanuit vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering aan kan bijdragen. In nauwe samenwerking met de participanten zal worden verkend hoe de kennis en ervaring vanuit de DCMR-taken kan worden ingezet en welke financiële middelen daarbij nodig zijn. Voorgesteld wordt daarom om het te bestemmen resultaat van 2020 vooralsnog te reserveren en in de vergadering van het Algemeen Bestuur van december 2021 te bepalen wat de rol van DCMR op het gebied van deze duurzaamheidsopgaven wordt en welke financiële inzet dit vraagt.

Het Dagelijks Bestuur, 8 april 2021

Digitaal getekend

Voorzitter

Dhr. A. Bonte

Digitaal getekend

Secretaris

Mevr. R. M. Thé

Het Algemeen Bestuur van DCMR Milieudienst Rijnmond,

Gelezen het voorstel van het dagelijks Bestuur,

Gelet op artikel 29 van de Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond;

BESLUIT:

vast te stellen het Jaarverslag en Jaarrekening 2020.

DCMR Milieudienst Rijnmond,

Schiedam, 1 juli 2021.

De voorzitter,

De secretaris,

Mevr. R. M. Thé

1.1 Leeswijzer

De jaarrapportage over 2020 bestaat uit drie delen:

1. Het jaarverslag. Hierin leest u waar de DCMR in 2020 aan gewerkt heeft. Het bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Programma Bedrijven;
  - Programma Gebieden;
  - Productie;
  - Programma Bedrijfsvoering;
  - Financieel jaarresultaat DCMR;
  - Paragrafen.

2. De rapportage over het Meerjarenprogramma 2017 – 2020. Hierin leest u wat het effect is van ons werk op de thema's veiligheid, lucht en geur, geluid, energie en afvalwater.

3. De jaarrekening. In dit gedeelte leest u hoe de financiële situatie van DCMR in 2020 was. De jaarrekening bestaat uit de volgende onderdelen:
  - Balans;
  - Overzicht baten en lasten;
  - Toelichting.

Deel 1: Jaarverslag

2 Programma Bedrijven

2.1 Wat waren we van plan?

Het programma Bedrijven bevat alle taken die DCMR uitvoert die betrekking hebben op bedrijven. Dit zijn reguleren, inspecteren en handhaven op basis van wetgeving zoals de Wabo, het Activiteitenbesluit, Bodemwet- en regelgeving, Luchtvaartwet- en regelgeving, de Provinciale milieuverordening en de Ontgrondingenwet.

De doelen uit het beleidskader worden binnen het programma bedrijven gerealiseerd op de wijze zoals afgesproken in het VTH uitvoeringsplan. Enkele afspraken daaruit zijn:

- Toezicht wordt informatie- en risicogestuurd uitgevoerd.
- Instrumentarium voor het toezicht wordt effectgericht ingezet.
- Bedrijven worden onverkort intensief gecontroleerd op de uitvoering van veiligheidssystemen, de technische installaties en op veiligheidscultuur.
- De sanctiestrategie wordt consequent toegepast.
- Eigen verantwoordelijkheid van bedrijven, branches en ketens op het gebied van milieu en veiligheid wordt versterkt.
- Kwaliteit van uitvoering wordt versterkt door samenwerking tussen inspectiediensten en omgevingsdiensten.

In 2020 stonden de volgende speerpunten centraal:

- Uitvoering VTH taken op hoog niveau.
- Brancheaanpak en risicosturing.
- Vernieuwen instrumentarium voor Regulering.
- Doorontwikkeling van de Meldkamer.
- Uniforme aanpak voor Brzo-bedrijven.
- Transparante overheid.

In de volgende paragrafen leest u welke activiteiten in 2020 rond deze speerpunten zijn uitgevoerd. Los van deze speerpunten zijn ook veel andere activiteiten uitgevoerd waarvan verslag wordt gedaan. Ook wordt ingegaan op toezicht in de coronaperiode.

2.2 Wat hebben we gedaan?

2.2.1 Toezicht in coronaperiode

In maart 2020 nam de Rijksoverheid vergaande maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. DCMR heeft de manier van toezichthouden hierop aangepast. Doel was om de kwaliteit zoveel mogelijk te handhaven, terwijl waar mogelijk op afstand werd gewerkt. Op verschillende momenten is een toelichting op de nieuwe werkwijze gegeven aan participanten en bedrijven, onder meer in gesprekken, overleggen, via e-mailberichten en via berichten op de website en sociale media. Het resultaat was dat zich nauwelijks momenten hebben voorgedaan waarop de werkwijze een acuut probleem vormde. Wel is een enkele keer een inspecteur op onterechte gronden de toegang tot een bedrijf geweigerd. Daarnaast is het een gemis dat het element van persoonlijk contact is weggevallen.

DCMR heeft zich in 2020 volop ingezet om, ondanks de beperkingen, toch de toezichtcapaciteit in de verschillende sectoren optimaal en slim in te zetten. Na de lockdown in maart werd in juni 2020 een lichter regime toegestaan, waarna fysiek toezicht in alle branches weer is geïntensiveerd. Geluidmeetrondes werden voorzichtig gestart, met één meetronde in de 2 weken. Ook de geurrondes werden weer opgestart. Er werd deelgenomen aan acties voor de aanpak van ondermijning en integrale controleacties. In november 2020 werden de coronamaatregelen toch weer verzaamd. DCMR heeft zich opnieuw aan de strengere regels geconformeerd en het fysiek toezicht weer afgeschaald. Deze periode is benut voor innovaties en het toepassen van alternatieven voor fysiek toezicht in de coronaperiode. Onderzocht wordt hoe we de leerervaringen met de nieuwe werkwijzen voor toezicht ook in de toekomst kunnen benutten.

Al met al hebben we verschillende malen forse aanpassingen moeten doen in de aanpak van het toezicht en de handhaving. Hieruit is dan ook te verklaren dat in de eerste helft van 2020 gemiddeld over de werkplannen een verlies werd geleden in productie. In de tweede helft van 2020 zijn de productie en declarabiliteit weer aanzienlijk toegenomen. Zoveel, dat de opgelopen achterstand in de tweede helft van het jaar bijna volledig gecompenseerd kon worden. Toezichtcapaciteit is gedurende het jaar flexibel ingezet waar dat kon en waar nodig zijn er alternatieve werkzaamheden opgepakt zoals het investeren in datakwaliteit.

Invloed corona en gevolgen voor toezicht en handhaving per sector

Meldkamer en piket

De telefonische bereikbaarheid voor het melden van incidenten, bedrijfsmeldingen en milieumeldingen is gehandhaafd. Op de meldkamer werd gewerkt met een minimale bezetting en een maximaal veiligheidsprotocol. De collega's die deelnemen aan milieupiket en eropuit gaan bij overlastmeldingen of een incident werkten vanuit huis en waren nog steeds 24 uur per dag bereikbaar en inzetbaar. Dit leverde wel extra werk op bij het omwisselen van inspectievoertuigen en apparatuur volgens een coronaprotocol, maar er hebben zich geen voorvallen voorgedaan waarbij deze werkwijze aantoonbaar een negatieve invloed had op de kwaliteit van het werk.

Inspectie

Het programma voor inspecties en voorvalonderzoeken is bijna geheel uitgevoerd zoals gepland, zij het deels op een andere manier. Er is zoveel mogelijk op afstand gecontroleerd. Waar dat niet anders kon werd het werk fysiek op locatie uitgevoerd. We controleerden nog steeds op de wijze die we als DCMR noodzakelijk vinden om te kunnen toezien en handhaven, dus aangekondigd maar ook onaangekondigd.

Horeca

Voor een aantal werkzaamheden geldt dat ze in 2020 bijna niet of veel minder werden uitgevoerd vanwege de maatregelen en de veranderde omstandigheden. Voorbeelden zijn het toezicht op evenementen, dat voorlopig stil ligt, en de horeca geluidmeetrondes. Deze laatste zijn stopgezet na de sluiting van de horeca.

Vuurwerkcontroles

Door het vuurwerkverbod verliepen de vuurwerkcontroles anders dan in voorgaande jaren. Door via e-mailberichten en via de website direct met de 72 verkooppunten te communiceren heeft DCMR aangegeven dat toezicht volgens aangepaste regels zou plaatsvinden. Uiteindelijk hebben zich geen grote problemen voorgedaan. Het toezien op de voorraden die zich bij de haventerminals vormden en de tijdige afvoer hiervan leverde ook veel werk op.

Supermarkten

De coronatijd van maatregelen en stapsgewijze versoepelingen heeft een eigen dynamiek met nieuwe vraagstukken voor gemeenten, waar DCMR natuurlijk graag bij ondersteunt. Aan het begin van de coronacrisis hadden supermarkten behoefte aan ruimere tijden voor het laden en lossen om de grote vraag van consumenten tijdens deze eerste maanden aan te kunnen. In overleg met de gemeenten heeft DCMR dit tijdelijk toegestaan, op voorwaarde dat dit niet te veel overlast voor de omwonenden opleverde. Intussen heeft DCMR het toezicht op de geluidnormen hervat, ook weer in overleg met de gemeenten en de brancheorganisaties.

Sport en sportscholen

Sinds 11 mei zijn de coronamaatregelen rondom het sporten versoepeld. Buiten mag er weer in groepen worden gesport. Sportschoolhouders zoeken oplossingen om, ondanks de beperkingen, toch les te kunnen geven en willen hun sportactiviteiten in de buitenlucht aanbieden. Verschillende gemeenten hebben ons gevraagd welke (on)mogelijkheden er zijn om sporten buiten indoorsportlocaties mogelijk te maken. De vragen gaan vooral over mogelijke beperkingen vanuit de milieuregelgeving, en in het bijzonder over het afspelen van muziek tijdens het buitensporten. DCMR heeft de knelpunten in beeld gebracht. Met een algemeen advies helpt DCMR gemeenten om keuzes te maken bij wat wel en niet kan.

Innovaties en alternatieven voor fysiek toezicht in de coronaperiode

De periode van de coronamaatregelen heeft DCMR gebruikt om op een aantal gebieden innovaties te versnellen of alternatieve wijzen van toezichthouden/handhaven toe te passen. Hieronder vindt u daarvan een overzicht:

Ontwikkeling van toezicht op afstand

De inspecties bij de grote industrie zijn vanaf dag één van de coronacrisis op afstand doorgegaan. Met videovergaderingen, het beoordelen van opgestuurde rapportages en video-inspecties om de aanwezigheid van noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen te kunnen vaststellen. Zo wordt alles geïnspecteerd wat op afstand geïnspecteerd kan worden. De fysieke inspectieonderdelen worden ingepland en ingehaald op de momenten dat er weer meer ruimte is. Ook de samenwerking met de veiligheidsregio en ISZW (Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid) is in stand gebleven. In situaties waar DCMR van mening was dat een fysieke inspectie echt niet achterwege kon blijven, zijn die conform de afspraken met veiligheidsregio en ISZW uitgevoerd (zoals bij Ducor en Alyphos). Voor de MKB-bedrijven is een pilot met videobellen gestart om ervaring op te doen met toezicht op afstand. Op basis hiervan is er beleid en een werkwijze rondom het uitvoeren van deze controles opgesteld en is dit uitgezet in de teams. Ook voor het project informatieplicht energiebesparing worden de controles grotendeels op afstand uitgevoerd.

Administratief oppakken van (na)controles

Voor een aantal branches en onderwerpen (waaronder natte koeltorens) is gekozen om de controles administratief op te pakken. Hierbij wordt het bedrijf gevraagd om logboeken, bonnetjes of andere stukken uit de administratie naar DCMR te mailen, zodat de beoordeling op afstand kan plaatsvinden. Voor nacontroles gaat het bijvoorbeeld om het opsturen van foto's waarop duidelijk te zien is dat een overtreding is hersteld.

Inzet van drones

In 2019 zijn de eerste ervaringen opgedaan met de inzet van drones bij een grondbank en een asfaltreiniger. Met drones zijn de volumes van aanwezige afvalstoffen digitaal ingemeten. De afgelopen periode is gebruikt om een project te starten om dit breder in te gaan zetten. Hierbij wordt actief de samenwerking met andere omgevingsdiensten gezocht. Een aantal daarvan heeft al ervaring met de inzet van drones.

Inzet van andere interventies

De afgelopen maanden is er een zelfchecklist voor de jachthavens uitgezet en verwerkt. De uitkomsten zijn richtinggevend voor de inrichting van de fysieke controles voor de tweede helft van het jaar. Ook is een interactieve factsheet gelanceerd voor de glastuinbouw. Met deze interactieve factsheet, in combinatie met een rekenhulp en een interactief stroomschema, helpen we tuinders op weg om hun gevaarlijke stoffen veilig op te slaan.

Investeren in datakwaliteit

Betrouwbare omgevings- en bedrijvendata worden steeds belangrijker. Niet alleen voor DCMR maar ook voor inwoners, bedrijven en participanten in het werkgebied. Daarom heeft DCMR toezichthouders tijdelijk ingezet op inventariserende controles om het bedrijvenbestand zo actueel mogelijk te houden.

Investeren in informatievoorziening voor toezichthouders

Onderdeel van een datagedreven DCMR is goede ICT-ondersteuning voor de toezichthouders zodat zij gegevens, verslagen en overtredingen zo eenvoudig en efficiënt mogelijk kunnen registreren. DCMR heeft een nieuwe bevindingenapplicatie in gebruik, die verder wordt ontwikkeld. Hiermee kunnen de toezichthouders op locatie nog makkelijker zowel de positieve als de negatieve bevindingen (overtredingen) registreren en verder verwerken.

Ervaringen delen

Tijdens de eerste periode van maatregelen en de daaruit voortvloeiende beperkingen in het toezicht, is er overleg met andere omgevingsdiensten geweest over hun aanpak en tijdelijke inzet op andere activiteiten. De verschillende aanpakken zijn onderling gedeeld en ervaringen zijn uitgewisseld.

2.2.2 *Uitvoering VTH-taken op hoog niveau*

Meerjarenprogramma VTH

In 2020 is er een nieuw meerjarenprogramma (MJP) opgesteld dat in december door het AB is vastgesteld. Uit de evaluatie van eind 2019 bleek dat de interne en externe betrokkenheid verbeterd kon worden. Bij het vormgeven van het nieuwe MJP is hier rekening mee gehouden. Zo is de eerste inventarisatie van mogelijke onderwerpen breed uitgezet binnen de organisaties en zijn de collegeprogramma's als input gebruikt. De risicoanalyse is door meer dan 100 experts binnen DCMR via een digitaal formulier gedaan. Ook is er veelvuldig afgestemd met het participantenoverleg en zijn er voor de verschillende focuspunten digitale olopjes georganiseerd om de input op te halen bij de collega's van onze participanten. Dit proces heeft geleid tot een breed gedragen MJP waarin deze keer naast de VTH-taken ook (ruimtelijk) adviseerders een plek heeft gekregen. Het MJP heeft een aantal bekende focuspunten die belangrijk blijven, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en het voorkomen van hinder. Maar ook een aantal nieuwe ontwikkelingen zoals circulaire economie, energietransitie en ondermijning zijn focuspunt in het nieuwe MJP. Met het nieuwe MJP wil DCMR ook een verbetering doorvoeren in de monitoring van de doelen. Er worden nieuwe indicatoren ontwikkeld en het doel is uiteindelijk een dashboard waarin de voortgang intern, maar ook voor het bestuur, zichtbaar wordt.

Voor de VTH-taken is het MJP input voor het actualisatieprogramma van vergunningverlening en de brancheplannen bij toezicht en handhaving. Er zijn eind 2020 ook nieuwe meerjarige brancheplannen opgesteld.

Continu Verbeteren van de Big 8

De Big 8 van DCMR, ofwel de beleidscyclus, is de plek waar alle producten van de PDCA cyclus terugkomen. Van beleid dat bij de participant gemaakt wordt, via werkplannen en begroting, tot monitoring en verslaglegging. Ook het Meerjarenprogramma, de Brancheplannen en het Actualisatieprogramma Reguleren behoren tot de cyclus. In 2020 is verder gewerkt aan het continu verbeteren (LEAN) van de Big 8. Eind 2020 is vooruitgekeken om te zorgen dat ook met de nieuwe organisatie-inrichting de sturing op de Big 8 gewaarborgd blijft, zoals in het Bor vereist is.

Kennisnetwerken

DCMR heeft in 2020 actief deelgenomen in diverse kennisnetwerken waarin omgevingsdiensten (OD's) opereren. Zo is DCMR actief in Omgevingdienst.nl, waarbinnen onder meer op specifieke inhoudelijke thema's als asbest en energiebesparing, maar ook op meer methodische thema's als data-analyse, gedragsbeïnvloeding en effectmeting werkgroepen kennis met elkaar uitwisselen. DCMR is ook actief deelnemer aan Brzo+, waarin onder meer de opleiding van de toezichthouders in een gezamenlijke academie plaatsvindt. Ook op diverse inhoudelijke thema's als aging wordt daar gezamenlijk kennis opgebouwd met collegadiensten.

Dossiers met speciale aandacht

In 2020 waren er enkele bedrijven die veel aandacht van de DCMR vergden. Dit vanwege achterblijvende prestaties op het gebied van veiligheid en milieu, overlast bij omwonenden, of incidenten. Eén bedrijf, Esso, is onder bevoegd gezag van de provincie Zuid-Holland onder verscherpt toezicht gesteld. Dit betekent frequenter toezicht en de inzet van extra toezichtsinstrumenten gericht op verbetering. Denk daarbij aan extra controles, het laten opstellen door het bedrijf van een plan van aanpak voor verbeteringen, onderzoek naar de veiligheidscultuur, analyse van bijna-incidenten en gesprekken met de directie.

Voor Chemours en Dupont is naast het toezicht veel tijd geïnvesteerd in het proces om te komen tot drie aparte revisievergunningen voor de installaties van Chemours, DuPont en Performance Materials Netherlands BV (Dow) waar deze installaties nu nog onder één omgevingsvergunning opereren.

Bij Esso is eind 2020 het verdiepende cultuuronderzoek afgerond en zijn de plannen van aanpak voor verbetering van de prestaties en het opheffen van overtredingen uitgevoerd. Zo kon de besluitvorming over opheffen van het verscherpt toezicht worden voorbereid.

Voor de gemeente Rotterdam hebben we veel extra tijd besteed aan de stofoverlast in Hoek van Holland en aan de havenemplacementen van ProRail.

In 2019 is het rangeren met gevaarlijke stoffen op het emplacement Waalhaven Zuid stopgezet vanwege het ontbreken van goede blusfaciliteiten. Ook voor de andere emplacementen lopen diverse handhavingstrajecten om de situatie op het gebied van veiligheid te verbeteren. In samenwerking met VRR is veel tijd gestoken in extra controles, toezien op de verbeteringen die ProRail wil doorvoeren en het stimuleren van het management van ProRail om deze verbeteringen en een algehele versterking van de veiligheidscultuur bij ProRail te bereiken. DCMR neemt deel aan diverse overleggen over en met ProRail op bestuurlijk en directieniveau, die door de gemeente Rotterdam en op verzoek van de staatssecretaris in het leven zijn geroepen.

Vanuit Hoek van Holland kwamen afgelopen jaar weer veel klachten over stofoverlast, veroorzaakt door erts- en kolenoverslag van bedrijven op de Maasvlakte. Het aantal ontvangen klachten bij de Meldkamer vervijfvoudigde tot 416 in 2020. Dat heeft geleid tot een intensivering van het toezicht op de bedrijven EMO en EECV – in de vorm van zeer frequente controles –, tot intensief overleg over het nemen van extra maatregelen – vastgelegd in een plan van aanpak van de bedrijven – en tot aanpassing van de vergunningen om dit ook (deels) juridisch afdwingbaar te maken. In nauwe samenwerking met de gemeente Rotterdam is daarom ingezet op veel meer communicatie met de omgeving, over het gezamenlijk doen van onderzoek (metingen door en bij bewoners van Hoek van Holland) en over de risico's en maatregelen.

Ondanks de maatregelen van Suez is er nog steeds sprake van vliegenoverlast. Daarom is er een plan van aanpak met alle betrokkenen (waaronder de gemeente Rotterdam en Provincie Zuid-Holland) opgesteld om tot een oplossing te komen. In 2020 is er veel onderzoek naar de oorzaak gedaan door het KAD. Dit onderzoek wordt in 2021 voortgezet, de milieuvergunning zal worden geactualiseerd en intensief toezicht en contact met de bewoners zal gaan bijdragen aan de oplossing.

Toezichtslab

Het Toezichtslab heeft in 2020 diverse projecten opgepakt om het toezicht slimmer te maken. Het gaat onder meer om de ontwikkeling van een instrument waarmee op efficiënte en effectieve wijze elementaire aspecten van de veiligheidscultuur worden gemeten. Eind 2020 is dit instrument getest. Het doel is om dit in de toekomst vaker uit te zetten, wat ook de mogelijkheid biedt tot benchmarken.

De ontwikkeling van een bodemtool is een ander voorbeeld van een project dat in 2020 is opgepakt. In 2019 maakte het Toezichtslab een planningstool voor asbest. Hiermee kan gemakkelijk worden geprioriteerd bij welke saneringen een controle moet worden uitgevoerd. Vanwege het succes van de asbesttool is in 2020 een soortgelijke tool ontwikkeld voor bodemsaneringen, waardoor bodeminspecties eenvoudig risicogericht gepland kunnen worden. De bodemtool wordt begin 2021 in gebruik genomen.

Het team is uitgebreid met een datascientist. Na een inwerkperiode zijn er afspraken gemaakt over een nieuwe werkwijze voor de data-analisten om het werk 'in flow' en kwalitatief hoogstaand af te krijgen. Deze werkwijze staat nu. Met de extra inzet op data-analyse zorgt DCMR ervoor dat de aandacht gericht kan worden op de bedrijven en activiteiten met de hoogste risico's voor milieu en veiligheid.

Legionellabeheersing in natte koeltorens

Natte koeltorens worden gebruikt voor de afkoeling van een gebouw of een industrieel proces. De koeltoren vernevelt water, dat zich als een lichte mist verspreidt. Via de waternevel kunnen legionellabacteriën eenvoudig terechtkomen in de lucht. Deze lucht kunnen mensen inademen. Bij inademing kunnen legionellabacteriën gevaarlijk zijn. De natte koeltorens moeten daarom regelmatig worden gecontroleerd.

Eén van de doelstellingen van de controles in 2020 was om inzicht verkrijgen in het naleefgedrag van de bedrijven met een natte koeltoren in het Rijnmondgebied. Bij bijna alle locaties zijn de contactgegevens in het legionellabeheersplan van de betrokken partijen actueel en hebben onderhoudswerkzaamheden plaatsgevonden.

Er is nog niet voldoende zicht op welke locaties een natte koeltoren hebben. Hierdoor is een uitbraak, zoals in 2019 in een natte koeltoren van een karton- en papierfabrikant in Gent België, ook in ons land altijd mogelijk. In 2020 heeft DCMR daarom ingezet op het opsporen van nieuwe locaties met natte koeltorens. Het opsporen en registreren van de natte koeltorens is een lastige klus, omdat de installaties vaak niet of nauwelijks zichtbaar zijn. Om de onbekende koeltorens op te sporen heeft DCMR luchtfoto's ingezet. We werken hierbij samen met een extern bureau. Uit deze inventarisatie zijn al 70 nieuwe locaties met natte koeltorens, voornamelijk industriële locaties, gevonden. Ook in 2021 wordt deze inventarisatie voortgezet, maar dan met luchtfoto's met pixels van 5 en 7,5 cm. De eerste inventarisatie was met luchtfoto's met pixels van 25 cm.

Toezicht op kwaliteit afvalwater

In 2020 zijn bij 46 bedrijven in totaal 67 bemonsteringen uitgevoerd. De bezochte bedrijven behoorden tot de branches Tankcleaners, Metaalelektro, Composteerders, TOP-DOP's (tijdelijke c.q. definitieve opslagplaatsen van grond), Chemie, Afval, Voeding, Tankstations en Metaalrecycling. Bij deze bemonsteringen is 13 keer een overtreding aangetroffen, 6 keer werd niet voldaan aan de lozingseis en 7 keer was de zuiveringstechnische voorziening niet op orde. Een groot aantal van deze controles is samen met inspecteurs van het Waterschap Hollandse Delta uitgevoerd. Dat is gebeurd in het kader van een samenwerkingsverband dat in 2021 zal worden voortgezet. Daarnaast is 12 keer een bemonstering bij Chemours in Dordrecht uitgevoerd op PFAS. De gehalten die daarbij werden aangetroffen gaven geen aanleiding tot handhavend optreden.

2.2.3 Brancheaanpak en risicosturing

Uitvoering brancheplannen

DCMR bewaakt en bevordert naleving bij bedrijven door een informatie- en risicogestuurde aanpak per branche op te stellen. In 2016 heeft DCMR voor ruim 40 branches een vierjarig brancheplan opgesteld. Daarin staan op hoofdlijnen risico's, specifieke problematiek, doelgroepanalyse en toezichtstrategie beschreven. 2020 was het laatste jaar van deze vierjarige cyclus. Uitgangspunt is dat toezicht met prioriteit wordt uitgevoerd waar de milieu- en veiligheidsproblemen, risico's en overlast het grootst zijn, en op de binnen de verschillende branches geformuleerde focuspunten.

In 2021 start een nieuwe cyclus. In samenhang met het nieuwe MJP is in 2020 een nieuwe meerjarige brancheaanpak en toezichtstrategie opgesteld. Gedragswetenschappelijke inzichten en onderzoeksmethoden vormen in toenemende mate de basis voor interventies gericht op verhoging van de naleving.

Inspectieprogramma uitgevoerd ondanks corona

In 2020 heeft DCMR een groot aantal preventieve inspecties uitgevoerd. Daarnaast is ook een aantal ongeplande inspecties uitgevoerd, die zowel vanuit de brancheplannen als vanuit gezamenlijke inspecties en opleveringscontroles voortkwamen. Ondanks de coronamaatregelen kon DCMR het programma als geheel vrijwel totaal zoals gepland uitvoeren. Er trad wel een verschuiving op. Door de verplichte sluiting waren er minder controles in de horeca en bij evenementen. Door de stijging van het repressief toezicht (voorvalafhandeling en hercontroles) stond het preventief toezicht ook in 2020 in een aantal gemeenten onder druk. Het is in bijna alle gevallen gelukt dit binnen budget en het begrote aantal te besteden uren te ondervangen. Het toezicht op onderwerpen die in meerdere branches spelen, zoals toezicht op natte koeltorens en energiebesparing, is projectmatig uitgevoerd.

Betere naleving door zelfcontrole

Naast de reguliere inspecties heeft in een aantal branches ook zelfcontrole plaatsgevonden door middel van zelfchecklijsten. Dit is onder andere gebeurd in de branches zorg, jachthavens, op- en overslag gevaarlijke stoffen, de grafische industrie en de horeca.

Bijzonderheden per branche

Het nalevingspercentage binnen de verschillende branches is een indicatie voor het naleefgedrag binnen die branches. Het is goed deze met enige nuance te bekijken. Soms zijn incidenten van invloed. Elk jaar verschillen de focuspunten binnen de verschillende brancheplannen, waardoor percentages niet goed te vergelijken zijn met de jaren ervoor. In een aantal branches vallen zaken op. Die worden hieronder kort besproken.

De uitvoering van asbesttaken ontwikkelt zich voorspoedig. Er werden in 2020 2.563 meldingen ontvangen. De asbesttelefoon, die in februari is geïntroduceerd, speelt hierin een belangrijke rol. De asbestsaneringen zijn toegenomen door een groei van (ver)bouwactiviteiten bij particulieren, woningbouwverenigingen en aannemers. In 2020 heeft DCMR de asbesttaken uitgebreid met vijf gemeenten.

In de branche Autodemontage zijn in 2020 niet alle bedrijven gecontroleerd. De oorzaak hiervan zijn de coronamaatregelen. Bij de bedrijven die gecontroleerd zijn, werden geen bijzonderheden vastgesteld. Er zijn in 2020 wel bij een viertal bedrijven gezamenlijke integrale controles uitgevoerd, samen met handhavingpartners gemeente Rotterdam en politie. Ook tijdens deze controles zijn geen overtredingen of bijzonderheden geconstateerd.

De branche Chemie kenmerkt zich door de diversiteit aan installaties en processen met een grote variatie aan gebruikte stoffen. Voor de periode 2018-2022 heeft de provincie extra budget beschikbaar gesteld om het toezicht op de (petro)chemische sector en de tank op- en overslagterminals structureel verder te versterken door meer toezicht en nieuwe vormen van toezicht op installatieniveau. Ook hier speelden de coronamaatregelen een rol. Er was enige aarzeling bij het toestaan van inspecties bij vooral meet- en regelkamers. Bedrijven vreesden dat hun processen in gevaar zouden komen door personeelstekort als de staf daar besmet zou raken door bezoekers. Dit is in goed overleg opgelost. In 2020 zijn de inspecties deels op afstand uitgevoerd. De fysieke inspectie op de locatie betrof de rondgang op bedrijfsterreinen. De emissies van NOx en zeer zorgwekkende stoffen die vrijkomen uit de procesinstallaties zijn getoetst aan de norm bij de chemische bedrijven. Ook de achterliggende meet- en registratiesystemen van emissie zijn gecontroleerd.

In september 2020 kregen alle ondernemers in de branche consumentenvuurwerk een informerende brief en checklist waarop de belangrijkste regels zijn aangegeven. Vanwege de coronacrisis heeft het kabinet in november 2020 het verkopen en afsteken van consumentenvuurwerk verboden. Fop- en schertsvuurwerk mocht wel worden verkocht en afgestoken. Tijdens controles eind december 2020 is geconstateerd dat er geen verkoop van consumentenvuurwerk plaatsvond op locaties waar dat niet was toegestaan. Ook de vergunningverlening voor het professionele vuurwerk lag bijna geheel stil omdat evenementen niet doorgingen.

De branche Droge Bulk stond in 2020 sterk in de belangstelling. Dit vooral door al eerder genoemde stofoverlast in Hoek van Holland. Dat heeft geleid tot een grotere inzet van capaciteit in controles, vergunningverlening en het uitvoeren van invloed op het gedrag van bedrijven via overleggen en communicatie.

De regio kent een aantal grote energieproducenten. Belangrijk in deze branche is de controle op de naleving van emissie-eisen. Bij verschillende bedrijven zijn overtredingen geconstateerd. Het nalevingspercentage ligt hierdoor relatief laag, op 56%. Nadat ze werden aangesproken hebben de bedrijven de overtredingen ongedaan gemaakt. In één geval werd een last onder dwangsom opgelegd.

Een deel van de groothandels was ook voor particulieren bereikbaar vanwege corona. Dit heeft niet tot extra klachten en overlast geleid. Vooral veel detailhandelsvestigingen zijn in 2020 gesloten geweest vanwege corona. De controles zijn deels uitgevoerd via toezicht op afstand. Dit werd door de ondernemers als positief ervaren. Klachten over de detailhandel betroffen veelal geur en laden en lossen. Supermarkten hebben tijdelijke verruiming gekregen van de laad- en lostijden. De naleving is over het algemeen goed, met 86%.

Met ca. 4.000 actieve locaties is de Horecabranche omvangrijk qua aantal. De naleving is in het algemeen goed. In 2020 kreeg deze branche te maken met langdurige sluitingen en beperkingen door coronamaatregelen. Het aantal klachten daalde van 3.589 in 2019 naar 1.900 in 2020. Bij dat laatste ging het onder meer om overlast door afhaalrestaurants.

De branche Installaties omvat een aanzienlijk aantal (7.165) stookinstallaties, al dan niet voorzien van propaan- of andere tanks. Er werd in 2020 in deze branche veel gedaan met zelfcontrole door particulieren. Het werken met deze checklists beviel goed en wordt voortgezet.

In de branche Metaalelektro worden grotere bedrijven jaarlijks gecontroleerd op basis van de risicoprofielen. De kleinere bedrijven controleren we steekproefsgewijs of wanneer er klachten over zijn. In 2020 is flink ingezet op controles op het thema energie, daardoor is er een duidelijke stijging te zien in het aantal overtredingen op dit thema. Bij de branche metaalrecycling ging het in 2020 vooral om de inzameling en opslag van e-waste. Bij deze integrale controles is samengewerkt met diverse andere handhavingsinstanties.

In 2020 is in de branche Motorvoertuigen en –herstel de helft van de geplande controles vooraf aangekondigd. Doel van deze aanpak is het naleefgedrag preventief te bevorderen. Om een goed beeld te krijgen wat het effect hiervan is zal deze aanpak in 2021 worden voortgezet. Vanwege corona is bij de eerste lockdown op een andere wijze toezicht uitgevoerd. De controles zijn gedurende deze periode op afstand uitgevoerd met video en het uitlezen van digitale systemen zoals het SCIOS-portaal en het Landelijke meldpunt afvalstoffen.

In de branche Onderwijs is in 2020 een start gemaakt met de energiecontroles door speciale energietoezichthouders. Bij de meeste energiecontroles is er sprake van meerdere overtredingen van de wettelijk erkende maatregelen. Hierop worden de inrichtingen aangeschreven.

In de branche Op- en overslag van gevaarlijke stoffen zijn door corona in 2020 minder controles uitgevoerd dan gepland. Dit heeft niet tot extra incidenten geleid. Het aantal klachten ontvangen bij de Meldkamer nam in 2020 toe tot 724, vergeleken met 666 in 2019.

Op- en overslag (afvalstoffen) & Puinbrekers laat een behoorlijk aantal meer milieumeldingen zien. Deze toename is veroorzaakt door een grote brand bij RENEWI in Vlaardingen en de vliegenoverlast op Heijplaat. Bij U-recycle was intensief toezicht (en handhaving) nodig om de veiligheid te waarborgen.

Raffinaderijen hebben veel verschillende installaties met een diversiteit aan emissies en emissiepunten. In 2020 lag de aandacht op de zogeheten emissiebubble. Een emissiebubble is een emissiegrenswaarde voor de totale emissie (gehele inrichting) van een bepaalde stof. Daarnaast is onder andere gecontroleerd op het meet- en registratiesysteem van emissies.

De branche Rubber- en kunststofindustrie stond vooral in de belangstelling door de plasticorrelproblematiek. Er werd een beperkt aantal controles uitgevoerd, vooral op energie.

Samen met de VRR en ILenT zijn intensieve controles uitgevoerd in de branche Spoorweginrichtingen. De focus hierbij lag onder meer op de borging van de bluswatercapaciteit en de technische integriteit van bluswatervoorzieningen. Tijdens controles werden op verschillende emplacementen kleinere en grotere tekortkomingen geconstateerd. Naar aanleiding hiervan besloot ProRail het emplacement Waalhaven-Zuid buiten gebruik te stellen. Was dit niet gebeurd, dan zou dat hebben geleid tot een uiterst laag nalevingspercentage.

Bij de branche Tankopslag is het aantal overtredingen van de tankintegriteit en de integriteit en het gebruik van installaties aanzienlijk. Bij de overtredingen is handhavend opgetreden. Het aantal overlastmeldingen van bewoners veroorzaakt door bedrijven in deze branches is gestegen ten opzichte van 2019. Het ging vooral om geluidsoverlast. Om emissies naar de lucht te voorkomen en in kaart te brengen is onder meer gecontroleerd op emissiemeet- en registratiesystemen en het vrijkomen van risicovolle stoffen.

Het aantal klachten in de branche Scheepswerven, vooral over geluid, bleef op hetzelfde hoge niveau met 400 (425 in 2019). Vaak speelt hierbij het zgn. nestgeluid van motoren en generatoren van schepen die aan de wal liggen een rol. Er werden fors wat overtredingen geconstateerd, waardoor het nalevingspercentage daalde van 81% naar 70%.

De branche Sport en recreatie werd sterk beïnvloed door de maatregelen tegen corona. Sportscholen moesten sluiten. In de zomer 2020 werd veel buiten gesport. DCMR heeft gemeenten ondersteund bij het omgaan met geluidklachten hierover.

De branche Textiel(-reinigings)bedrijven is met nog ruim honderd actieve locaties een krimpende branche. Bij het uitvoeren van inspecties binnen de subbranche Textielbedrijven en Natwasserijen is het nalevingspercentage hoog. Daarnaast heeft in 2020 extra inzet plaatsgevonden op het thema energie.

2.2.4 *Vernieuwing instrumentarium voor Regulering*

Programma Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)

De Omgevingswet beoogt procedures te vereenvoudigen en te verkorten, ook ten aanzien van vergunningverlening. Het programma AADV van de provincie Zuid-Holland en DCMR heeft de ambitie om het proces van vergunningverlening efficiënter en effectiever te maken door zowel naar de aanvraag als de vergunning zelf te kijken. Eind 2020 is de 1^e versie van het zogenaamde digitale voorschriftenregister voor de provinciale vergunningen DCMR opgeleverd. Dit systeem zal in 2021 en 2022 worden doorontwikkeld. Opschaling binnen Zuid-Holland en landelijk wordt voorbereid.

Doortastend vergunning verlenen

De laatste jaren heeft DCMR met "Continu Verbeteren" (Kaizen) succesvol aandacht gegeven aan de tijdigheid van de procedures. De doorlooptijd van een procedure wordt niet alleen bepaald door de factoren waar intern op wordt gestuurd. Ook het maken van 'SMART' afspraken over wat bedrijven en (wettelijke) adviseurs dienen aan te leveren bepaalt mede de doorlooptijd van een procedure. Tijdens de projectleiderstrainingen is hier in het afgelopen jaar aandacht aan gegeven. De interne adviesbureaus en wettelijke adviseurs zijn ook verbetertrajecten gestart om tijdig hun adviezen aan te leveren. Richting de bedrijven en hun adviesbureaus is voorlichting gegeven over de wijze en de kwaliteit van in te dienen documenten en onderzoeken.

Ondanks de geïntensiveerde aandacht voor kwaliteit en tijdigheid wordt een tijdige vergunningverlening nog niet altijd gerealiseerd en is de KPI nog niet op het gewenste niveau. Eind 2020 is een projectteam samengesteld dat gaat inventariseren welke (wettelijke) middelen wij tot onze beschikking hebben om te lange doorlooptijden terug te dringen. De op te leveren stappenplannen moet de projectleiders handvatten bieden om zakelijker te kunnen opereren.

2.2.5 *Meldkamer*

In 2019 behandelde de meldkamer tegen de 110.000 meldingen, verdeeld over 16.000 voorvallen. In 2020 is in totaal slechts ruim 1/3 van het aantal klachten van 2019 ontvangen. Over stof en overige zaken werd meer geklaagd. De toename van stofklachten kwam vooral uit Hoek van Holland. Over horecalawaai en verkeer en vervoer werd in 2020 minder geklaagd dan in 2019. Over geluid van bedrijven en hoog- en laagfrequent geluid juist meer. Over geur werd ongeveer evenveel geklaagd als vorig jaar. Er kwamen 20% minder lawaai klachten en ruim 80% minder klachten over lawaai van vliegverkeer. De coronamaatregelen zijn de belangrijkste oorzaak voor deze scherpe daling in het aantal klachten.

Ondanks de daling in het aantal klachten is de werkdruk op de meldkamer hoog geweest in 2020. Uitval en quarantaines als gevolg van corona hebben daaraan bijgedragen. Ook het invoeren van een nieuw registratie- en meldingssysteem voor de meldkamer zorgde voor aanpassing en extra werkdruk.

De bedrijfsmeldingen gaan over incidenten of voorgenomen risicovolle activiteiten. De toezichthouders van DCMR bekijken deze klachten en meldingen. Ze kunnen leiden tot voorvalonderzoeken.

In de volgende tabellen zijn respectievelijk de aantallen klachten en meldingen in 2020, de aantallen milieuklachten van bewoners naar onderwerp, en de aantallen bedrijfsmeldingen naar onderwerp weergegeven.

Tabel: Overzicht klachten en meldingen

Product	Totaal 2020	Totaal 2019	Totaal 2018
Klachten DCMR-gebied	29.503	83.590	50.886
CIN-meldingen DCMR-gebied	402	325	402
Bedrijfsmeldingen	5.625	6.066	6.683
Klachten andere omgevingsdiensten	2.975	4.601	3.640
Bedrijfsmeldingen andere OD's	49	126	91

Tabel: Milieuklachten van bewoners

Product	Totaal 2020	Totaal 2019	Totaal 2018
Lawaai*	8.715	10.831	10.193
Vliegverkeer	13.143	66.018	33.865
Stank	5.012	5.218	5.331
Stof	843	243	202
Overig	1.790	1.280	1.295
Totaal	29.503	83.590	50.886

*= M.u.v. klachten door vliegverkeer

Door corona zijn er veel minder horeca (lawaai- en stank-)klachten en ook bijna geen evenementen geweest. Door veel minder vliegverkeer waren er natuurlijk veel minder klachten. Klachten uit OD-Midden-West-Brabant hebben veelal een oorzaak in Moerdijk. De stijging van het aantal stofklachten komt vooral door stofoverlast in Hoek van Holland door erts- en kolenoverslag van bedrijven op de Maasvlakte. De stijging is deels toe te schrijven aan de oproepen om klachten te melden.

Tabel: Aantal bedrijfs- en incidentenmeldingen

Product	Totaal 2020	Totaal 2019	Totaal 2018
Bedrijfsmeldingen onvoorzien	2.643	2.375	2.718
CIN melding brand	219	149	220
CIN melding groot incident	37	26	37
CIN melding klein incident	146	130	145
CIN melding oefen	-	168	193

Grotere bedrijven zijn verplicht om incidenten die effecten (bijv. geur- of geluidsoverlast) kunnen hebben in de omgeving via het Centrale Incidenten Nummer (CIN) te melden. Hulpdiensten kunnen op basis van een dergelijke melding snel reageren en het incident zo snel mogelijk behandelen. In 2020 is er sprake van een toename van het aantal CIN-meldingen. In verband met een systeemwijziging in 2020 zijn de gegevens omtrent *Bedrijfsmelding onvoorzien* en *CIN melding oefen* op een andere wijze geregistreerd en komt de *CIN-melding oefen* niet meer afzonderlijk in beeld.

2.2.6 Uniforme aanpak voor BRZO-bedrijven

Landelijke coördinatie BRZO-OD's

Vanuit de landelijke programma's Impuls Omgevingsveiligheid Brzo en de meerjarenagenda Brzo van de provincies, is bij DCMR het landelijk coördinatiepunt voor de Brzo-Omgevingsdiensten gevestigd. Het landelijk coördinatiepunt heeft gezorgd voor afstemming tussen de zes Brzo- Omgevingsdiensten in Nederland. Daarnaast heeft afstemming plaats gevonden met de andere ketenpartners op het gebied van Brzo-toezicht.

Meerjarenagenda Brzo provincies

In maart 2020 heeft de Bestuurlijke Advies Commissie van IPO de nieuwe meerjarenagenda Brzo 2021-2024 vastgesteld. Het doel van de meerjarenagenda Brzo is het excelleren in de uitvoering van de VTH-taken bij Brzo-bedrijven. Belangrijke kernbegrippen bij de uitvoering van de meerjarenagenda Brzo zijn: gelijk speelveld, uniformiteit, risicogericht, deskundigheid, samenwerking, integraliteit en opdrachtgeverschap. Jaarlijks wordt een programma met activiteiten opgesteld om de ambities vorm te geven.

Meerjarenagenda Brzo 2020

In 2020 zijn in het kader van de meerjarenagenda Brzo onder meer de volgende werkzaamheden verricht:

- Bijdrage leveren aan het opleidingsprogramma 2020/2021 zodat VTH-medewerkers die werken aan Brzo- en RIE4 bedrijven kunnen voldoen aan de opleidingsvereisten volgens PuMA 2.1, aangevuld met de door de Brzo-Omgevingsdienst directeurs vastgestelde aanvullende eisen.
- Op peil houden van kennis en kwaliteit van de medewerkers die voldoen aan de opleidingsvereisten door het organiseren van cursusdagen.
- Bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een gezamenlijk landelijk speelveld op gebied van Zeer zorgwekkende stoffen en het leveren van ondersteuning van vergunningverleners op dit onderwerp.
- Afstemming, uniformering en bespreking van knelpunten op gebied van PGS 15 binnen de zes Brzo-omgevingsdiensten en Veiligheidsregio's.
- Implementatie van PGS29 in de vergunningen, afgestemd binnen de zes Brzo-Omgevingsdiensten werkwijze besproken.
- Afstemming van het programmatisch actualiseren van de vergunningen tussen de zes Brzo-Omgevingsdiensten conform de afgesproken actualisatiemethodiek.

Impuls Omgevingsveiligheid Brzo 2020

Om de ambities met elkaar vorm te geven zijn via het programma Impuls Omgevingsveiligheid deelprogramma 1 Brzo in 2020 diverse projecten uitgevoerd waar DCMR een bijdrage aan heeft geleverd. Het gaat onder meer over de volgende werkzaamheden:

- Brzo-monitor 2019, die als onderdeel van de Staat van de Veiligheid naar de Tweede Kamer is gestuurd.
- Het ontwikkelen van een gezamenlijke communicatiestrategie voor de BRZO+ samenwerking.
- Het verder ontwikkelen van de nieuwe inspectiemethodiek landelijke benadering risicobedrijven.
- De ontwikkeling van het nieuwe gemeenschappelijke inspectieregister 2.0; zal halverwege 2021 in gebruik worden genomen.
- Verantwoording en rapportage van inspectie resultaten 2019 op gebied van Ageing.
- Het verbeteren van het melden door Brzo-bedrijven van ongewone voorvallen.
- In het kader van de voorbereidingen op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een bijdrage geleverd aan het opstellen van een concept beleidskader van een nieuw wettelijk instrument financiële zekerheidstelling. Ook zijn botsproeven uitgevoerd op de werking van het concept.
- In het kader van de voorbereidingen op de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een bijdrage geleverd aan de implementatie van de bestuurlijke boete.

2.2.7 Transparante overheid

Een hechte relatie met inwoners en een strategie die is gebaseerd op nauwkeurig onderzoek en betrouwbare data; dit zijn voor DCMR belangrijke focuspunten voor de toekomst. Als Nederlands grootste omgevingsdienst werken we dagelijks met en voor vele stakeholders, van het Rijk, de provincies Zuid-Holland en Zeeland, gemeenten, bedrijven en uiteindelijk vooral de inwoners. Openheid van en inzicht in onze werkzaamheden is dan ook essentieel, zeker in een werkveld dat zoveel belanghebbenden telt.

Inzage in vergunningen

Het afgelopen jaar zijn grote stappen gezet in de richting van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV). Hierdoor kan in de toekomst iedereen te allen tijde de vergunningen zien die op dat moment geldig zijn. Het traject is gestart met de vergunningen van de BRZO-bedrijven en in april 2021 wordt gestart met een pilot.

Ontwikkeling nieuwe website

Om de dialoog tussen DCMR en diens werkveld te versterken is het afgelopen jaar gewerkt aan een nieuwe, verbeterde website. Deze site, die naar verwachting live zal gaan in april 2021, is erop gericht om mensen beter en sneller te informeren over ontwikkelingen en gebeurtenissen in het Rijnmondgebied.

Handhavingsbeschikkingen

Het werkgebied van DCMR kent relatief veel bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen. Wanneer DCMR optreedt tegen bedrijven die milieu- en veiligheidsregels niet goed naleven, worden deze handhavingsbeschikkingen op onze website gepubliceerd.

Brzo-inspecties

DCMR speelt een grote en proactieve rol bij de inspecties van BRZO-bedrijven. In samenwerking met gespecialiseerde inspecteurs van de brandweer, Inspectie SZW, andere omgevingsdiensten en een waterschap of Rijkswaterstaat wordt bij elk BRZO-bedrijf jaarlijks een controle uitgevoerd. De samenvattingen van deze inspecties en controles worden openbaar gemaakt op www.BRZOplus.nl.

Informatie over risicovolle bedrijven

Op <https://brzoviewer.pzh.nl/> kan men alle informatie over de BRZO-bedrijven in Zuid-Holland inzien. Hieronder vallen ook de resultaten uit inspecties, emissiegegevens en meer informatie over de risico's van de bedrijven in kwestie.

Bedrijfsdossiers

Wanneer een bepaald bedrijf veel overlast veroorzaakt of geregeld ernstige overtredingen begaat, houdt DCMR hiervan een dossier bij op dcmr.nl. Hier krijgt men op elk gegeven moment inzage in de laatste ontwikkelingen en de stappen die DCMR heeft gezet om de overlast tegen te gaan.

Actuele bodeminformatie

Voor personen en bedrijven die grond kopen, verkopen of gebruiken, is actuele informatie over de bodem erg belangrijk. DCMR voert een groot aantal bodemonderzoeken uit en deelt de resultaten hiervan op de website.

2.2.8 Kritische procesindicatoren (KPI's)

In onderstaande tabel is de realisatie van de vijf KPI's opgenomen die met participanten zijn afgesproken. Deze indicatoren gaan over de tijdigheid van reguliere en uitgebreide vergunningen, de realisatie van het actualisatieprogramma vergunningen en van het inspectieprogramma en het opvolgen van de sanctiematrix.

	Omschrijving	Indicator	Doel	Streefwaarden	Realisatie
1	Op tijd verlenen van vergunningen kortlopende procedures *	% afgeronde besluiten binnen wettelijke termijn	Voorkomen dat vergunningen van rechtswege worden verleend (Lex Silencio Positivo)	100%	98%
2	Op tijd verlenen van vergunningen langlopende procedures*	% afgeronde besluiten binnen wettelijke / afgesproken termijn	Op tijd eisen en maatregelen vastleggen tbv adequaat toezicht	85%	52%
3	Uitvoeren actualisatieprogramma	% vergunningen geactualiseerd conform programma	Het vergunningenbestand actueel houden	100%	72%
4	Uitvoeren inspectieprogramma	% uitgevoerde controles conform de jaarlijks bijgestelde planning voor de branches	Programmatisch (preventief) toezicht risicogericht uitgevoerd, gericht op verbeteren naleefgedrag en beperken ernstige milieuovertredingen	100%	84%
5	Opvolgen sanctiematrix	% uitgevoerde acties conform de sanctiematrix	Voortvarende aanpak van de handhaving	100%	100%

*Dit betreft Wabo procedures

De tweede KPI, 'Op tijd verlenen van vergunningen langlopende procedures', komt uit op 52%. De streefwaarde van 85% is hiermee niet gehaald. Reden is dat er circa 20 oude zaken zijn opgepakt die drukken op de KPI tijdigheid. Daarnaast speelde bij een flink aantal dossiers technische discussies, vooral over de stikstofdepositie en problematiek rondom de PAS en ZZS.

Ondanks de geïntensiveerde aandacht voor kwaliteit en tijdigheid wordt een tijdige vergunningverlening nog niet altijd gerealiseerd en is de KPI nog niet op het gewenste niveau. Eind 2020 is een projectteam samengesteld dat gaat inventariseren welke (wettelijke) middelen wij tot onze beschikking hebben om doortastend vergunningen te verlenen en zo te lange doorlooptijden terug te dringen. De op te leveren stappenplannen moet de projectleiders handvatten bieden om zakelijker te kunnen opereren (met referentie aan document 'Doortastend vergunning verlenen'). De KPI actualiteit komt uit op 72%. Het gaat hier om de actualisaties die volgens planning afgerond hadden moeten zijn, te weten PGS 29 fase 1 en BREF's, KKGE. Ook hier spelen technische discussies en beroepszaken een rol. Daarnaast spelen een paar actualisaties die meelopen in een revisietraject en deze zijn eind 2020 nog niet afgerond.

De KPI uitvoering inspectieprogramma komt uit op 84%. Dit betekent dat bij 84% van de in de brancheplannen initieel geplande bedrijven – gebaseerd op de risicoanalyse van naleving, klachten en incidenten en inherent milieurisico – een preventieve inspectie is uitgevoerd. Per brancheplan zijn daar verschillende oorzaken voor aan te wijzen. Bijvoorbeeld bij garagebedrijven wordt een deel van de planning open gehouden om mee te doen met acties die door gemeente worden geïnitieerd. Deze inspecties dragen dan ook bij aan de realisatie van de brancheplannen. Bovendien worden steeds meer alternatieve instrumenten ingezet die met deze KPI niet zichtbaar zijn, omdat in de KPI alleen

preventieve inspecties worden meegenomen. Een (beperkt) deel van het geplande programma is in 2020 in overleg met een gemeente niet uitgevoerd, om binnen de budgettaire kaders van het werkplan te blijven. Naast de realisatie van 84% van de brancheplaninspecties is overigens een flink aantal andere preventieve inspecties binnen werkplanbudget uitgevoerd

Voor de vijfde KPI 'Opvolgen sanctiematrix' is in 100% van de gevallen de sanctiestrategie gevolgd. Dit betekent echter niet dat in alle gevallen ook daadwerkelijk een bestuurlijke sanctie is opgelegd.

2.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel is weergegeven welke directe kosten en opbrengsten met het programma Bedrijven waren gemoeid in 2020, in relatie tot de primaire en definitieve begroting 2020. Hierbij zijn de kosten van de overhead uit deze opstelling gehaald. De begroting en realisatie zijn een saldo van werkplannen en externe projecten.

Tabel: Wat heeft het gekost; programma bedrijven

Programma Bedrijven (x € 1.000)	Realisatie 2019	Primaire Begroting 2020	Definitieve Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil definitieve begroting en realisatie 2020
Taakveld: milieubeheer					
- Baten	€ 31.940	€ 31.421	€ 33.015	€ 33.658	€ 643
- Lasten	€ 32.034	€ 31.421	€ 33.033	€ 33.686	€ 653
Resultaat programma Bedrijven	€ 94-	€ -	€ 18-	€ 28-	€ 9-

Toelichting

De realisatie van de lasten¹ op het programma Bedrijven is k€653 hoger uitgevallen dan begroot. Deze hogere realisatie is voor een deel veroorzaakt door extra (niet begrote) inzet / uren voor het taakveld Reguleren binnen de diverse werkplannen. Het taakveld Wabo toezicht is, ondanks een flinke dip in de eerste helft van 2020 door Corona, uiteindelijk nagenoeg op planning uitgekomen (99,5%). De overige taakvelden binnen het programma Bedrijven laten relatief kleine afwijkingen van de planning zien.

Daarnaast was er niet begrote inzet voor een aantal externe projecten binnen het programma Bedrijven o.a. ZZS in afval, Juridische advisering RUD Zeeland, Voorlichting bedrijven energiebesparing. Er zijn ook enkele projecten waarbij de inzet is achtergebleven op de begroting. Dit geldt o.a. voor het project Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) en het werkplan voor de BRZO taken Zeeland.

Het verlies op het programma Bedrijven (k€28) is voor een belangrijk deel ontstaan op lumpsum projecten waarop meerwerk heeft plaatsgevonden. Daarnaast speelt mee dat de directie voor een aantal projecten heeft besloten lagere tarieven te accepteren ter bevordering van strategische samenwerking met betrokken partijen voor de langere termijn.

¹ Door de integrale kostprijsystematiek van DCMR zijn de kosten overhead verdisconteerd in de uurtarieven. Om de kosten overhead apart inzichtelijk te kunnen maken binnen het programma Bedrijfsvoering (zie hoofdstuk 4) zijn deze kosten uit de bruto totale lasten voor de inhoudelijke programma's Bedrijven en Gebieden gehaald.

3 Programma Gebieden

3.1 Wat waren we van plan?

Binnen het Programma Gebieden is het de uitdaging om duurzame ontwikkeling te realiseren en de leefomgevingskwaliteit te verbeteren in een gezonde balans tussen milieu, economie en ruimte. De aanpak is voornamelijk gebiedsgericht en heeft betrekking op met de participant afgesproken werkzaamheden zoals ruimtelijke planvorming of een aanpak op een specifiek milieuthema dat niet bedrijfs- of branchespecifiek is.

Enkele voorbeelden van dit soort werkzaamheden zijn:

- Het uitvoeren of ontwikkelen van de actieprogramma's voor onder meer luchtkwaliteit, bodemsaneringsprogramma's en actieplannen geluid.
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma Impuls Omgevingsveiligheid.
- Het ontwikkelen van integraal ondergrondbeleid voor de regio.
- Het uitvoeren van meetprogramma's, voor bijvoorbeeld lucht of geluid
- Invulling geven aan het beter benutten van industriële restwarmte.
- Uitvoering geven aan de doelstellingen op het terrein van nuttig hergebruik van afval, schoner openbaar vervoer en vermindering luchtmissies scheepvaart en logistiek.

In 2020 stonden de volgende speerpunten centraal:

- Integrale benadering bij ruimtelijke ontwikkeling.
- Omgevingswet en ontwikkeling databeheer.
- Beïnvloeding (internationale) regelgeving.
- Meetprogramma Luchtkwaliteit informatie.
- OndergrondOntwikkelprogramma.

In de volgende paragrafen leest u welke activiteiten in 2020 rond deze speerpunten zijn uitgevoerd. Los van deze speerpunten zijn ook veel andere activiteiten uitgevoerd waarvan verslag wordt gedaan.

3.2 Wat hebben we gedaan?

3.2.1 Integrale benadering bij ruimtelijke ontwikkeling

In 2020 is DCMR betrokken geweest bij gebiedsbestemmingsplannen, omgevingsplannen, quickscans milieu, hogere-waardenbesluiten, nulstapadviezen m.e.r. bij vergunningprocedures en project- en plan-m.e.r.-procedures, zowel bij ruimtelijke plannen als vergunningprocedures.

Vanwege de toename van woningbouw en ruimtelijke plannen en de spin-off van de Rotterdamse Omgevingsvisie (Binnenstadsplan en Alexandrium tot Zuidplein) is er een groter aantal ruimtelijke- en m.e.r.-adviezen aan Rotterdam gegeven. DCMR heeft hiervoor meer gebruik gemaakt van inhuur om aan de toegenomen vraag te kunnen voldoen. Voor komend jaar wordt een continuering van deze inzet verwacht voor Rotterdam. Tevens was er een toename in het totale werkpakket door de advisering voor de provincie Zeeland. Vooralsnog zitten hiervoor alleen de BRZO-bedrijven in het werkpakket en niet de ruimtelijke plannen voor gemeenten.

Voor alle adviezen (ruimtelijk en vergunningen) geldt dat er meer aandacht was voor energietransitie en stikstofproblematiek. Voor het laatste zijn de contacten en werkafspraken met de Omgevingsdienst Haaglanden (die de natuuraspecten van de stikstofdepositie coördineert) sterk aangehaald en verbeterd. Mogelijke wijzigingen in wet en beleid kunnen hierdoor snel gecommuniceerd en geïmplementeerd worden in de werkafspraken.

In relatie tot de aanstaande Omgevingswet zijn de specialisten RO en m.e.r. nauw betrokken bij mogelijke invloed hiervan op het werkveld. Kleine wets- en beleidswijzigingen, welke vooruitlopen op de Omgevingswet, worden hierdoor snel opgepakt en daar waar nodig omgezet naar nieuwe werk- of handelwijzen.

3.2.2 Omgevingswet en ontwikkeling databeheer

Omgevingswet

In 2020 is verder gewerkt aan het programma Omgevingswet, waarbij het programma nog meer in een uitvoerende fase is gekomen. Steeds stond de voorbereiding op de beoogde inwerkingtredingsdatum, 1 januari 2022, centraal. In 2020 zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- Een aantal opleidingen uit de leerroutes voor de medewerkers van DCMR is afgerond/afgesloten. Het resterende deel van de opleidingen wordt in 2021 aangeboden.
- Er is een ronde afspraken met (de meeste) participanten geweest waarbij specifiek is ingezoomd op de procesveranderingen die de Omgevingswet meebrengt voor de werkzaamheden die DCMR voor haar participanten uitvoert. De gesprekken worden in 2021 voortgezet en vormen de basis voor het maken van de nieuwe (werkplan-)afspraken in 2021.
- In 2020 is veel energie gestoken in de aanpassing van de bestaande werkprocessen/sjablonen, alsook de DCMR-systemen. De afronding staat gepland medio april 2021.
- Op 26 november 2020 heeft DCMR, samen met een aantal leden in het Rijnmondberaad, een bijeenkomst georganiseerd voor de bestuurders van de Rijnmond ('bestuurlijke bijeenkomst Omgevingswet').
- In 2020 organiseerde DCMR voor de participanten een tweetal uitgebreide milieuthemabijeenkomsten waarin specifiek werd stilgestaan bij de overgang van een aantal milieuonderwerpen naar het (gemeentelijke) omgevingsplan.
- Eind november 2020 is onder leiding van DCMR en in samenwerking met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten een handreiking gepubliceerd over het overgangsrecht van de Omgevingswet: de bruidsschat. De handreiking is goed ontvangen, ook bij de andere gemeenten en omgevingsdiensten in Nederland. De handreiking is een vervolg op de eerder in 2020 gepubliceerde handreiking.
- Er is een start gemaakt met de afronding/aanpassing van de producten- en dienstencatalogus: deze wordt in 2021 afgerond.
- Het Rijnmondberaad – de regionale samenwerking tussen participanten en ketenpartners – is versterkt. Thans wordt gewerkt met een apart programmamanagersoverleg en worden op deelonderwerpen adviezen voorbereid in aparte werkgroepen (denk dan aan onder meer aan leges / mandaatregelingen, VTH en Digitaal Stelsel Omgevingswet).

Ontwikkeling databeheer

Eind 2020 heeft het Transitieteam Informatievoorziening zijn werkzaamheden beëindigd. Het team heeft samen met de organisatie de kaders voor het informatiebeleid voor de komende jaren opgesteld. Uitgangspunt daarbij is de door het bestuur onderschreven ambitie van DCMR om uit te groeien tot een datagedreven organisatie. Dat impliceert excellente data, waarvan het beheer op betaalbare en beheersbare wijze is geborgd. Daartoe zijn naast de kaders ook formats opgesteld, onder andere voor Plannen van Aanpak voor I-gerelateerde projecten en voor handboeken voor benoemde dataregisters.

Hoewel de start van de Omgevingswet is uitgesteld tot (voorlopig) 1 januari 2022, blijft de noodzaak om te werken aan betrouwbare, betaalbare en bestendige (milieu)gegevens hoog. Deze data vormen immers de basis voor diverse producten (omgevingsvergunningen, monitoringsrapporten, etc.), voor onze participanten en voor de bedrijven en inwoners van het Rijnmondgebied. In het programma ROI (Regionale Omgevingsinformatie) is in 2020 verder gewerkt aan het op orde brengen (en houden) van de informatievoorziening binnen DCMR. In de ontwikkeling van het register Omgevingsinformatie zijn verdere stappen gezet: de datasets die het Loket Omgevingsdata in beheer heeft zijn ontsloten via kaartviewers, waarmee de gebruikswaarde is toegenomen. Naast vragen van interne gebruikers beantwoordt het Loket sinds enige tijd ook vragen van buiten. In ROI-verband is ook gewerkt aan een tool ter ondersteuning van RO-advisering en kaartviewers voor de processen reguleren en toezicht. Deze instrumenten zijn nog in ontwikkeling. De coronacrisis is er in hoge mate debet aan dat we in 2020 niet meer toe zijn gekomen aan de ontsluiting van het register en de kaartviewer voor externe partijen.

Het project Monitoring & Omgevingsinformatie (MOI) is een samenwerkingsproject met participanten waarin data over de leefomgeving worden bijgehouden en beheerd. In 2020 zijn ongeveer 140 milieu-indicatoren samengesteld. Het betreft zowel ruimtelijke informatie (kaarten) als trendinformatie over de ontwikkeling van de kwaliteit van de leefomgeving (lucht, water, bodem, groen, veiligheid, energie,

geluid etc.), alsook over de bronnen van milieubelasting en de door overheden en andere partijen uitgevoerde maatregelen. Het register waarin deze indicatoren worden gepubliceerd is in 2020 vernieuwd; in 2021 volgt verdere professionalisering door de introductie van de software tool Swing.

3.2.3 *Beïnvloeding (internationale) regelgeving*

Nationale en Europese regelgeving en ambities bepalen mede de aanpak binnen het Rijnmondgebied. Daarom maken beleidsbeïnvloeding en kennisdeling op nationaal en internationaal niveau onderdeel uit van dit programma. Zo kan in een vroegtijdig stadium worden geanticipeerd op beleidsontwikkelingen die van belang zijn. Dit betreft onder andere de herziening van de Europese richtlijn geluid, de aanpassing van de Europese geharmoniseerde reken- en meetmethode en de publicatie van de WHO-richtlijn geluid en gezondheid en de doorwerking daarvan op de Geluidrichtlijn en nationale regelgeving.

In het kader van Fonomoc en Working Group Noise zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Informeren van collega's over Europese ontwikkelingen.
- Aandragen van innovaties en kennis opgedaan elders in Europa, en geïnformeerd worden door collega's van DCMR over projecten, activiteiten en evt. problemen of kennis die waardevol kan zijn voor Europese partners of bouwstenen kunnen vormen voor het beïnvloeden van Europese regelgeving.
- Leveren van een inhoudelijke bijdrage aan de herziening van de END (European Noise Directive).
- Input leveren voor de geluidparagraaf van de European Green Deal.
- Leveren van een bijdrage aan de Europese richtlijnen en criteria voor stille plekken (Quiet Areas) in de stedelijke omgeving.
- Uitvoeren van onderzoek aan sensoren voor burgermeetnetwerken in stedelijk gebied.
- Onderhouden van het Europese kennisnetwerk door het deelnemen aan (online) bijeenkomsten van de Eurocities, Working Group Noise en DAGA.

Door de coronacrisis zijn er geen fysieke bijeenkomsten geweest in 2020. De verwachting is dat deze situatie niet snel zal veranderen. In 2021 willen we meer online bijeenkomsten organiseren om contact te houden met de Europese partners.

3.2.4 *Meetprogramma Luchtkwaliteit informatie*

Monitoringsvisie

Er is een nieuwe monitoringsvisie 2021-2025 gemaakt onder de naam "Een gezonde, veilige regio met ruimte voor economische ontwikkeling". De monitoringsvisie beschrijft het meet- en monitoringswerk dat DCMR op het gebied van luchtkwaliteit de komende 5 jaar zal uitvoeren. Het meetnet blijft grotendeels ongewijzigd, o.a. om de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord (SLA) en de koersnota te kunnen monitoren. De visie sorteert voor op een afbouw van bepaalde metingen tegen 2025. De luchtkwaliteit verbetert en verwacht mag worden dat klimaatbeleid (o.a. energiebesparing en elektrificatie) dit proces nog versnelt.

Gedurende de looptijd van de monitoringsvisie wordt een accentverschuiving verwacht van stedelijke (verkeegerelateerde) luchtkwaliteitsproblematiek naar de industriële luchtvervuiling. Verkeer wordt immers schoner en zorgen om hinder (stank, stof) en Zeer Zorgwekkende Stoffen worden groter.

Participatie heeft een belangrijke rol in de aankomende Omgevingswet en in het SLA en daarom voorziet de monitoringsvisie in flinke betrokkenheid bij burgermeetprojecten. Ook onderzoek naar alternatieve meetmethoden heeft een nadrukkelijke plaats in de monitoringsvisie.

Citizen Science

In 2020 is het buisjesmeetproject, dat ter ere van het 50-jarig jubileum van het meetnet werd uitgevoerd, afgerond en teruggekoppeld aan de deelnemers. Fysieke bijeenkomsten die in de loop van het project werden gehouden waren ter afsluiting niet mogelijk. Er zijn twee webinars geweest met royale deelname, maar hiermee hebben we helaas toch niet iedereen kunnen bereiken. Met de gemeente Rotterdam wordt een vervolgproject in 2021 ontwikkeld. In de regio is PZH actief met Citizen Science activiteiten en ook die worden actief ondersteund.

Verder is er, rond sensorontwikkeling en Citizen Science, samenwerking met het RIVM, en op verzoek met andere partijen. Over de communicatie en bestuurskundige kant was er samenwerking met TU-Delft en met de EUR. In Hoek van Holland is een hinderonderzoek uitgevoerd met bewoners. De kennisontwikkeling over de inzet van dit instrument gaat door, al vormt het contactverbod – toch een essentieel onderdeel of zelfs doel van dit soort activiteiten – een forse beperking.

Lockdown en luchtkwaliteit

2020 was qua luchtkwaliteit een uitzonderlijk jaar. Door de verschillende gradaties van beperkende maatregelen om coronabesmetting te voorkomen, was er aanzienlijk minder verkeer en ook de economische activiteit stond in Nederland en wereldwijd op een laag pitje. Dit zorgde voor een lagere uitstoot en een betere luchtkwaliteit. In het voorjaar buitelden in de media allerlei partijen over elkaar heen om de effecten te duiden. Vaak bleek men echter effecten van het weer en van de zogenoemde lockdown door elkaar te halen. Het exact duiden van het effect van de lockdown is ingewikkeld. Aan Rotterdam zijn effecten aangeleverd en er is gepubliceerd in een Nederlands vakblad, Citizen Science groepen in Zuid-Holland zijn bijgepraat, en met RIVM is een internationale publicatie gemaakt.

Gemiddeld over het hele jaar bleken de concentraties NO₂ 10-20% lager dan de twee voorgaande jaren, voor PM2.5 was het effect zelfs 15% tot 30%. Voor PM2.5 werd op een flink deel van de meetpunten een waarde onder de WHO-advieswaarde gemeten; iets wat pas voor de tweede helft van het decennium verwacht werd.

We-nose

De We-nose is een netwerk van 250 elektronische neuzen in het Rijnmondgebied die reageren op veranderingen in luchtsamenstelling. De signalen van de We-nose systemen in het Rijnmondgebied worden real-time in de meldkamer gevolgd en leveren ondersteunende informatie bij incidenten en klachten van inwoners. Bij ontgassing van binnenvaartschepen, maar ook bij andere gebeurtenissen, levert de We-nose hierbij nuttige aanvullende informatie.

3.2.5 Bodem en ondergrond

Op 31 december 2020 is het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 afgelopen. In 2020 heeft het ministerie I&W niet toegewerkt naar een nieuw convenant. Wel vinden het ministerie, VNG, IPO, VNO-NCW en UvW, allen betrokken bij het afgelopen convenant, dat de aanpak van de resterende bodemopgave en de verdere ontwikkeling over de kennis van de bodem gecontinueerd moeten worden. Deze wens is in 2020 door alle partijen uitgesproken en zal in 2021 naar verwachting nader worden uitgewerkt.

In het kader van de warme overdracht van bodemtaken van de provincie naar de gemeenten heeft de DCMR:

- In samenwerking met het landelijke project 'aan de slag met de Omgevingswet' in 2020 verder gewerkt aan een samenhangende benadering van de ondergrond met de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De uitkomsten hiervan zijn voor iedereen beschikbaar.
- In samenwerking met de provincie en regiogemeenten, en in afstemming met de waterschappen in de regio en Rijkswaterstaat, in 2020 een start gemaakt met het ontwikkelen van 'eenheid in bodembeleid' voor de regio. Dit zal in 2021 worden vervolgd.
- Actief bijgedragen aan het programma 'bodembeheer van de toekomst'. Dit programma is erop gericht om gemeenten – en de Omgevingsdiensten die in hun opdracht werken – te informeren en faciliteren bij het opnemen van regels over de kwaliteit van grond, bodem, grondwater en ondergrond in hun omgevingsplannen. Het programma wordt in 2021 vervolgd.
- Samen met de provincie meerdere bijeenkomsten georganiseerd om met de participanten te overleggen over de bodem- en ondergrondtaken die de regiogemeenten als bevoegd gezag moeten gaan uitvoeren bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit zal in 2021 verder vorm worden gegeven.
- Samen met de andere OD's van Zuid-Holland de handreiking bruidsschat 2.0 op zijn website gezet zodat deze door de participanten geraadpleegd kan worden. De bruidsschat is een pakket van regels dat automatisch deel uitmaakt van het omgevingsplan als de gemeente nog geen eigen specifiek omgevingsplan heeft opgesteld. Met de handreiking kunnen gemeenten raadplegen welke regels van belang zijn voor hun doelstellingen en wordt per thema uitgelegd hoe zaken in

de Omgevingswet worden geregeld, wat er met de komst van deze wet gaat veranderen en wat voor impact dit heeft op de gemeente. In 2021 zal hieraan verdere invulling worden gegeven.

Grond- en hemelwater

In 2020 is verder vorm gegeven aan de gebiedsgerichte aanpak van het grondwater in het Rotterdamse havengebied (GGA). DCMR is aangewezen als Gebiedscoördinator GGA en is voorzitter van het Bodemloket, waarbij bedrijven hun Lokatiebeheerplan GGA ter beoordeling kunnen indienen. In 2020 is de bestuurlijke besluitvorming voor de overgang van de pilot naar een volledige uitrol van GGA over het havengebied gestart, dit laatste ook in overleg met de provincie in het kader van het Stroomgebiedsbeheerplan. Met de provincie is ook een overleg gestart over de rollen en bevoegdheden over het grondwater in het havengebied. Deze zullen namelijk door de invoering van de Omgevingswet wijzigen. Dit laatste is voor de aanpak van het grondwater in het havengebied niet optimaal, waardoor samen met de provincie wordt gewerkt aan omschrijving van de rollen en verantwoordelijkheden in de Omgevingsverordening van de provincie. Dit zal in 2021 worden vervolgd.

3.2.6 ZZS-beleid (*Zeer Zorgwekkende Stoffen*)

In het kader van de ZZS-opdracht die DCMR in 2017 kreeg van de provincie Zuid-Holland zijn in 2020 door DCMR 78 bedrijven aangeschreven met het verzoek om informatie aan te leveren over de emissies naar water en lucht van ZZS en potentiële ZZS (pZZS). Potentiële ZZS zijn stoffen die mogelijk voldoen aan de ZZS-criteria, maar nog niet als ZZS zijn geïdentificeerd. In 2020 zijn diverse overleggen geweest met het bedrijfsleven over het pZZS-beleid. Deze overleggen vonden zowel ambtelijk als bestuurlijk plaats.

Van deze aangeschreven bedrijven zijn 22 zogenaamde “industriële” bedrijven. De meeste bedrijven hebben in 2020 de gevraagde gegevens aangeleverd. De overige 56 bedrijven zijn de provinciale afvalstoffenbedrijven. Naast de inventarisatie naar emissies, is aan deze bedrijven ook verzocht gegevens te overhandigen over de bewerking en verwerking van ZZS-houdende afvalstoffen. De gegevens zullen begin 2021 binnenkomen. De vertraging is opgetreden doordat er over de ZZS-uitvraag bij afvalstoffenbedrijven landelijke afstemming heeft plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een door het IPO op 3 september 2020 vastgestelde Handreiking. De indieningsdatum is daardoor verschoven.

In december 2019 is het beleidskader ZZS van de provincie Zuid-Holland vastgesteld als een digitale bijlage bij de Nota VTH 2018-2021. Het belangrijkste onderwerp is dat potentiële ZZS-emissies naar de lucht en indirecte lozingen naar water als ZZS moet worden behandeld op grond van het voorzorgsbeginsel. Dit geldt voor alle Zuid-Hollandse provinciale bedrijven en is van toepassing op de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland. In 2020 zijn hiervoor standaardvoorschriften opgesteld. Dit zijn voorschriften voor emissies naar de lucht, indirecte lozingen naar water, ontdoen van (p)ZZS-houdende afvalstoffen en een toetsingskader en standaardvoorschriften (in samenspraak met OZHZ) voor het bewerken en verwerken van ZZS-houdende afvalstoffen in het kader van het Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP3).

In 2019 is met de branche voor raffinaderijen (VNPI) een toetsingskader vastgelegd voor de invulling van de ZZS-uitvraag door de raffinaderijen. Deze bedrijven hebben in 2019 op grond daarvan een rapportage ingediend. Deze rapportages zijn in 2020 beoordeeld en, na enige aanvulling, goed bevonden. In 2020 is ook een start gemaakt met de beoordeling van de ZZS-uitvraag van de aardolie op- en overslagbedrijven. Met de OD Noordzeekanaalgebied en deze branche heeft afstemming plaatsgevonden over de werkwijze.

3.2.7 *Impuls Omgevingsveiligheid*

Met de Impuls Omgevingsveiligheid kennis (cluster 3) en lokaal omgevingsveiligheidsbeleid (cluster 4) wordt onder meer beoogd op het thema externe veiligheid een adequate en gecoördineerde uitvoering te realiseren van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en ruimtelijke ordening. De impuls voor cluster 4 lokaal omgevingsveiligheidsbeleid is steeds verder afgebouwd, deze financiering was in 2020 voor het laatst. Vanaf dan wordt het geld structureel uit het gemeentefonds en provinciefonds uitbetaald.

Het budget vanuit cluster 3 wordt landelijk gebruikt voor de opzet van kennistafels en de opbouw van kennis. In 2020 zijn er trainingen gegeven voor omgevingsveiligheid voor ruimtelijke ordening en vergunningen, toezicht en handhaving. Daarnaast zijn kennistafels voor verschillende veiligheidsthema's georganiseerd, zoals de kennistafels nieuwe brandstoffen, RRGs (Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen) en transport.

Het belangrijkste deel van het budget voor cluster 4 is besteed aan veiligheidsadvisering en het actueel houden van de veiligheidsdata. Het actueel houden van de veiligheidsdata is een continue taak. Het rekenprogramma voor de berekeningen van de veiligheidsafstanden is opnieuw gewijzigd. Het afgelopen jaar is naast beheer ingezet op het actualiseren van de veiligheidsberekeningen voor relevante locaties en nieuwe ontwikkelingen.

Omgevingsveiligheid in de Omgevingswet

In 2020 is gewerkt aan de voorbereiding van omgevingsveiligheid in de Omgevingswet. Vanuit een landelijk project en met middelen van Impuls omgevingsveiligheid (cluster 5, modernisering omgevingsveiligheid) zijn voor Seveso en niet-Seveso-bedrijven te berekenen aandachtsgebieden bepaald. Er is een inventarisatie gedaan voor de bepaling van de aandachtsgebieden voor installaties met vaste afstanden. Er is onderzocht voor hoeveel installaties de aandachtsgebieden bepaald moeten worden en welke gegevens daarvoor nodig zijn. Samen met de participanten wordt gezocht naar implementatie van omgevingsveiligheid

Ook participeert DCMR in een pilot met het oog op het Register Externe Veiligheid (REV). Het REV zal in de toekomst de risicokaart vervangen. Het is belangrijk om te onderzoeken welke gegevens in het nieuwe register moeten worden opgenomen. Verder participeert DCMR in de signaleringskaart. De signaleringskaart veiligheid (een initiatief van de gezamenlijke provincies) brengt en bewerkt verschillende landelijke brongegevens zodanig dat ze kunnen worden gebruikt voor veiligheidsadvisering.

Inherente veiligheid.

Bij bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen kunnen risico's optreden in de omgeving. In het afgelopen jaar is in het kader van de actualisatie van de vergunningen van chemiebedrijven onderzocht of het voorkómen van de risico's afdoende is geborgd in de vergunning. In 2019 en 2020 is voor de chemiebedrijven naast de risico's ook gekeken naar de scenario's met een groot effect en een kleine kans. Bij de vergunningactualisaties zijn de maatregelen in de vergunningen geborgd zodat een incident met groot effect niet zou kunnen plaatsvinden. Dit betreft (bestaande) maatregelen die al in de vergunningaanvragen zijn opgenomen, maar nog niet zijn vastgelegd in de vergunningvoorschriften. Door dit alsnog te doen kan beter toezicht worden uitgeoefend. In 2021 wordt onderzocht of dergelijke scenario's (kleine kans, maar groot effect) ook bij de op- en overslagbedrijven kunnen voorkomen. Indien dit het geval is zullen door vergunningactualisatie de preventieve maatregelen voor een dergelijk incident worden geborgd in de vergunning.

3.2.8 Geluidsanerungen Subsidieregeling Sanering Verkeerslawaaai

Voor de gemeenten waarvoor DCMR saneringswerkzaamheden uitvoert, zijn in 2020 alle nog resterende saneringswoningen aangevraagd bij Bureau Sanering Verkeerslawaaai (BSV). Dit heeft geresulteerd in het aanvragen van subsidies voor ca. 22.000 woningen in vier gemeenten. Het totale aantal woningen dat hiermee in de projecten is betrokken is hierdoor gestegen van ca. 7.000 naar ca. 29.000.

Nadat de aanvragen waren ingediend is er samen met Rotterdam in de tweede helft van 2020 overleg gevoerd met BSV gezien het grote aantal woningen dat voor Rotterdam was aangevraagd (21.000). Resultaat van dit overleg is dan BSV de hoger belaste woningen voor het overgrote deel zal toekennen en een deel zal aanhouden om in 2022 alsnog toe te kennen als er weer nieuw subsidiebudget beschikbaar is. De laagst belaste woningen- waar de ervaring leert dat geen geluidreducerende maatregelen noodzakelijk zijn- worden niet toegekend..

Verder zijn voor de al bij BSV liggende projecten de procedures zoveel mogelijk verder gebracht. Hierbij is wel hinder ervaren door de maatregelen rondom corona, vooral vanwege de verminderde

toegankelijkheid van de rekenprogrammatuur in de beginperiode. In 2020 zijn door BSV voor vijftien projecten uitvoeringssubsidies verleend. Van deze projecten gaat één project binnenkort ook in uitvoering. Voor de andere projecten dient nog een kleine herberekening te worden goedgekeurd door BSV.

3.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel is weergegeven welke directe kosten en opbrengsten met het programma Gebieden waren gemoed in 2020, in relatie tot de primaire en definitieve begroting 2020. Hierbij zijn de kosten van de overhead uit deze opstelling gehaald. De begroting en realisatie zijn een saldo van werkplannen en externe projecten.

Tabel: Wat heeft het gekost; programma gebieden

Programma Gebieden (x € 1.000)	Realisatie 2019	Primaire Begroting 2020	Definitieve Begroting 2020	Realisatie 2020	Vershil definitieve begroting en realisatie 2020
Taakveld: milieubeheer					
- Baten	€ 14.454	€ 15.296	€ 16.357	14.512	1.844-
- Lasten	€ 14.631	€ 15.296	€ 16.506	14.722	€ 1.784-
Resultaat programma Gebieden	€ 177-	€ -	€ 149-	-210	€ 61-

Toelichting

De realisatie van de lasten op het programma Gebieden is k€1.784 lager uitgevallen dan de definitieve begroting. Dit komt enerzijds door achterblijvende inzet op het programma Gebieden binnen de werkplannen en de additionele projecten binnen het programma. Anderzijds is ook k€365 minder materiële lasten gerealiseerd binnen het provinciale programma Spoed en Nazorg (bodem).

Het verlies op het programma Gebieden is voor een belangrijk deel (k€160) ontstaan op projecten waarbij de directie heeft besloten lagere tarieven te accepteren ter bevordering van strategische samenwerking met betrokken partijen voor de langere termijn. Het gaat hier om projecten zoals detachering bij een ministerie of samenwerking met de VRR waarbij door de samenwerking een uitwisseling van kennis en ervaring tot stand komt waaruit DCMR een strategisch, inhoudelijk voordeel haalt. Daarnaast is voor een ander maatschappelijk belangrijk project (burgerluchtmetingen) ook besloten niet alle kosten door te belasten aan de opdrachtgever(s) (k€20). Ook heeft DCMR in 2020 op verzoek een offerte opgesteld voor het inrichten van een gastorganisatie voor de BRZO+ organisatie. Deze opdracht is uiteindelijk niet doorgegaan waardoor de gemaakte kosten (k€27) niet zijn vergoed.

Tenslotte zijn er nog enkele projecten met kleine negatieve resultaten welke gecompenseerd worden door positieve resultaten op een aantal andere projecten binnen het programma.

4 Programma Bedrijfsvoering

4.1 Inleiding

In verband met het wijzigingsbesluit 2016 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft DCMR sinds 2017 naast de twee primaire programma's ook een programma Bedrijfsvoering. Hierin zijn onder andere de kosten van de overhead opgenomen. Het BBV heeft overhead als volgt gedefinieerd: "het geheel aan taken en activiteiten gericht op de ondersteuning van medewerkers in het primaire proces". Meer gespecificeerd betreft het:

- De loonkosten van sturingsfuncties en ondersteuningsfuncties.
- ICT kosten.
- Huisvestingskosten.
- Kosten ten behoeve van uitbesteding bedrijfsvoering.

Naast de kosten van de overhead zijn in dit programma ook de (verwachte) omvang van de af te dragen vennootschapsbelasting (VPB), het saldo van de financieringsfunctie, de overige dekkingsmiddelen, de post onvoorzien en de kosten die gedekt zijn door dotaties en onttrekkingen uit de bestemmingsreserves opgenomen. De overige dekkingsmiddelen betreffen inkomsten die niet direct gerelateerd zijn aan een inhoudelijk programma en waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. De post onvoorzien is bedoeld voor dekking van onvoorzien lasten en maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

4.2 Baten en lasten

In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt wat de realisatie van de lasten en baten zijn voor het programma Bedrijfsvoering in 2020. De kosten van de overhead maken, conform het vernieuwde BBV, onderdeel uit van het taakveld ondersteuning organisatie. Ter vergelijking is de begroting 2020 opgenomen.

Tabel: Programma Bedrijfsvoering

Programma Bedrijfsvoering (x € 1.000)	Realisatie 2019	Primaire Begroting 2020	Definitieve Begroting 2020	Realisatie 2020	Verschil definitieve begroting en realisatie 2020
Taakveld: ondersteuning organisatie					
- Baten	€ 19.859	€ 21.508	€ 21.257	€ 21.807	€ 551
- Lasten	€ 21.075	€ 21.767	€ 21.802	€ 20.344	€ 1.458-
- Onttrekkingen en dotaties bestemmingsreserves	€ 2.582	€ 160	€ 563	€ 471	€ 92-
- Post onvoorzien	€ 27	€ -	€ -	€ 133	€ 133
- Financieringsfunctie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Overige dekkingsmiddelen	€ 323	€ 100	€ 150	€ 133	€ 17-
- Vennootschapsbelasting	€ -	€ 1	€ -	€ -	€ -
Resultaat programma Bedrijfsvoering	€ 1.717	€ -	€ 167	€ 2.202	€ 2.034

Toelichting

Uit het tabel valt af te leiden dat de kosten van de overhead in 2020 in totaal k€21.807 bedragen en hiermee k€551 hoger uitvallen dan begroot.

Dit komt volledig door hogere loonkosten voor ondersteunende functies (ca. k€900), o.a. omdat relatief veel duurdere inhuur voor expertfuncties noodzakelijk was.

De materiële huisvestings- en ICT-kosten zijn juist lager uitgevallen (ca k€300). De lagere huisvestingskosten zijn vooral het gevolg van de per saldo lagere kosten als gevolg van corona (zie ook paragraaf 7.7). De ICT-lasten zijn lager uitgevallen dan begroot doordat prioriteiten verschoven zijn vanwege corona en een aantal investeringen voor vervanging doorgeschoven zijn naar 2021, waardoor de bijbehorende beheerlasten ook doorschuiven.

De kosten van de uitbestede taken (o.a. bedrijfsarts, bedrijfsmaatschappelijk werk en ICT supportdesk) zijn ca k€60 lager uitgevallen dan gepland door vooral lagere kosten voor de ICT support desk. In 2020 heeft een nieuwe aanbesteding hiervoor plaatsgevonden. De kosten van het nieuwe contract bleken lager te zijn dan begroot.

De incidentele kosten van een aantal projecten op het gebied van modernisering bedrijfsvoering (nieuw meldkamersysteem, nieuw financieel systeem, invoering MS365, invoering nieuw zaakstelsel VTH, ontwikkeling Regionale Omgevingsinformatie, voorbereiding Omgevingswet, invoering Altijd Actuele Digitale Vergunning en implementatie Digitale checklijsten) zijn in 2020 gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering.

Daarnaast is de financiering van een aantal specifiek personele frictiekosten gedekt uit een eerder gevormde bestemmingsreserve personeel. Op totaalniveau zijn de onttrekkingen ca. k€92 lager dan de verwachte onttrekkingen. Dit komt vooral door het doorschuiven van een aantal geplande activiteiten voor de implementatie Omgevingswet naar begin 2021.

In het Algemeen Bestuur van december 2019 is besloten dat DCMR met ingang van het begrotingsjaar 2020 jaarlijks €1 miljoen vanuit haar exploitatie doteert aan de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering ter dekking van de kosten van toekomstige projecten. In 2020 is daarnaast incidenteel nog k€145 extra gedoteerd ter afdekking van de hogere begrote lasten in 2020.

De realisatie op de post onvoorzien betreft het saldo van nagekomen opbrengsten en kosten van voorgaande boekjaren. Vooral een creditering van onderhoudskosten aan het gebouw in de periode 2015-2019 van ca. k€100 heeft voor dit positieve incidentele resultaat gezorgd.

De hoogte van de af te dragen vennootschapsbelasting 2020 is nog een pm post opgenomen, aangezien er nog geen aangifte over 2020 is opgesteld. Op basis van de aanslagen over 2016 t/m 2019 zullen deze kosten naar verwachting nihil zijn.

Het positieve resultaat op het programma Bedrijfsvoering ad k€2.202 is een resultante van het saldo dotaties en onttrekkingen bestemmingsreserves ad k€471, overige opbrengsten ad k€133 (verhuur 7^e etage en detachering op kostenplaats), incidenteel resultaat voorgaand boekjaar ad k€133 en een positief bezettingsresultaat van de afdelingen ad k€1.464.

5 Productie

5.1 Algemeen

In de hoofdstukken 2 en 3 is in kwalitatieve zin beschreven wat er binnen de programma's bedrijven en gebieden in 2020 is uitgevoerd. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de gerealiseerde productie².

In de productiecijfers worden ook geweigerde of ingetrokken procedures meegeteld, of onderbroken handhavingsacties die wel zijn voorbereid maar die geen vervolg hebben gehad. Tussen haakjes is aangegeven welke zaken tot een afgerond product hebben geleid.

5.2 Productie toezicht

Hoewel er steeds vaker aanvullende instrumenten worden ingezet voor het houden van toezicht, zoals voorlichting over regelgeving en samenwerking met andere toezicht- en belangengroepen, vindt toezicht hoofdzakelijk plaats door het uitvoeren van inspecties. Door middel van het uitvoeren van uiteenlopende typen inspecties wordt gecontroleerd of bedrijven hun werkzaamheden in overeenstemming met de milieuregelgeving uitvoeren. Er zijn verschillende soorten inspecties. Uitleg hierover staat in bijlage 14.6.

Tabel: Aantallen inspecties exclusief Brzo-inspecties

Product	Totaal 2020*	Totaal 2019	Totaal 2018
Opleveringscontroles	162 (124)	254	177
Preventieve controles	3.734 (3.534)	3.878	3.514
Nacontroles	2.108 (1.994)	2.181	1.740
Administratieve controles	1.396 (1.279)	1.541	1.774
Klachten / voorvalonderzoeken	1.968 (1.893)	2.216	2.355
Inventariserende controles	1.465 (1.459)	723	761
Overige Toezichtsproducten	9.417 (9.344)	8.126	488

*zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

In 2019 is het product behandeling voorvalmelding voor het eerst in de telling opgenomen, deze zijn in bovenstaande tabel onder de overige toezichtsproducten opgenomen.

Er zijn in 2020 nauwelijks minder (preventieve) controles gedaan omdat we door coronacrisis en lockdown hebben ingezet op "toezicht op afstand" door middel van een livestream. De volgende controles gingen fysiek door:

- Controles bij BRZO/RIE4-bedrijven
- Toezicht op aflopende activiteiten (bv. bodem en asbest)
- Bedrijven met bewerken, op- en overslag gevaarlijke stoffen, vuurwerk, rangeerterreinen, (LPG) tankstations waar dat niet op afstand kan en de risico's groot zijn
- Repressieve controles (nacontroles, sanctiecontroles, voorval/incidentonderzoek).
- Metingen binnen bij bewoners alleen bij ernstige overlastsituaties

De stijging van het aantal Inventariserende controles heeft ook te maken met corona en onze focus op kwaliteit. In 2020 is extra aandacht besteed aan het opschonen van het bedrijvenbestand.

² Dit betreft de totale productie aantallen voor de participanten van DCMR en daarnaast is de productie voor de provincie Zeeland meegeteld.

Tabel: Aantal gecontroleerde Brzo-bedrijven

Product	Totaal 2020*	Totaal 2019	Totaal 2018
Brzo-inspectie preventief	179 (172)	159	145

*zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

Bij alle Brzo-bedrijven in Zuid-Holland en Zeeland heeft in 2020 minimaal eenmaal een preventieve controle plaatsgevonden.

5.3 Productie handhaving

In de volgende tabellen is het aantal sancties opgenomen.

Tabel: Overtredingen, (na)controles en sancties inclusief Brzo.

Product	Totaal 2020*	Totaal 2019	Totaal 2018
Bestuursrechtelijke sancties	214 (143)	237	365
Strafrechtelijke sancties	138 (90)	142	117

*zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

Het aantal sancties ligt in 2020 lager dan in voorgaande jaren, met name door de coronamaatregelen in de horeca. Daarnaast leidde het inspecteren op afstand tot minder geconstateerde overtredingen

Tabel: Aantallen bestuursrechtelijke producten uitgesplitst

Product	Totaal 2020*	Totaal 2019	Totaal 2018
Last onder dwangsom (LoD)	166 (102)	199	182
Besluit op handhavingsverzoek	10 (3)	4	2
Sanctie-invordering	(35)	36	166
Bestuursrechtelijke maatregelen geluid	2 (1)	3	9

*zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

35 van de 302 invorderingszaken hebben tot een daadwerkelijke invordering geleid. Bij de overige zaken is door de toezichthouder geen overtreding geconstateerd en betreft het een administratieve afdoening.

In 2019 zijn 337 invorderingszaken afgedaan en hebben 36 van die zaken geleid tot een invordering..

Tabel: Aantallen strafrechtelijke producten uitgesplitst

Product	Totaal 2020*	Totaal 2019	Totaal 2018
Proces verbaal FP	93 (52)	70	51
Proces verbaal CJIB	19 (17)	31	21
Bestuurlijke strafbeschikking milieu	26 (21)	41	45

*zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

Over 2020 zijn vanuit de inspectiebureaus 138 zaken 'voorgedragen' voor een sanctionerende maatregel (bestuurlijke strafmaatregel e/o strafrechtelijk gezamenlijk). Deze zaken worden vervolgens met een intake op strafrechtelijke haalbaarheid beoordeeld en leiden vervolgens tot een aantal daadwerkelijk opgelegde strafrechtelijke sancties. Dat verklaart voor een belangrijk deel de afname in het aantal strafrechtelijke zaken/producten. Duidelijk is daarnaast dat de andere wijze van inspecteren – op afstand – afgelopen jaar, leidde tot minder geconstateerde overtredingen.

5.4 Productie reguleren

In het onderstaande tabel is te zien wat voor soort en hoeveel reguleringsproducten in 2019 gerealiseerd zijn.

Tabel: Aantallen producten reguleren

Product	Totaal 2020*	Totaal 2019	Totaal 2018
Wabo uitgebreide procedure (inclusief ambtshalve wijzigingen)	267 (183)	192	239
Wabo reguliere procedure (milieuneutrale wijzigingen; BRIKS** en OMB)	514 (413)	211	206
Totaal vergunningen	781 (596)	403	445
Meldingen activiteitenbesluit	538 (463)	642	602
Maatwerkvoorschriften	148 (138)	174	284
Actualisatietoetsen	156 (150)	207	111
Overige reguleren producten	7.245(6.834)	5.443	4.524

*zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

** BRIKS staat letterlijk voor Bouwen, Reclame, Inritten, Kappen en Slopen. Het begrip omvat echter alle activiteiten genoemd in artikel 2.1 en artikel 2.2 van de Wabo, uitgezonderd de milieuactiviteiten. Het kan ook gaan om – onder andere – een afwijking van het bestemmingsplan, een aanlegvergunning en een monumentenvergunning. Daarnaast vallen ook sloop- en gebruiksmeldingen op grond van het Bouwbesluit onder BRIKS-activiteiten

Bij de reguliere Wabo procedures zijn in 2020 ook de BRIKS 1) procedures en de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) meegeteld. De milieuneutrale meldingen (196) liggen in lijn met de aantallen in voorliggende jaren.

De toename op overige reguleren producten, is het gevolg van de behandeling sloopmelding initiële melding asbest (2.443), die vanaf 2019 voor het eerst in de tellingen zijn opgenomen. In 2020 is bovendien extra aandacht besteed aan het opschonen van het bedrijvenbestand

5.5 Productie bodem

DCMR voert voor de provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam de regiefunctie in het kader van de Wet bodembescherming uit. DCMR houdt de bodemkwaliteit in Rijnmond in de gaten, bepaalt of nadere acties nodig zijn en voert deze uit. Daarnaast voert DCMR de bodemtaak voor de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam uit.

In onderstaande tabel is te zien wat voor soort en hoeveel producten in 2020 op het onderwerp bodem gerealiseerd zijn. Het uitvoeren van minder inspecties heeft deels te maken met een groot aantal complexe saneringen in 2020 die meer tijd vroegen (De Kade, Blankenburgverbinding, Oeverbos, etc.) en ook met bezettingsproblemen waardoor we de uren niet hebben gemaakt (en dus ook minder producten hebben geleverd).

Tabel: Aantallen producten Bodem*

Product	Totaal 2020**	Totaal 2019	Totaal 2018
Beschikkingen	204 (167)	198	258
Inspecties wbb / bbk	460 (405)	621	577
Behandeling BUS-meldingen	345 (313)	376	362
Beoordeling rapportages	2418 (2312)	2.339	1.696

*zie bijlage 14.6)voor uitleg over deze producten

**zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes.

5.6 Productie overige gebiedsgerichte producten

DCMR voert voor de provincie Zuid-Holland taken uit op het gebied van luchtvaart en vuurwerk. Voor verschillende gemeentes worden adviezen verstrekt voor ontheffingen geluidsbelasting. Voor zowel de provincie als de gemeentes worden adviezen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling opgesteld. De meeste van deze ruimtelijke adviezen betreffen de gemeente Rotterdam.

In het volgende tabel is te zien wat voor soort en hoeveel gebiedsgerichte producten in 2020 gerealiseerd zijn.

Tabel: Aantallen gebiedsgerichte producten*

Product	Totaal 2020**	Totaal 2019	Totaal 2018
Geluid (ontheffing geluidsbelasting)	54 (50)	34	23
Luchtvaart (ontheffingen/controles TUG)*	85 (80)	146	152
Ruimtelijke Ontwikkeling (diverse adviezen/beoordelingen op RO en m.e.r. gebied)	1.696 (1.633)	1.505	1.035
Vuurwerk (ontbrandingstoestemmingen, meldingen, controles)	98 (91)	186	171

*zie bijlage 14.6 voor uitleg over deze producten

**zaken die geleid hebben tot een afgerond product staan tussen haakjes

Als gevolg van corona zijn er minder aanvragen voor een TUG-ontheffing (ontheffing voor Tijdelijk of Uitzonderlijk Gebruik) ontvangen en zijn er minder controles geweest.

De toename in het aantal RO-producten is het gevolg van meer ruimtelijke plannen. Dit komt vooral door de bouwopgave die Rotterdam heeft. Daarmee samenhangend zijn ook meer hogere waarden besluiten genomen. Verder waren er meer nulstapadviezen m.e.r., m.e.r.-beoordelingsbesluiten en m.e.r.-beoordelingen.

Ook zijn er door corona minder ontbrandingstoestemmingen verleend en minder meldingen verwerkt, met als gevolg daarvan ook minder inspecties. De afname van de producten bij luchtvaart en vuurwerk heeft te maken met de pandemie en de daaruit voortvloeiende maatregelen.

6 Financiële Resultaten

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op het financiële jaarresultaat over 2020 en de doorwerking in de komende jaren.

Het onderstaande tabel toont de financiële resultaten van DCMR. In 2020 is een positief resultaat behaald van K€1.964. Ter vergelijking worden de resultaten 2020 afgezet tegen de begroting 2020 en de in 2019 behaalde financiële resultaten.

Tabel: Financieel resultaat 2020

Verlies en Winstrekening	Primaire Begroting 2020 bedrag in € x 1.000	Definitieve Begroting 2020 bedrag in € x 1.000	Realisatie 2020 bedrag in € x 1.000	Realisatie 2019 bedrag in € x 1.000	Vershil realisatie en begroting 2020 bedrag in € x 1.000
Omschrijving					
Brutosalarissen	30.307	31.632	27.085	25.405	-4.548
Individueel Keuze Budget	6.733	6.976	6.228	5.901	-748
Pensioenlasten	6.368	6.177	5.657	5.044	-520
Sociale lasten	4.643	5.019	4.400	4.169	-619
Inhuur op formatie			6.003	6.677	6.003
Totale Functiekosten	48.051	49.804	49.372	47.196	-432
Toelagen	830	786	844	825	58
Opleidingen	1.057	1.000	1.165	1.056	165
Overige personele lasten	1.536	1.760	1.474	1.874	-286
Totale Bijkomende kosten personeel	3.423	3.546	3.484	3.755	-62
Inhuur buiten formatie	1.000	1.783	1.483	2.344	-301
Diensten derden	1.107	1.666	1.544	1.676	-121
Totale kosten inhuur en diensten derden	2.107	3.449	3.027	4.020	-422
Afschrijvingen	970	850	723	1.025	-127
Huisvesting	3.728	3.681	3.566	3.635	-115
ICT	2.826	3.664	3.264	2.746	-400
Documentatie	439	496	379	375	-117
Communicatie	359	261	134	221	-126
Overig materieel	430	445	475	393	30
Totale materiele kosten	8.752	9.397	8.541	8.395	-855
Totale directe kosten	62.332	66.196	64.424	63.366	-1.771
Dekking declarabele uren	62.332	65.650	65.888	62.150	238
Resultaat op declarabele uren	0	-546	1.464	-1.216	2.009
Overige opbrengsten	100	150	133	323	-17
Inkopen werkplannen en projecten	6.153	5.145	4.327	4.374	-818
Kosten declarabele uren	62.332	65.650	65.888	62.150	238
Opbrengst werkplannen en projecten	68.225	70.628	69.978	66.253	-650
Resultaat op werkplannen en projecten	-260	-167	-238	-271	-71
Resultaat voor onttrekkingen	-160	-563	1.360	-1.164	1.922
Dotaties bestemmingsreserve:					
Modernisering Bedrijfsvoering 2020	0	145	145	0	0
Modernisering Bedrijfsvoering 2021	0	1.000	1.000	0	0
Totaal Dotaties	0	1.145	1.145	0	0
Onttrekkingen bestemmingsreserve					
Modernisering Bedrijfsvoering		1.368	1.266	2.141	-102
Personeel en Organisatie	160	340	351	441	11
Totaal onttrekkingen	160	1.708	1.616	2.582	-92
Resultaat na dotatie en onttrekkingen	-	-	1.831	1.418	1.831
Incidenteel resultaat	0	0	133	27	133
Resultaat voor bestemming	0	0	1.964	1.445	1.964

In dit hoofdstuk wordt het resultaat kort toegelicht. Voor meer gedetailleerde informatie over behaalde resultaten en de financiële positie wordt verwezen naar de jaarrekening. In de jaarrekening treft u het overzicht van baten en lasten aan. Dit is een andere weergave van de totstandkoming van hetzelfde financiële resultaat.

6.1 Hoofdlijnen verlies- en winstrekening

Het operationeel financieel resultaat voor onttrekkingen is k€1.922 (2,7%) hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

De opbrengsten zijn in totaal k€150 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit is een saldo van enerzijds hogere uuropbrengsten ad k€238 en anderzijds lagere overige opbrengsten (o.a. verhuur) ad k€17 en een lager dan verwacht projectresultaat ad k€71.

Dit laatste komt door projecten waarin lagere tarieven zijn afgesproken (vooral bij detacheringen), of omdat voor een aantal projecten meerwerk is uitgevoerd dat niet is vergoed, of omdat er voorbereidingen zijn uitgevoerd voor projecten die uiteindelijk niet tot een opdracht hebben geleid. De hogere uropbrengsten zijn vooral het gevolg van het feit dat in de begroting al voor €1,5 miljoen rekening was gehouden met lagere opbrengsten door het wegvallen van urenvraag en lagere declarabiliteit van medewerkers als gevolg van corona. Uiteindelijk zijn dan ook ca. 12.000 minder directe uren gemaakt dan gepland (2,1%).

De directe kosten zijn k€1.771 lager uitgevallen dan verwacht. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

- Lagere loonkosten als gevolg van een onderbezetting in fte (k€432). Hoewel de bezetting van DCMR in 2020 is gegroeid met ruim 16 fte was de gemiddelde bezetting van eigen personeel aangevuld met inhuur gedurende het jaar ca. 13 fte lager dan geraamd. De lagere bezetting betekende k€1.100 miljoen lagere loonkosten. De gemiddelde loonkosten per fte waren wel hoger dan verwacht (k€670). Dit komt vooral doordat in de begroting al met €1,5 miljoen lagere loonkosten rekening was gehouden wat in de loonkosten per fte was verdisconteerd.
- Lagere kosten inhuur buiten formatie en diensten derden (k€422). Dit is deels veroorzaakt door een lagere behoefte aan vervanging bij ziekte en piekbelasting. Ook speelde mee dat er sprake was van verschuivingen/vertragingen van werkzaamheden bij projecten die vanuit de bestemmingsreserves worden gefinancierd. Deze lagere kosten hebben ook tot lagere onttrekkingen vanuit de bestemmingsreserve geleid.
- Lagere materiele lasten; deze zijn k€855 achtergebleven op begroting gebleven vooral door lagere afschrijvingen, huisvestings- en ICT lasten. De onderbesteding van de huisvestingslasten is voor een deel direct te relateren aan corona (zie ook paragraaf 7.7).
- De afschrijvingslasten zijn lager uitgevallen doordat een aantal geplande investeringen (deels) zijn doorgeschoven naar 2021, o.a. vervanging werkplekken en firewalls. De realisatie van de ICT-lasten is mede door het doorschuiven van voornoemde investeringen ook lager dan gepland, doordat de bijbehorende beheerlasten doorschuiven naar 2021.

7 Paragrafen

7.1 Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is een aantal paragrafen verplicht voorgeschreven. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op deze paragrafen. Aan de orde komen:

- Lokale heffingen.
- Weerstandsvermogen.
- Onderhoud kapitaalgoederen.
- Financiering.
- Bedrijfsvoering.
- Verbonden partijen.

7.2 Lokale heffingen

DCMR legt geen lokale heffingen op. In het recente verleden bracht DCMR leges in rekening over het gebruik van het archief. Deze leges betreffen het maken van kopieën en het aanvragen van tekeningen. Dit is vanaf 2019 niet meer van toepassing.

7.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen geeft een beschouwing over de kwaliteit van de vermogenspositie van DCMR op lange termijn. Het weerstandsvermogen is het vermogen om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat de doelrealisatie in het gedrang komt. Het weerstandsvermogen geeft samen met het begrotingsresultaat, het verloop van de investeringen, financiering, reserves en voorzieningen en de uitkomsten van de meerjarenraming een indicatie van de financiële positie van DCMR.

De paragraaf weerstandsvermogen bevat volgens de voorschriften vanuit het BBV tenminste:

- a. een inventarisatie van de (beschikbare) weerstandscapaciteit
- b. het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's
- c. een inventarisatie van de risico's
- d. een aantal gedefinieerde financiële indicatoren

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te kunnen bepalen is inzicht nodig in de feitelijk *aanwezige* weerstandscapaciteit ('de reserves') en in de omvang van de risico's, de *benodigde* weerstandscapaciteit. De verhouding tussen benodigde en aanwezige middelen heet de ratio van het weerstandsvermogen.

In een formule:

$$\text{(Ratio) Weerstandvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit (reserves)}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Met deze ratio wordt helder gemaakt in welke mate DCMR beschikt over een financiële buffer om financiële gevolgen van risico's op te vangen. Het Algemeen Bestuur heeft een bandbreedte voor deze ratio vastgesteld van $1,0 < x < 1,4$. De aan te houden weerstandscapaciteit is dan tenminste net zo groot als de benodigde weerstandscapaciteit. In risicomanagementmodellen wordt deze bandbreedte als 'voldoende' geclassificeerd. Daar waar de buffer geen uitsluitel biedt, voorziet artikel 34 van de Gemeenschappelijke Regeling, waarin de financiële verantwoordelijkheid van de gezamenlijke participanten is vastgelegd.

Weerstandscapaciteit (beschikbaar)

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit wordt meegenomen:

- De algemene reserve.
- Het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves. Het deel van de bestemmingsreserves dat via meerjarenplannen al bestemd is, wordt niet meegenomen.
- De post onvoorzien.

De ontwikkeling van de beschikbare weerstandscapaciteit is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: Ontwikkeling beschikbare weerstandcapaciteit

Ontwikkeling beschikbare weerstandcapaciteit (x € 1.000)	Stand
Stand per 1 januari 2020	€ 2.147
Mutatie Algemene reserve 2020 vanuit bestemmingsreserves 2019	€ -
Mutatie Algemene reserve 2020 vanuit bestemming resultaat 2019	€ -
Realisatie post Onvoorzien	€ 133
Mutatie vrij besteedbaar deel bestemmingsreserves 2020	€ 100
Stand per 31 december 2020	€ 2.380

Voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit worden de risico's geïnclassificeerd conform een vastgestelde classificatiemethodiek. De risico's met een (zeer) hoge financiële impact, risicocategorie *Hoog* en *Zeër Hoog* vormen onderdeel van het benodigd weerstandsvermogen, zij worden beschouwd als risico's van materieel belang.

Er wordt daarbij uitgegaan van het netto risico, dus het resterend risico als de aanwezige beheersmaatregelen in beschouwing worden genomen. De classificatie van de kans leidt tot een wegingsfactor; een percentage van het bedrag dat wordt aangehouden in de weerstandscapaciteit.

7.4 Risico's en risicomanagement

Om de doelstellingen van DCMR ook in de toekomst te kunnen realiseren en de gewenste kwaliteit te kunnen blijven leveren treft DCMR maatregelen ter behoud van een goede reputatie en een duurzaam gezonde financiële situatie. Eén van deze maatregelen is de risicomanagementcyclus. De auditcommissie heeft een borgende taak voor risicomanagement en tevens voor borging van de reviewfunctie. De auditcommissie bestaat uit het directieteam, aangevuld met de concerncontroller.

Een *risico* is een onzekere gebeurtenis met oorzaken, een kans van optreden en gevolgen voor doelstellingen. Er is sprake van een menselijke, organisatorische of technische/juridische oorzaak of een ontwikkeling van buitenaf waardoor de onzekere gebeurtenis zich kan voordoen. In de risicomanagementcyclus worden zowel de risico's met financiële vervolgschade, als die met andere gevolgschade opgepakt en gemonitord. Kwaliteitsverlies, veiligheidsissues en reputatieschade bij DCMR vertalen zich net zo goed in negatieve gevolgen voor de organisatie en de participant.

De risicomanagementcyclus van DCMR is gebaseerd op de theorie van Risicoleiderschap³ en heeft als doel de weerbaarheid van de organisatie te vergroten. De gekozen methodiek is praktisch toepasbaar en geïntegreerd in de reguliere managementtaken. DCMR hanteert conform de nota risicomanagement en weerstandsvermogen DCMR 2020-2023, een opslag van 20% op het benodigd weerstandsvermogen.

Inventarisatie risico's

In 2020 zijn de eerder geïdentificeerde risico's geactualiseerd en aangevuld. Een belangrijke ontwikkeling binnen de risicocycclus was de uitbraak van corona. Direct na de uitbraak zijn de risico's voor de bedrijfsvoering, de continuïteit van de taakuitvoering en de veiligheid van medewerkers in kaart gebracht. Het *Bedrijfsnoodplan DCMR* en het *Pandemieplan DCMR* zijn geüpdatet en het *Beleids Ondersteunend Team (BOT)* is in werking getreden. Gedurende het jaar is gemonitord en gestuurd op de beheersing van deze specifieke risico's.

Door het toepassen van reducerende maatregelen is voor vijftien risico's (zowel COVID- als niet-COVID-gerelateerd) de classificatie verlaagd, zeven zijn er afgesloten. De lijst met risico's omvat eind 2020 eenentwintig openstaande risico's waarvan vier in de hoge risicocategorie. Over deze laatste categorie wordt in het jaarverslag gerapporteerd.

³ *Risicoleiderschap (M. van Staveren, 17-08-2018)*

Hoge risico's (materieel belang)

Er zijn drie hoge risico's met financiële gevolgschade van materieel belang geïdentificeerd. Deze hebben gevolgen voor de weerstandscapaciteit.

Tabel: Hoge risico's materieel belang

Omschrijving	Kans	Risico categorie	Financieel gevolg bedrag x €1000
1. Overschrijding I-projecten.	70%	Hoog	€263
2. Bedreiging continuïteit bedrijfsprocessen door verouderde soft- en hardware.	70%	Hoog	€263
3. Te lage gerealiseerde declarabiliteit.	70%	Hoog	€711
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	x 1,2		€1.483

Toelichting:

- ad 1: ten opzichte van 2019 is de kans klasse 1 categorie verlaagd, door aanpassingen in de governance, het aanstellen van een portfoliomanager en betere forecasting. Tegelijk lopen er nog veel projecten op een kritisch tijdpad en in afhankelijkheid met elkaar. In 2021 worden het portfoliomanagement en de projectbeheersing verder versterkt.
- ad 2: mede door volle inzet op thuiswerkfaciliteiten is een aantal belangrijke automatiseringsprojecten uitgesteld. Wel zijn er stappen gezet, zoals het uitreiken van laptops en verbeteren van back-up en storage. In 2021 wordt met de *roadmap automatisering* systematisch gewerkt aan het op orde brengen van de basis.
- ad 3: in 2019 werd over de risico's rondom stuwmeer verlof en te lage declarabiliteit apart gerapporteerd. Omdat het (overmatig) opnemen van verlof feitelijk als één van de oorzaken kan worden gezien voor een verlaagde declarabiliteit, is de keuze gemaakt deze twee onderwerpen samen onder te brengen in één risico. Voor de herberekening is teruggekeken naar de trend van de afgelopen drie jaren, met oog voor de bijzondere omstandigheden van corona. De onzekerheid van de declarabiliteit is bepaald op 1,5%, met een kansklasse IV (hoog). Oorzaken die aan deze onzekerheid ten grondslag liggen, zijn de organisatieontwikkeling met nieuwe (programma)managementfuncties en aangepaste productiviteitsnormen; een verhoogde opleidingsdruk als gevolg van POB, de omgevingswet en de introductie van nieuwe systemen; mogelijk minder fysiek toezicht als gevolg van corona; het opnemen van bovenmatig verlof i.v.m. de afbouwafspraken.

Hoge risico's (niet-materieel)

Eén risico met andere dan financieel-materiële gevolgen, staat als Hoog geïdentificeerd.

Tabel: Hoge risico's niet materieel belang

Omschrijving	Kans	Risico categorie	Gevolg
De aantasting van de fysieke en mentale gezondheid van medewerkers als gevolg van de COVID-maatregelen.	70%	Hoog	Kwaliteit Veiligheid (van de werkomstandigheden) Directe financiële gevolgschade is beperkt.

Toelichting: Dit risico neemt toe naarmate de coronamaatregelen langer aanhouden. DCMR acteert door te sturen op persoonlijke aandacht voor het welzijn van de medewerkers, ruimte voor maatwerkafspraken, het delen van best practices, het faciliteren van Arboverantwoord materiaal, aandacht voor thuiswerkomstandigheden en vitaliteit. Bedrijfsmaatschappelijk werk is betrokken.

Drie andere risico's waarover vorig jaar is gerapporteerd i.v.m. een hoge classificatie zijn verlaagd:

- Beheersing dossiers waardoor er fouten ontstaan; er is actief gewerkt aan casusuitwisseling, reviews, versterken van het contact met de opdrachtgever, het koppelen van programmamanagers aan complexe dossiers.
- Dreigend tekort aan vakspecialisten; de arbeidsmarktstrategie is aangepast, junior medewerkers worden geworven en gekoppeld aan seniors, competenties worden sterker meegewogen bij werving en er is sprake van meer ontwikkelruimte binnen de organisatie.
- Het niet tijdig (kunnen) inspelen op veranderende wensen en maatschappelijke ontwikkelingen: er zijn programmamanagers gekoppeld aan actuele maatschappelijke thema's zoals verduurzaming industrie, circulaire economie en energietransitie. Daarnaast is gezorgd voor een robuuste financiering voor de ontwikkeling naar een datagedreven DCMR.

Hoewel er intern ook op de lager geclassificeerde risico's wordt gestuurd, wordt over deze risico's niet meer gerapporteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Op basis van de benodigde weerstandscapaciteit en de aanwezige weerstandscapaciteit wordt de ratio weerstandsvermogen berekend.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{2.380 \text{ k€}}{1.483 \text{ k€}} = 1,61$$

De ratio is gestegen ten opzichte van 2019 en komt boven de norm van $1,0 < x < 1,4$. De stijging wordt vooral veroorzaakt door de stijging van de *aanwezige* weerstandscapaciteit. DCMR doet bij oplevering van de jaarstukken aan het bestuur voorstellen ten aanzien van resultaatbestemming en reserves. Dit heeft tot gevolg dat het aanwezig weerstandsvermogen wordt verlaagd, waardoor de ratio weer binnen de afgesproken bandbreedte komt (rond de 1,3).

Financiële en beleidsindicatoren

De financiële indicatoren in onderstaande tabel zijn overeenkomstig artikel 11 lid 3 van de BBV berekend:

Tabel: Kengetallen

Kengetallen	Jaarverslag 2019	Begroting 2020	Jaarverslag 2020
Netto schuldquote	-4,2%	2,0%	-4,5%
Solvabiliteitsratio	32,0%	25,5%	36,0%
Structurele exploitatieruimte	2,2%	0,0%	4,9%

Netto schuldquote De afwijking met 2019 komt vooral doordat in 2020 de vordering rekening-courant verhouding met het Rijk is gestegen (€2,3 miljoen).

Solvabiliteitsratio De solvabiliteit is ten opzichte van 2019 gestegen. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van het eigen vermogen van €1,5 miljoen, bestaande uit per saldo de onttrekking aan de bestemmingsreserves van €0,47 miljoen en het positieve resultaat ad €1,96 miljoen. Tegelijkertijd zijn in 2020 de overige passiva gedaald met €1,1 miljoen. Deze daling wordt vooral veroorzaakt door een daling van de vooruit ontvangen bedragen met €0,5 miljoen alsook een daling van de overige schulden met eveneens €0,5 miljoen. De solvabiliteitsratio is ruim hoger dan begroot, omdat de stand van het eigen vermogen in de begroting lager was ingeschat.

Structurele exploitatieruimte De stijging ten opzichte van 2019 en ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door hogere structurele baten bij grotendeels gelijkblijvende structurele lasten in 2020.

Behalve financiële indicatoren schrijft het BBV (art. 25, lid 2) ook de verantwoording op een aantal beleidsindicatoren voor, die betrekking hebben op de realisatie van maatschappelijke effecten van de programma's. Deze indicatoren zijn in onderstaande tabel opgenomen. Voor DCMR zijn alleen de indicatoren voor het taakveld Bestuur en Ondersteuning relevant:

Tabel: Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren	Jaarverslag 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Formatie (FTE per 1.000 inwoners)	0,15	-	0,15
Bezetting (FTE per 1.000 inwoners)	0,14	-	0,14
Apparaatskosten per inwoner	€ 17,01	-	€ 17,00
Externe inhuur	18,2%	-	14,7%
Overhead	30,5%	-	31,9%

Aangezien DCMR deze indicatoren voor het eerst in het jaarverslag heeft opgenomen, ontbreekt begrotingsinformatie. Wel zijn de resultaten 2020 te vergelijken met de resultaten uit het voorgaande jaar.

Beheersing kosten inhuur

Uit tabel Beleidsindicatoren is af te leiden dat het aandeel kosten inhuur op de totale loonkosten (incl. inhuur) in 2020 aanzienlijk is gedaald ten opzichte van de realisatie 2019. In absolute zin zijn de inhuurkosten in 2020 ca. €1,5 miljoen lager dan in 2019. Enerzijds is dit gerelateerd aan corona omdat het zeker in de eerste helft van 2020 lastig was om personeel in te huren vanwege de onzekerheid die de pandemie met zich meebracht, er beperkte mogelijkheden waren om inhuur te begeleiden en diverse projecten in de tijd werden opgeschoven.

Anderzijds is in 2020 ook een LEAN traject voor het inhuurproces uitgevoerd. Onderdeel hiervan was onder meer het borgen dat tijdig de juiste afwegingen worden gemaakt over nut en noodzaak en bijbehorende kosten van inhuur. Tenslotte zorgt het gebruik van een Dynamische Aankoop Systeem behalve voor een rechtmatige inkoop ook voor een meer objectieve kosten-baten afweging van inhuurkrachten. Dit alles bevordert een beheerste inzet van inhuur.

Ontwikkeling aandeel overhead

Ten opzichte van 2019 is het relatieve aandeel van de overhead op de totale exploitatielasten in 2020 met 1,4% gestegen. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2020 is de stijging 0,4%. In hoofdstuk 4.2 is al een toelichting gegeven waarom de kosten overhead in 2020 hoger waren dan begroot. In absolute zin is de overhead met €1,9 miljoen gestegen ten opzichte van 2019. Dit betreft vooral een stijging van loonkosten. Behalve een prijscomponent (loonontwikkeling) en duurdere inhuur is ook de groei van eigen personeel hiervan een oorzaak. Deze groei is vooral het gevolg van de investeringen in de datagedreven organisatie en de benodigde I&A ondersteuning hiervoor (+10 fte). Een andere oorzaak die hiermee samenhangt, betreft de groei van de materiele ICT-lasten (€0,5 miljoen). Deze kostenstijging van aanschaf en onderhoud van software is het gevolg van alle ontwikkelingen rondom de modernisering van de bedrijfsvoering.

Een andere oorzaak voor de stijging van het aandeel overhead is dat er sprake was van een lagere stijging van de totale exploitatielasten dan verwacht. Dit is voor een deel door corona veroorzaakt (zie ook paragraaf 7.7). Zo is de ontwikkeling van de directe bezetting achtergebleven, zijn veel bijkomende personele kosten niet gemaakt en zijn er minder inkopen op projecten gedaan. Hierdoor is het aandeel overhead relatief sneller gestegen dan het in een normaal jaar gedaan zou hebben.

Vennootschapsbelasting (VPB)

DCMR heeft van al haar activiteiten beoordeeld of er sprake is van een belaste activiteit conform de VPB. Daarnaast zijn alle activiteiten voor de VPB geclusterd in 19 clusters, waar deze een samenhang met elkaar hebben. Voor 2016 tot en met 2019 heeft DCMR aangifte gedaan. Hieruit is naar voren gekomen dat uiteindelijk geen VPB verschuldigd is. De VPB aangifte over het boekjaar 2020 zal in de loop van 2021 worden opgesteld. Aangezien er geen grote wijzigingen in eventueel belaste activiteiten van de DCMR hebben plaatsgevonden, is de verwachting dat de aangifte 2020 wederom nihil zal zijn.

7.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn duurzame productiemiddelen die DCMR nodig heeft om de diensten en goederen te produceren die zij aan participanten en niet-participanten levert. Deze paragraaf moet op grond van het BBV tenminste de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen bevatten. DCMR heeft in 2020 geen kapitaalgoederen in de hiervoor genoemde categorieën.

7.6 Financiering

De financieringsparagraaf vloeit voort uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO). Voor DCMR is deze regelgeving vertaald in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde treasurystatuut. Deze financieringsparagraaf is in samenhang met het treasurystatuut een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee sturen, beheersen en controleren van de treasuryfunctie van DCMR. De treasuryfunctie omvat het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Aandachtspunten vanuit de treasury zijn:

- Facturering van de bijdragen van de participanten vindt vier keer per jaar plaats; de bijdragen van de participanten moeten uiterlijk halverwege het lopende kwartaal zijn ontvangen.
- DCMR leent geen gelden uit aan derden.
- DCMR maakt binnen de regelgeving voor decentrale overheden alleen gebruik van goed bekendstaande banken.
- Voor de financiering van tekorten op de rekening-courant wordt gebruik gemaakt van kasgeldleningen via goed bekendstaande banken.

In onderlinge samenhang worden het treasurystatuut, de financiële verordening en de controle verordening jaarlijks beoordeeld op hun actualiteit en indien nodig opnieuw vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De laatste vaststelling vond plaats in het Algemeen Bestuur van 6 december 2017.

De wet FIDO geeft aan dat het maximale kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal (primair) mag zijn. Voor 2020 betekent dit een bedrag van k€5.805. DCMR voldoet het volledige jaar 2020 hieraan.

7.7 Bedrijfsvoering

Het jaar 2020 stond voor DCMR, net als voor de rest van Nederland, in het teken van corona. Tegelijk is er hard doorgewerkt aan de organisatieontwikkeling van DCMR, het verder brengen van de datagedreven organisatie, waaronder een aantal grote ICT-projecten. Procesoptimalisatie door middel van LEAN-trajecten is nu permanent in de organisatie ingebed.

Corona

Bij aanvang van de pandemie moest de bedrijfsvoering snel en flexibel aangepast worden aan de veranderende omstandigheden. Binnen de kortste keren was de organisatie omgeschakeld van een vol kantoor naar volledig thuiswerken. Daarna is veel gedaan om het thuiswerken optimaal te faciliteren; op automatiseringsgebied, met Arbofaciliteiten en door het aanpassen van de provinciale regelingen rondom de thuiswerkplek. Ook leverancierscontracten moesten snel worden aangepast. Tevreden kunnen we stellen dat de kritische processen niet belemmerd zijn geweest en dat het werk, zij het in aangepaste vorm, door kon gaan. Ter voorbereiding op de terugkeer is het kantoor aangepast aan de coronamaatregelen, hoewel thuiswerken tot op heden de norm is. Omdat de pandemie veel impact heeft op de medewerkers is er aanvullend HR-beleid ontwikkeld en gefaciliteerd op thema's als vitaliteit en belastbaarheid van de medewerkers. Het management is begeleid bij het leidinggeven op afstand.

De pandemie bood ook kansen. Zo zijn enkele projecten die al op de plank lagen, versneld doorgevoerd. Er was extra inzet mogelijk op het op orde brengen van de datakwaliteit. En de situatie bood de mogelijkheid om te verkennen hoe ons toekomstige werk- en huisvestingsconcept er uit moet komen te zien, met thuiswerken als blijvend bestanddeel en minder vervoersbewegingen. Het gebouw zal op een veilige en duurzame manier ingezet worden als ontmoetings- en samenwerkruimte voor de medewerkers van DCMR en de participanten.

Door de coronamaatregelen zijn diverse werkprocessen vanzelfsprekend ingrijpend aangepast. Dat geldt vooral op het gebied van fysiek toezicht. Onderzoek naar incidenten (door het milieupiket) en het toezicht op de meest risicovolle activiteiten is – rekening houdend met de geldende maatregelen – blijvend uitgevoerd. Daarnaast is het toezicht op de bedrijven uitgevoerd via videotoezicht op veiligheidsvoorzieningen, drones, administratieve controles, zelfchecklists en beoordeling van rapportages.

Financieel gezien heeft corona geen negatief effect op de exploitatie van DCMR in 2020. Enerzijds is ca. k€400 aan meerkosten gemaakt voor de omschakeling naar het thuiswerken en de benodigde aanpassingen aan het kantoorpand. Anderzijds is ca. k€900 aan minderkosten gemaakt o.a. voor reiskosten woon-werkverkeer, catering, allerlei vormen van interne representatie, schoonmaak, afvalverwerking, bedrijfskleding en externe vergaderlocaties. Bij de tweede begrotingswijziging 2020 is hierop al (deels) geanticipeerd en hebben verschuivingen binnen de begroting plaatsgevonden. Ten opzichte van de tweede begrotingswijziging verklaart corona naar schatting ca. k€300 van het operationeel resultaat 2020.

Organisatieontwikkeling en personeelsbeleid

Het jaar 2020 heeft in het kader gestaan van de doorontwikkeling van DCMR. Het doel van de doorontwikkeling is de organisatie klaar te maken voor de toekomst. Om daar richting aan te geven is een zestal thema's (zogenaamde bouwstenen) vastgesteld waar de komende jaren aan gewerkt zal worden. Deze bouwstenen zijn: proactief en wendbaar, persoonlijke ontwikkeling, de datagedreven organisatie, opgavegericht samenwerken, kwaliteit, en structuur en sturing. In het afgelopen jaar is intensief ingezet op de bouwsteen structuur en sturing. Zo hebben we gezamenlijk met medewerkers en Ondernemingsraad een nieuwe, bij onze ambities passende organisatie-inrichting bereikt.

Per 1 januari 2021 hebben we een 'slanker' lijnmanagement en werken we in units en teams, respectievelijk aangestuurd door unit- en teammanagers. De HR-verantwoordelijkheid is verschoven naar de onderste managementlaag, zodat er meer aandacht is voor medewerkers. Daarnaast is in 2020 de basis gelegd om met behulp van programmamanagement te gaan werken aan afdelings-overstijgende opgaven. Hiermee is de basis gelegd voor een wendbare organisatie die flexibel kan inspelen op de snel veranderende behoeften van participanten, bedrijven, inwoners en medewerkers.

In 2020 is er een traject van strategische personeelsplanning (SPP) uitgevoerd. Er zijn opleidingen aangeboden in het kader van professionalisering, vakmanschap en ter voorbereiding op de omgevingswet. Er is een start gemaakt met een leiderschapstraject dat aansluit op de doorontwikkeling van DCMR. Gedurende het jaar is vrijwel volledig overgestapt op e-learning en digitale sessies.

De employer branding is opnieuw vormgegeven, met de nadruk op het zijn van een *inclusieve organisatie*. Dit zal in 2021 verder in onze arbeidsmarktcampagnes duidelijk naar voren worden gebracht. DCMR heeft een partnerschap met de stichting Werken en Studeren op maat (SWOM). Dit is een Social Enterprise die zich inzet voor een unieke doelgroep: hoogopgeleide jongeren met een arbeidsbeperking. DCMR begeleidt samen met SWOM deze Young Professionals naar een baan, traineeship of stage. Twee medewerkers zijn op deze wijze afgelopen jaar in dienst getreden bij DCMR.

Het ziekteverzuimpercentage (inclusief langdurig zieken, maar exclusief zwangerschappen) is iets gedaald naar 4,25%, dit is onder de norm van 4,5%. In 2020 zijn 50 medewerkers bij DCMR in dienst getreden en 35 medewerkers uitgestroomd.

Communicatie

Een goede verbinding met de omgeving is essentieel voor het werk van DCMR Milieudienst Rijnmond. Communicatie draagt daaraan bij. In 2020 is – vooral achter de schermen – hard gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe website, die naar verwachting in april 2021 live gaat. Daarnaast is een nieuw online magazine ontwikkeld – DCMR Connect – gericht op participanten, collega OD's, ketenpartners, bedrijven en bewonersgroepen waar DCMR regelmatig mee samenwerkt. De eerste editie van DCMR Connect verscheen eind januari 2021. Tot slot is veel aandacht uitgegaan naar de interne communicatie over corona.

Financiën en planning en control

De start van 2020 ging gepaard met de omschakeling naar het nieuwe financiële systeem SAP by Design. SAP is gekoppeld aan onder andere de HR-applicatie en het datawarehouse. De implementatie van de verschillende functionaliteiten van SAP heeft tot ver in 2020 geduurd en loopt nog steeds. Door verder in te zetten op de mogelijkheden die de applicatie biedt, kunnen meer processen geautomatiseerd gaan verlopen, waardoor de focus van de financiële administratie gericht kan worden op de uitzonderingen. Hierdoor ontstaat meer ruimte om de financiële management-informatie te verbeteren voor de organisatie en de opdrachtgevers.

In 2020 is veel aandacht besteed aan de werking van de vernieuwde financiële processen en bijbehorende interne controlemaatregelen. Zo wordt er voor elke inkoop boven de duizend euro een inkoopverplichting vastgelegd en leggen we prestatieverklaringen vast als bewijs van ontvangst van levering. Op deze manier houden we goed zicht op de openstaande inkoopverplichtingen wat helpt de financiën beter te beheersen en onrechtmatige inkopen te voorkomen.

In de eerste helft van 2020 is onderzocht hoe de rechtmatigheidsverantwoording van DCMR te versterken. Dit is ter voorbereiding op de wijzigende regelgeving rondom de rechtmatigheidsverklaring die per 2021 door het dagelijks bestuur moet worden afgegeven, in plaats van door de accountant. Er is gekozen voor het inrichten van een Verbijzonderde Interne Controlefunctie, die in december ook is geworven. De VIC-functionaris is gestart met het inrichten van de processen en randvoorwaarden om tot een onderbouwde rechtmatigheidsverklaring te komen.

Duurzaam Inkopen

Uit de interne inkoopscan op het werken conform de Europese wet- en regelgeving over rechtmatigheid is gebleken dat DCMR in 2020 binnen de rechtmatigheidstoleranties is gebleven. DCMR vindt het belangrijk dat Inschrijvers in hun bedrijfsvoering rekening houden met maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzaamheid en milieu. DCMR houdt daarom bij inkopen van producten en diensten zoveel als mogelijk rekening met duurzaamheidsaspecten als onderdeel van de kwaliteit van het in te kopen product of dienst. In vier Europese aanbestedingen zijn deze kwaliteitseisen meegewogen, te weten levering dienstkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen, lease en beheer van de voertuigen, onderhoud gebouwgebonden technische installaties en schoonmaak en glasbewassing. Deze aanbestedingen zijn facilitair van aard. DCMR onderzoekt hoe deze kwaliteitseisen in de toekomst ook verwerkt kunnen worden in aanbestedingen op bijvoorbeeld ICT.

Digitalisering en datagedreven organisatie

Vanaf december 2018 tot oktober 2020 heeft een extern team de transitie van DCMR naar een datagedreven organisatie begeleid. Naast het onderzoeken van de benodigde stappen en randvoorwaarden, heeft het team de eerste onderdelen geïmplementeerd, waarna in oktober 2020 het plan is overgedragen aan de lijn. Een DCMR Informatiestrategie was een belangrijk onderdeel van het plan. Het opstellen van deze strategie is in het vierde kwartaal 2020 gestart en zal begin januari 2021 bekrachtigd worden. Eind 2020 is een DCMR-brede board opgezet die de uitvoering van de transitie naar de datagedreven organisatie gaat aansturen.

Voor de prioritering van I-projecten zijn grote stappen gezet. Er zijn criteria vastgesteld waarmee nut en noodzaak van projecten kan worden getoetst. Eind 2020 zijn de diverse ICT-plannen hiermee geprioriteerd. Voor 2021 ligt er nu een door de organisatie gedragen projectenkalender, ondersteund door een *roadmap* automatisering. Er zijn afspraken gemaakt rondom monitoring van de voortgang, er is een standaard voor projectbeheersing en een portfoliomanager overziet en bewaakt het geheel. Door een betere forecasting op projecten kunnen afwijkingen tijdig worden gesignaleerd, en kan daarop worden geanticipeerd. Hetzelfde geldt voor de beschikbaarheid van (interne) resources.

De ontwikkeling van het datawarehouse, gestart in 2018, vordert gestaag. Het datawarehouse heeft als doel om data uit diverse bronapplicaties te combineren tot geïntegreerde rapportages, waarbij ook rekening wordt gehouden met de integratie van de nieuwe bronapplicaties. Het datawarehouse omvat momenteel data uit acht bronapplicaties en voorziet naast actuele informatie ook in historische analyses waarmee stapsgewijs een steeds vollediger beeld van de leefomgeving ontstaat. Het nieuwe

team datamanagement zal er per 2021 mede voor gaan zorgen dat de informatie van DCMR toegankelijk, vindbaar, bruikbaar, authentiek en integer is, zodat het te allen tijde verantwoording kan afleggen over zijn handelen. Het Loket Omgevingsdata levert hieraan een belangrijke bijdrage door het verzamelen, beschrijven en publiceren van omgevingsdata. De aanbevelingen van de archiefinspectie 2019 zijn voortvarend opgepakt en het DB is hierover geïnformeerd. Daarnaast is ruim 185 meter geschoond en overgedragen voor permanent beheer in de archiefbewaarpplaats van het Stadsarchief Rotterdam.

In 2020 is thuiswerken gefaciliteerd door onder meer het introduceren van videobellen en het uitleveren van laptops voor alle medewerkers. Er is een tool in gebruik genomen om te toetsen in hoeverre DCMR voldoet aan de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Tenslotte zijn meerdere Informatie- en dataprojecten afgerond (nieuw meldkamersysteem, digitale checklijsten, SAP) en wordt aan andere projecten voortvarend gewerkt (vervanging VTH-systeem, implementatie Microsoft365, implementatie Altijd Actuele Digitale Vergunning, Implementatie Omgevingswet en Regionale omgevingsinformatie).

7.8 Verbonden Partijen

In verband met bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijk daarmee verband houdende risico's moet in de begroting en in de jaarstukken een paragraaf worden opgenomen waarin aandacht wordt besteed aan de verbonden partijen. Verbonden partijen zijn die partijen waarin de DCMR een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Dat kunnen zijn gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden, vennootschappen, stichtingen en verenigingen.

Een bestuurlijk belang betreft zeggenschap, hetzij door vertegenwoordiging in het bestuur van de verbonden partij, hetzij door stemrecht. Van een financieel belang is sprake als DCMR aan de verbonden partij een bedrag beschikbaar heeft gesteld dat niet verhaalbaar is als de partij failliet gaat of als DCMR aansprakelijk is voor een bepaald bedrag als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. DCMR participeert weliswaar in vele vormen van samenwerking op projectbasis, maar er is geen sprake van een verbonden partij.

Andersom hebben de participanten van DCMR wel bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en verantwoordelijkheid voor DCMR; daarmee is DCMR voor elk van hen een verbonden partij.

Deel 2: Rapportage Meerjarenprogramma 2017 - 2020

8 Meerjarenprogramma VTH

8.1 Algemeen

DCMR werkt samen met haar participanten (de provincie Zuid-Holland en 15 gemeenten) aan een veilig en leefbaar Rijnmondgebied. We streven ernaar het gebied te ontwikkelen tot een economische topregio en tegelijkertijd de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving te verbeteren. Om dit te bereiken hebben we samen met onze participanten een Meerjarenprogramma VTH (MJP) opgesteld waarin we aangeven welke beleidsdoelstellingen we in de periode 2017 – 2020 willen realiseren. De doelstellingen zijn opgesteld rond de thema's Veiligheid, Lucht en Geur, Geluid, Energie en Afvalwater. Daarnaast hebben de participanten in het MJP een aantal ontwikkelpunten benoemd, waarvan verkend wordt of, en zo ja hoe ze in het reguliere takenpakket van DCMR kunnen worden opgenomen. Het gaat om de onderwerpen Omgevingswet, Ontwikkeling gegevensbeheer, Nieuwe brandstoffen, Asbestketen en Grondstromen, Circulaire economie, Warmte/koude uitkoppelen, Cybersecurity en Ontkoppelen hemelwater.

In de volgende paragrafen wordt per thema gerapporteerd over zowel kwantitatieve als kwalitatieve resultaten. Aansluitend wordt per ontwikkelpunt aangegeven welke activiteiten in 2020 hebben plaatsgevonden.

8.2 Voortgang thema's

Per thema in het MJP zijn focuspunten benoemd waarvoor geldt dat inzet daarop een duidelijk effect heeft op milieu en veiligheid. Voor elk focuspunt zijn weer indicatoren opgesteld waarmee de voortgang gemonitord kan worden.

8.2.1 Veiligheid

Het thema veiligheid kent vier focuspunten:

Kritische veiligheidsvoorzieningen voor *kleine kans groot effect*-situaties

Er zijn ongevallen en incidenten denkbaar waarvan de kans dat ze zich voordoen klein is, maar die, als ze zich voordoen, een groot effect hebben. Bij bedrijven waar deze incidenten zich kunnen voordoen, let DCMR extra op de zogenoemde kritische veiligheidsvoorzieningen. Als rond dit onderwerp geen eisen in de vergunning zijn opgenomen, moet die vergunning geactualiseerd worden. Dit geldt naar verwachting voor ongeveer 20 vergunningen (dit aantal is bijgesteld ten opzichte van het oorspronkelijke aantal van 25 dat in het MJP opgenomen is).

In het MJP 2017-2020 stonden bij het focuspunt Kritische veiligheidsvoorzieningen de aanwezigheid, werking en onderhoud van de kritische veiligheidsvoorzieningen centraal. In het MJP 2021-2024 is aandacht besteed aan de procesveiligheid, veiligheidscultuur en operationele processen.

Er zijn 2 indicatoren voor Kritische veiligheidsvoorzieningen bekeken

- aantal actuele vergunningen m.b.t. *kleine kans groot effect*;
- naleving eisen kritische veiligheidsvoorzieningen.

Wat is er bereikt?

Eind 2016 is gestart met de inventarisatie van de bedrijven, bronnen en maatregelen door de adviseurs veiligheid. Op basis van de QRA (kwantitatieve risicoanalyse) worden door de DCMR-veiligheidsadviseurs de bedrijven bepaald waar '*kleine kans groot effect*' (KKGE) kan optreden. Het focuspunt gaat om bedrijven waar een ongeval een effect op de woonbebouwing kan hebben. De bedrijven waarbij het effect kan optreden worden opgenomen in de werkvoorraad van de vergunningverleners.

Vergunningen waarvoor nog geen procedure loopt worden ambtshalve geactualiseerd voor de maatregelen die een kleine kans moeten borgen en daarbij het grote effect naar de omgeving (bijvoorbeeld een toxische wolk) minimaliseren.

Actualisaties kleine kans groot effect

In de vergunningen is getoetst of aan het plaatsgebonden risico wordt voldaan en is verantwoording afgelegd over het groepsrisico, maar zijn de maatregelen en voorzieningen die nodig zijn om de kans op een groot effect te minimaliseren, vergunningtechnisch vaak onvoldoende in vergunningvoorschriften geborgd. Daarom is dit in het MJP en in de Nota vergunningverlening, toezicht en handhaving 2018 - 2021 als speerpunt voor actualisatie benoemd. Tot en met 2019 zijn vier vergunningen hierop geactualiseerd.

In 2020 zijn er zeven bedrijven voor het project *kleine kans groot effect* beoordeeld.

Bij één bedrijf bleken de maatregelen voldoende in de vergunning verankerd. Eén bedrijf is failliet.

Door het nieuwe rekenmodel Safeti, zijn bij één bedrijf de gegevens verouderd en eind 2020 opnieuw verstrekt. Bij drie bedrijven is de ontwerpbeschikking gereed. Bij één bedrijf is in beroep een aantal voorschriften die gerepareerd moeten worden, vernietigd door de rechtbank.

Het totaal aantal geplande actualisaties in de planperiode is voor een deel gerealiseerd.

Tabel: Aantal geactualiseerde vergunningen KKGE

Jaar	In behandeling	Vastgesteld
2017	1	1
2018	3	2
2019	0	1
2020	6	0
totaal		4
Doel 2020		20

Naleving

Tijdens de BRZO inspectie beoordelen experts de kwantitatieve risicoanalyse QRA. De QRA is onderdeel van de vergunningaanvraag en van het veiligheidsrapport. De QRA is een hulpmiddel om de veiligheidsrisico's van het toepassen, vervoeren en opslaan van gevaarlijke stoffen inzichtelijk te maken. De experts beoordelen de uitgangspunten en maatregelen genoemd in de QRA in de praktijk. Dat betekent dat ze kijken of het ontwerp, de constructie, de exploitatie en het onderhoud van de risicovolle installaties voldoende veilig zijn uitgevoerd. In 2020 zijn bij 77 bedrijven op deze maatregelen geïnspecteerd. Naast de risicoscenario's uit de QRA zet DCMR ook in op de effectscenari'o's. Hoewel de kans klein is dat enkele effectscenari'o's zich voordoen controleert DCMR of alle maatregelen zijn genomen die de kleine kans rechtvaardigen. In 2020 zijn 20 KKGE-inspecties uitgevoerd. Daarbij zijn geen overtredingen geconstateerd.

Implementatie PGS 15 en 29

De Rijksoverheid publiceert en vernieuwt de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS). PGS 15 en 29 bevat regels voor grote en kleinere tankopslagen, bijvoorbeeld van ruwe olie of chemicaliën in opslagtanks. DCMR verankert de nieuwe eisen in een vergunning. Met de provincie Zuid-Holland is afgesproken dat dit in principe binnen vier jaar moet gebeuren. Dit is in de praktijk niet altijd haalbaar gezien bepaalde andere ontwikkelingen meer prioriteit moeten krijgen. Op dit moment zijn vooral de PGS 15 en PGS 29 in uitvoering. De PGS 29 aantallen die in de grafiek gepresenteerd zijn betreffen fase 1, wijzigingen naar aanleiding van het Buncefield-scenario. Bij Buncefield was in 2005 een grote brand in een olieopslag. Naar aanleiding daarvan zijn de richtlijnen van PGS 29 gewijzigd. Fase 2, tankputbrand, is in voorbereiding.

In het MJP 2017-2020 stonden bij focuspunt Implementatie PGS-sen het implementeren van de meest actuele best beschikbare technieken centraal, in het MJP 2021-2024 is dit focuspunt opnieuw relevant omdat bijvoorbeeld de PGS 29 in 2021 opnieuw wordt herzien, en de tweede fase moet worden geïmplementeerd.

Er zijn 2 indicatoren voor Implementatie PGS-sen bekeken:

- aantal actuele vergunningen m.b.t. PGS 15 en PGS 29 ;
- naleving eisen PGS 15 en PGS 29.

Wat is er bereikt?

PGS15: Bij elf bedrijven is het nodig de vergunningen aan te passen in het kader van PGS 15. Tot en met 2020 zijn vier aanvragen in behandeling en zijn er twee vergunningen vastgesteld.

De uitvoering van het actualiseren van de vergunningvoorschriften voor de PGS 15 verloopt moeizaam vanwege discussies met het bedrijfsleven over interpretatie van de voorschriften.

PGS 29: In de periode vanaf 2015 is bij 31 bedrijven de PGS 29 geïmplementeerd in de vergunning (in de periode daarvoor nog tien). In 2020 zijn er drie vergunningen vastgesteld en er zijn twaalf nieuwe dossiers beoordeeld. In vier gevallen wordt de PGS 29 meegenomen in de lopende revisietrajecten van de vergunningen. Drie ontwerpbesikkingen liggen ter visie en een vierde volgt begin 2021. In vier dossiers vallen de tanks buiten de scope van PGS 29 omdat het van cuptanks gebruik maakt, of omdat het bedrijf verzoekt de vergunning voor de tankinstallatie in te trekken. Het programma is op dit onderdeel grotendeels gerealiseerd.

Voor de tweede fase van de implementatie van de PGS 29 zijn 38 locaties geïdentificeerd die relevant zijn voor het tankpuntbrandscenario. De bedrijven zijn aangeschreven voor het indienen van een implementatieplan uiterlijk december 2018. Omdat de meeste bedrijven geen plan hebben ingediend is deze aanschrijving herhaald. De ingediende plannen bleken veel informatie te missen. Daarom zijn er in 2020 opnieuw zestien bedrijven aangeschreven voor nadere informatie.

In 2020 hebben twintig bedrijven met grote tankputten besloten om gebruik te gaan maken van de Gezamenlijke Brandweer (GB) die mobiele blusmiddelen gebruikt bij de bestrijding van branden bij bedrijven. Hiervoor heeft de GB de werkgroep TPB 2.0 opgericht, waarin de partijen bepalen welke middelen moeten worden aangeschaft. De voorwaarde voor de inzet van mobiele blusmiddelen is de veiligheid voor brandweerpersoneel.

De bedrijven hebben het rapport "Instabiele stoffen in relatie tot tankputten" opgesteld. In december 2020 hebben DCMR en de VRR ingestemd met dit rapport. De bedrijven dienen begin 2021 nieuwe implementatieplannen in waarin rekening wordt gehouden met deze aspecten.

Tabel: PGS15 en PGS29 aantallen

	PGS15		PGS29	
	In behandeling	Vastgesteld	In behandeling	Vastgesteld
2015				3
2016				11
2017	2	0	10	13
2018	0	1	0	0
2019	4	0	4	1
2020	4	1	12	3
totaal	4	2	11	31
Doel 2020		11		45

Naleving

In 2020 zijn er 237 PGS 15 inspecties uitgevoerd. Dit aantal is bijna gelijk aan 2019. Het aantal bedrijven met overtredingen lag fors lager en ook het aantal overtredingen is bijna de helft lager dan in 2019.

Het aantal PGS 29-inspecties is vrijwel gelijk aan het aantal inspecties in 2019, het aantal overtredingen aanzienlijk hoger. Jaarlijks worden andere thema's en of installaties geïnspecteerd en dat is de reden is waarom de nalevingscijfers fluctueren. De gemene deler is wel dat er altijd veel overtredingen zijn op onderhoud van de tanks. Dat heeft ook onze aandacht. Naar aanleiding van de overtredingen wordt handhavend opgetreden.

Tabel: Aantal inspecties PGS 15

Jaar	#controles	#bedrijven met overtreding	#overtredingen
2018	97	15	18 (niet ernstig)
2019	236	65	62 (niet ernstig)
2020	237	18	36 (niet ernstig)

Tabel: Aantal inspecties PGS 29

Jaar	#controles	#bedrijven met overtreding	#overtredingen
2018	54	8	10 (niet ernstig)
2019	59	7	15 (niet ernstig)
2020	65	12	53 (niet ernstig)

Veiligheidscultuur

Veiligheidscultuur gaat over veiligheidsbewustzijn en gedrag van medewerkers. DCMR stimuleert verbetering van de veiligheidscultuur bij bedrijven en heeft dit opgenomen als onderdeel van het toezicht op risicovolle bedrijven. Aan de hand van gerichte adviezen aan bedrijven wordt de verbetering van de veiligheidscultuur gestimuleerd. Een cultuurtraject is een langdurig traject met een looptijd van jaren. Het wordt gestart met een cultuuronderzoek bij het bedrijf: elk jaar bezoeken veiligheidsadviseurs een aantal Brzo-bedrijven om te onderzoeken in welke fase een bedrijf zich bevindt qua veiligheidscultuur. Onderstaande tabel geeft *gecumuleerd* aan hoeveel bedrijven er zijn bezocht.

In het MJP 2017-2020 stonden bij focuspunt Veiligheidscultuur het veiligheidsbewustzijn en het beheersen van het gedrag van medewerkers centraal, om incidenten te voorkomen. In het MJP 2021-2024 is dit onderwerp opnieuw relevant en benoemd onder het focuspunt procesveiligheid in de industrie.

Er zijn 2 indicatoren voor het focuspunt Veiligheidscultuur bekeken:

- aantal ervaringen van ondernemingen
- aantal CIN-meldingen van incidenten

Wat is er bereikt?

In 2020 is de veiligheidscultuur van veertien bedrijven beoordeeld, drie werden beoordeeld als startend, vijf als uitvoerend en zes als evaluerend. Van het totaal aantal Brzo-bedrijven in de provincie Zuid-Holland zijn tot en met 2020 106 bedrijven beoordeeld in het kader van de veiligheidscultuur. Het doel van honderd bedrijven in de MJP-periode is daarmee voor meer dan 100% bereikt.

Een aantal beoordelingen is via interviews op afstand uitgevoerd. De ervaring leert dat met interviews op afstand voldoende informatie verkregen kan worden om een inschatting op hoofdlijnen van de veiligheidscultuur van het bedrijf te verkrijgen. Een beoordeling op locatie geeft extra informatie over vooral de informele omgangsvormen binnen een bedrijf en blijven de voorkeur hebben boven een inspectie op afstand.

Tabel: veiligheidscultuur beoordeling

Jaar	Startend	Uitvoerend	Evaluerend
2016	18	16	6
t/m 2017	24	22	13
t/m 2018	28	28	17
t/m 2019	34	35	23
t/m 2020	37	40	29

Startend: van plan met een aanpak voor veiligheidscultuur te starten

Uitvoerend: gestart met of al een aantal jaar bezig met verbeteren veiligheidscultuur

Evaluerend: al langere tijd bezig met specifieke aanpak, deze evaluerend en verbeterend.

CIN-meldingen

Bedrijven in het Rijnmondgebied kunnen via het Centraal Incidenten Nummer (CIN) voorvallen melden die mogelijk om inzet van hulpdiensten vragen. Met een CIN-melding worden politie, brandweer, Rijkswaterstaat, Havenbedrijf Rotterdam en DCMR met één telefoongesprek gelijktijdig geïnformeerd. Bij de meeste meldingen is actie overigens niet nodig. Het aantal CIN-meldingen zegt niet direct iets over het aantal incidenten; het geeft wel een indicatie over het meldgedrag door bedrijven. Ervan uitgaande dat de meldingsbereidheid niet is gewijzigd, kan mogelijk worden aangenomen dat het aantal incidenten afneemt. Bedrijven kiezen er zelf voor om transparant te zijn, maar DCMR tilt ook zwaar aan het niet of verkeerd melden door bedrijven. Ook heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport het melden van voorvallen als speerpunt benoemd. Het is lastig om op basis van deze cijfers te constateren dat de veiligheid(scultuur) is verbeterd. Het aantal CIN-meldingen is – na de

stijging in 2018 – terug op het niveau van 2016. De coronacrisis in 2020 heeft weinig invloed gehad op de cijfers.

Tabel: CIN meldingen

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brand	126	158	140	101	146	151	186	149	196	220	150	149
Gevaar	13	10	15	6	25	33	26	20	30	37	29	32
Zonder gevaar	191	150	137	134	129	147	154	149	111	145	146	131
Totaal	330	318	292	241	300	331	366	318	337	402	325	312

8.2.2 Lucht en geur

Terugdringen emissies

Een goede luchtkwaliteit is belangrijk. Een slechte luchtkwaliteit heeft negatieve gevolgen voor de gezondheid van mensen en voor de kwaliteit van natuurgebieden en biodiversiteit. DCMR richt zich op het terugdringen van emissies van bedrijven – zowel via de lucht als via lozingen (van ZZS) in het water – en op actualisatie van vergunningen vanwege wetswijzigingen. Dit doet DCMR voor stikstofoxiden (NOx), vluchtige organische stoffen (VOS) en een aantal zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Daarnaast streeft DCMR uiteraard naar het terugdringen van geuroverlast van de industrie.

In het MJP 2017-2020 stonden bij focuspunten lucht en geur het terugdringen van emissies (NOx, VOS, ZZS en geur) centraal door middel van het implementeren van de best beschikbare technieken. In het MJP 2021-2024 zijn deze emissies opnieuw als focuspunten benoemd met de toevoeging van emissies naar bodem, afvalwater en afval. Er zijn vier indicatoren voor de Emissies bekeken:

- uitstoot door de bedrijven.
- stankklachten over de industrie.
- aantal actuele vergunningen met betrekking tot NOx, VOS, ZZS en geur.
- naleving eisen ten aanzien van NOx, VOS, ZZS en geur.

Wat is er bereikt?

Over de jaren heen zien we duidelijk een dalende trend in de emissies. In het activiteitenbesluit is er een aanscherping geweest van de emissiegrenswaarde voor NOx, waardoor er veel rookgasreinigers zijn geïnstalleerd. Opmerkelijk is dat de ZZS-emissie in 2020 een stijging vertoont. Vermoedelijk heeft de inventarisatie van ZZS-emissies bij de bedrijven geleid tot een verbeterde registratie in het elektronische milieujarverslag

Tabel: Emissies

Emissies*							
Jaar	Kton NOx	Kton VOS		Ton ZZS		# stankklachten**	
2009	13,8	11,9		144,4			
2010	13,6	10,8		105,2			
2011	14,2	10,6		85,8			
2012	12,7	10,7		92,1			
2013	13,0	10,1		155,7		4.339	
2014	12,1	9,5		117,1		2.136	
2015	12,0	10,0		69,6		1.445	
2016	11,8	8,3		84,4		1.613	
2017	11,2	7,6		68,7		1.375	
2018	10,5	7,0		63,5		1.439	
2019*	10,6	7,0		97,5		1.478	
2020						1.175	

* cijfers over NOx, VOS en ZZS komen in april beschikbaar, vandaar dat cijfers t/m 2019 zijn opgenomen. De cijfers kunnen een lichte afwijking vertonen t.o.v. de cijfers in het jaarverslag 2019. Dit wordt veroorzaakt door gecorrigeerde opgaven, nieuwe opgaven of herrekening door bedrijven al dan niet na controle van de cijfers door DCMR.

** het gaat om stankklachten in de branches chemie, tank op- en overslag, afvalwaterbeheer en de voedingsmiddelenindustrie.

Actualisatie vergunningen

De Europese regelgeving waaraan bedrijven moeten voldoen in het kader van vermindering van uitstoot van NOx, VOS en ZZS is in 2017 aangescherpt. Dit betekent dat de vergunningen van veel bedrijven aangepast moeten worden. Dit moet binnen een termijn van vier jaar na het van kracht worden van de regelgeving afgerond zijn.

Op provinciaal niveau zijn er ook aanpassingen gedaan in de regelgeving rond geurbeleid. Ook hierop moeten vergunningen aangepast worden. Voor het actualiseren van de vergunningen op de NOx, VOS en ZZS-regelgeving geldt een wettelijke termijn van vier jaar vanaf het van kracht worden van de regeling. Dit is een jaar langer dan de looptijd van het huidige MJP (2020).

De actualisaties naar aanleiding van de nieuwe BREF LCP (een Europees document waarin de beste milieutechnieken staan ten aanzien van grote stookinstallaties) lopen enige vertraging op door het Schone Lucht Akkoord (SLA). Er is voor deze BREF een oplegnotitie opgesteld waarin de mogelijkheden van het vergunnen aan de onderkant van de BREF range is aangehaald. Dit levert veel discussie op met de bedrijven en hierdoor loopt dit proces uit en zal het moeilijk zijn om de termijn van vier jaar te halen voor het actualiseren van de vergunningen (wettelijke termijn loopt tot augustus 2021). In opdracht van Rijkswaterstaat is, door adviesbureau Kokx de Voogd, een rapport opgesteld met betrekking tot de juridische mogelijkheid van het stellen van strenge emissiegrenswaarde naar de lucht zoals opgenomen in het SLA. De resultaten geven aan dat streng vergunnen (onderkant van de BREF range) zowel onder het huidige milieurecht als het toekomstig omgevingsrecht mogelijk is. Intern is DCMR bezig met het vaststellen van beleid in lijn met de resultaten van het Kokx de Voogd rapport. Hierna volgen de beoordelingen van de aangeleverde Best Beschikbare Technieken (BBT-)toetsen van bedrijven in het kader van de BREF LCP.

Tabel: Aantal vergunningen aangepast op NOx (BREF LCP)

NOx	In behandeling	Vastgesteld (cumulatief)
2017	4	1
2018	3	3
2019	9	4
2020	9	4
Doel 2020		15

Eind 2020 zijn ten aanzien van de BREF LVOC (organische bulkchemicaliën) achttien procedures in behandeling genomen en is één procedure gestopt. In 2020 zijn geen vergunningen vastgesteld. In 2019 waren alle BBT-informatie documenten ingediend. De uiterste datum voor het vaststellen van de conclusies over de BBT voor de BREF LVOC is 7 december 2021. Deze eindtermijn ligt buiten de huidige MJP periode. De doelstelling van twintig geactualiseerde vergunningen lijkt voor achttien procedures zeker nog haalbaar binnen de wettelijke termijn.

Tabel: Aantal vergunningen aangepast op VOS (BREF LVOC)

VOS	In behandeling	Vastgesteld (cumulatief)
2017	0	0
2018	3	0
2019	19	0
2020	18	
Doel 2020		20

In december 2019 is het beleidskader ZZS van de provincie Zuid-Holland vastgesteld als een digitale bijlage bij de Nota VTH 2018-2021. Het belangrijkste onderwerp is dat potentiële ZZS-emissies naar de lucht en indirecte lozingen naar water als ZZS moet worden behandeld op grond van het verzorgingsbeginsel. Dit geldt voor alle Zuid-Hollandse provinciale bedrijven en is van toepassing op de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland. In 2020 zijn hiervoor standaardvoorschriften opgesteld. Dit zijn voorschriften voor emissies naar de lucht, indirecte lozingen naar water, ontdoen van (p)ZZS-houdende afvalstoffen en een toetsingskader en standaardvoorschriften (in samenspraak met OZHZ) voor het bewerken en verwerken van ZZS-houdende afvalstoffen in het kader van het Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP3).

Er was onduidelijkheid (en inmiddels beroep van Chemours) over het opnemen van bepaalde voorschriften voor (p)ZZS in afval. Door de provincie Zuid-Holland als bevoegd gezag is besloten de ingezette lijn door te zetten en het volledige voorschriften pakket voor (p)ZZS te gaan opnemen in de vergunningen. Inmiddels was het niet meer mogelijk om een aantal aanvragen, die de bedrijven op ons aandringen hadden ingediend, op tijd te vergunnen. Dit is terug te zien in een lagere KPI van 2020.

Tabel: Aantal vergunningen aangepast op ZZS

ZZS	In behandeling	Vastgesteld (cumulatief)
2017	8	6
2018	2	3
2019	5	11
2020	4	11
Doel 2020		30

Het aantal vergunningen dat is geactualiseerd op geurvoorschriften blijft achter bij de planning, als gevolg van andere prioriteiten en personele bezetting. Het aantal klachten vanuit de industrie is toch fors gedaald.

Tabel: Aantal vergunningen aangepast op nieuwe geurvoorschriften

Geur	In behandeling	Vastgesteld (cumulatief)
2017	2	2
2018	2	5
2019	5	5
2020	4	6
Doel 2020		20

Inspecties

Elk jaar wordt intensief gecontroleerd of bedrijven zich houden aan de NOx-, VOS-, ZZS- en geurvoorschriften. Het onderwerp is relevant bij ongeveer 500 bedrijven in het Rijnmondgebied. Omdat bij inspecties elk jaar de focus ligt op een andere categorie installaties bij bedrijven, is het niet zinvol aantallen inspecties over de jaren heen bij elkaar op te tellen. Over de gehele linie houden de gecontroleerde bedrijven zich aan de opgelegde voorschriften. Het nalevingspercentage is hoog.

Tabel: Aantal inspecties NOx

Jaar	#bedrijven gecontroleerd	#bedrijven met overtreding	#bedrijven zonder overtreding
2017	177	1	176
2018	71	8	63
2019	93	9	84
2020	70	2	68

De inspectie NOx ziet veelal toe op de stookinstallaties bij bedrijven, waarbij aandacht is voor keuring en onderhoud, meet- en registratiesystemen, tijdige uitvoering van periodieke controlemetingen, en het voldoen aan de emissiegrenswaarden.

Tabel: Aantal inspecties VOS

Jaar	#bedrijven gecontroleerd	#bedrijven met overtreding	#bedrijven zonder overtreding
2017	118	0	118
2018	252	2	250
2019	262	0	262
2020	123	5	118

Bij de inspectie naar diffuse VOS-emissies wordt gebruik gemaakt van de FLIR-camera. De lekkages die worden aangetroffen leiden niet in alle gevallen tot overtredingen, omdat het vaak binnen de marge van de vergunningvoorschriften valt. Wel nemen bedrijven naar aanleiding van deze inspecties het initiatief om reparaties uit te voeren. Getoetst wordt of bedrijven een eigen monitoringssysteem hebben naar lekdetectie en een reparatieprogramma uitvoeren.

Tabel: Aantal inspecties ZZS

Jaar	#bedrijven gecontroleerd	#bedrijven met overtreding	#bedrijven zonder overtreding
2018	2	0	2
2019	47	0	47
2020	84	1	83

Tijdens de inspecties is getoetst of de aangetroffen ZZS zijn vergund, of er een registratie wordt bijgehouden en of er lozing van deze stoffen op het afvalwater plaatsvindt.

Tabel: Aantal inspecties geurvoorschriften

Jaar	#bedrijven gecontroleerd	#bedrijven met overtreding	#bedrijven zonder overtreding
2017	196	6	190
2018	184	0	184
2019	335	1	334
2020	4	0	4

Het aantal voorvallen (klachtengolven) vertoont een wisselend beeld. In 2020 ging het totaal om 890 klachten naar aanleiding van voorvallen waarbij meer dan 25 stankklachten ingediend werden. Veel klachten door de meldkamer zijn gezet op de industriegebieden, een algemene branche of een andere oorzaak. Er was dan ten tijde van de melding niet een directe oorzaak (bedrijf) aan te wijzen voor deze stankklachten. Na onderzoek ter plaatse kunnen deze klachten alsnog aan een bedrijf zijn toegewezen.

8.2.3 Geluid

In het MJP 2017-2020 is voor geluid het focuspunt geluidoverlast horeca opgenomen. Dit focuspunt is gericht op het voorkómen van geluidoverlast/klachten veroorzaakt door horecabedrijven. Geluidhinder heeft een negatief effect op de gezondheid en leefkwaliteit. Geluid van horecabedrijven kan leiden tot klachten in de woonomgeving, vaak heeft dit te maken met muziekgerelateerde activiteiten in de avond en vroege nacht. Wat opvalt, is dat er met regelmaat sprake is van een terugkerend klachtenpatroon. Een van de oorzaken zijn de relatief snelle wisselingen van exploitanten van horecabedrijven.

Preventieve aanpak

De afgelopen vier jaar is extra ingezet op een effectieve, preventieve aanpak. DCMR wil geluidklachten over horecabedrijven en sportinrichtingen zoveel mogelijk voorkomen door in een vroeg stadium gemeenten te adviseren over de exploitatievergunning en bij gebleken overlast daadkrachtig op te treden. Daarnaast beoordeelt DCMR akoestische onderzoeken van bedrijven die meer willen dan alleen achtergrondmuziek. Onze inspanningen zijn erop gericht om de top 10-

bedrijven waarover het meest geklaagd is aan te pakken, zodat deze bedrijven het jaar daarop voor significant minder overlast zorgen.

Voor het thema geluid zijn vier indicatoren bekeken:

- aantal beoordeelde exploitatieaanvragen.
- aantal beoordeelde akoestische onderzoeken.
- klachten top 10.
- trend geluidklachten.

Wat is er bereikt?

In de periode 2017-2020 is 2.227 keer een beoordeling van een aanvraag tot exploitatievergunning uitgevoerd. In 2018 zijn de meeste beoordelingen uitgevoerd (704), vermoedelijk als gevolg van de stijging van het aantal horecabedrijven in dat jaar. In 2020 was dit aantal het laagst (394).

Hoogstwaarschijnlijk werd dit veroorzaakt door de tijdelijke sluiting van de horecabedrijven in 2020 door corona. Het aantal beoordeelde akoestische onderzoeken laat eenzelfde patroon zien: een piek in 2018 met 35 onderzoeken en een afname in 2020 met 26 getoetste akoestische onderzoeken. Opmerkelijk is dat er in 2020 evenveel aanvragen waren voor sportinrichtingen als voor horecabedrijven. Door corona zagen Nederlanders hoe belangrijk het is om fysiek fit te blijven en zijn er meer sportinrichtingen opgericht.

In 2019 is geconstateerd dat er opnieuw een dalende trend was in het aantal klachten ten opzichte van voorgaande jaren. In 2020 is het aantal klachten over horecabedrijven en sportinrichtingen verder afgenomen (-60%), al is dit beeld sterk vertekend door corona. Van de top 10-bedrijven waarover in 2019 het meest is geklaagd, komt slechts één bedrijf voor in de top 10 van 2020. Een voorzichtige conclusie zou kunnen zijn dat de preventieve aanpak een gunstig effect lijkt te hebben, maar door de coronamaatregelen is dit voorbarig. Bovendien is de preventieve aanpak nog in ontwikkeling.

In het MJP 2021-2024 komt dit focuspunt terug onder de noemer 'geluidhinder voorkomen'. Daarbij is het bereik verbreed tot de aanpak van geluidsoverlast bij vrijetijdsbesteding, te weten sport, recreatie, evenementen en horeca, en nestgeluid.

8.2.4 Energie

Energiebesparing is noodzakelijk. Het is onderdeel van de klimaataanpak en bovendien is het aantrekkelijk voor de gebruiker, omdat energiebesparende maatregelen leiden tot kostenbesparingen. Bedrijven in Nederland hebben met de overheid afgesproken hoeveel energie ze zullen besparen in de periode tot en met 2020. De afspraken zijn vastgelegd in energieconvenanten.

Het Energieakkoord is een overeenkomst die in 2013 is gesloten met als oogmerk de energievoorziening duurzamer te maken. De gemaakte afspraken richten zich op energiebesparing, duurzame opwekking, schone technologieën en klimaatbeleid. Eén van de belangrijkste doelen is een besparing van gemiddeld 1,5% per jaar te realiseren op het energieverbruik. In het Energieakkoord is vastgelegd dat gemeenten en provincies prioriteit geven aan handhaving van de energiebesparingsverplichtingen in de Wet milieubeheer.

Vanaf 1 juli 2019 is naast de energiebesparingsplicht ook de informatieplicht van kracht geworden. Bedrijven met een verbruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas(equivalent) per kalenderjaar hebben een informatieplicht energiebesparing. Het bedrijf moet rapporteren over het energiegebruik en de (te nemen) energiemaatregelen. Uit een analyse blijkt dat ongeveer 7.000 bedrijven in het Rijnmondgebied aan deze verplichting moeten voldoen.

Nog lang niet al deze bedrijven voldoen hieraan. Door een combinatie van communicatie en aanschrijvingen, willen wij ervoor zorgen dat alle inrichtingen daar alsnog aan voldoen.

In het MJP 2017-2020 stonden bij focuspunt Energie de besparingsmaatregelen centraal, in het MJP 2021-2024 het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen en de energietransitie. Er waren vier indicatoren voor energiebesparing:

- potentiële CO₂-reductie uit besparingsplannen.
- aantal bedrijven met besparingsplan.
- aantal actuele vergunningen m.b.t. besparingsmaatregelen energie.

- naleving besparingsmaatregelen energie.

De eerste 2 indicatoren zijn gemonitord t/m juni 2019. Vanaf 1 juli 2019 is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de trekker van de energieaudits in het kader van de EED (Energy Efficiency Directive) waardoor DCMR daarin geen rol meer heeft.

Actuele vergunningen

DCMR ziet erop toe dat bedrijven de wettelijke verplichting om energiemaatregelen te treffen nakomen. Daarbij richt DCMR zich op bedrijven die de meeste energie gebruiken, omdat daar in eerste instantie de meeste winst te behalen is, en op bedrijven die achterblijven.

In het MJP 2017-2020 is als doelstelling opgenomen dat in de periode 2017-2020 tachtig vergunningen worden getoetst en waar nodig worden geactualiseerd. Bij het toetsen van relevante bedrijven bleek dat veertien vergunningen al actueel waren. Vijf vergunningen zijn geactualiseerd, daarmee zijn in totaal negentien vergunningen rond. Daarnaast zijn er eind 2020 vijf vergunningen in behandeling. Dit betekent dat de doelstelling niet geheel is behaald.

Naleving besparingsmaatregelen energie

De doelstelling van het MJP 2017-2020 is om met 1.400 bedrijven in het Rijnmondgebied afspraken te maken over energiebesparing, en deze vast te leggen in een besparingsplan. Gedurende deze vier jaar zijn in totaal 1.293 bedrijven gecontroleerd. Het gestelde doel is hiermee voor 92% behaald, mede dankzij een aanzienlijke extra inspanning die aan het eind van de looptijd van het MJP is geleverd. Dit was mogelijk door de versterkte uitvoering die in 2020 van start is gegaan.

Van de 1.293 gecontroleerde bedrijven is bij 537 bedrijven (42%) een overtreding vastgesteld. In hoofdzaak ging dit om overtredingen met beperkte gevolgen voor het milieu, de gezondheid en/of veiligheid.

Tabel: Naleving besparingsmaatregelen Energie

Jaar	#bedrijven gecontroleerd	#bedrijven met overtreding	#bedrijven zonder overtreding
2017	170	26	144
2018	396	72	324
2019	25	0	25
2020	702	439	263
Totaal t/m 2020	1293	537	756

8.2.5 Afvalwater

De werking van het riool en de waterzuiveringsinstallaties kan ernstig verstoord raken als bedrijven waar voedingsmiddelen worden bereid (horeca en de voedingsmiddelenindustrie) oliën en vetten op het riool lozen. Het riool functioneert dan niet goed, wat kan leiden tot overlast voor bewoners en andere gebruikers. Ook kan er ongezuiverd afvalwater in het milieu terecht komen. Lozingen vanuit bedrijfsrioleringen zijn daarom een belangrijk aandachtspunt in het toezicht door DCMR.

In het MJP 2017-2020 stonden bij focuspunt Afvalwater het voorkomen van verstoppingen van de riolering centraal. In het MJP 2021-2024 komt dit onderdeel niet terug, omdat het toezicht op vetlozingen nu structureel is verankerd in de brancheplannen.

Wat is er bereikt?

Bij de inspecties is gekeken naar de zuiveringstechnische voorzieningen bij horeca, sportkantines en voedingsmiddelenbedrijven. In 2020 is de inspectie op afvalwater structureel in de checklijsten opgenomen en dat levert een toename van het aantal geïnspecteerde bedrijven op. Ook is de instructie gegeven om de putdeksels te (laten) lichten en een waterpasmeting te (laten) doen. Hierbij zijn bij de inspecties diverse onvolkomenheden geconstateerd. In 2020 is 176 keer op afvalwater gecontroleerd. Hierbij zijn bij negentien bedrijven overtredingen geconstateerd.

In 2020 waren veel horecabedrijven en sportkantines lange tijd niet in werking door de coronamaatregelen. Omdat er op het moment van inspectie geen risico op vetlozing was, was er ook geen sprake van een overtreding.

Door de coronamaatregelen is er in 2020 veel op afstand geïnspecteerd, door middel van beeldmateriaal en administratief toezicht op bonnetjes en afvoer van vet in Amice. Bij deze vorm van toezicht is men meer afhankelijk van de betrouwbaarheid van de ondernemer.

Monitoring van de hoeveelheid verstoppingen die gerelateerd zijn aan oliën en vetten en aan horeca en voedingsmiddelenindustrie blijft een punt van aandacht voor gemeenten en DCMR. De uitdaging ligt vooral in registratie van de verstopping en wat de geografische ligging in de riolering binnen een gemeente is.

Tabel: Naleving besparingsmaatregelen Afvalwater

Jaar	#bedrijven gecontroleerd	#bedrijven met overtreding	#bedrijven zonder overtreding
2017	16	0	16
2018	23	1	22
2019	61	10	51
2020	176	19	157
Totaal t/m 2020	276	30	246

8.2.6 Ondernijning

De aanpak van ondernijnde criminaliteit is in het werkgebied van DCMR een aandachtspunt. In het werkgebied van DCMR worden we steeds vaker geconfronteerd met het feit dat bedrijven als dekmantel worden gebruikt voor criminele activiteiten. Ondernijning is opgenomen als focuspunt in het in 2020 opgestelde MJP 2021-2024. Dit betekent dat DCMR ondernijning samen met de andere overheidspartners zoveel mogelijk aan het licht brengt en aanpakt, en barrières oplegt om ondernijning in specifieke branches in de toekomst tegen te kunnen gaan.

Rol DCMR

De aanpak van ondernijning kan geen van de overheidspartijen alleen. Dat is waarom zowel de gemeenten als de provincie er belang aan hechten DCMR als noodzakelijke ketenpartner in de aanpak mee te nemen. Vanuit de kerntaak toezicht en handhaving levert DCMR een bijdrage aan het zichtbaar maken van en inzicht krijgen in ondernijnde activiteiten in een bepaald geografisch gebied. Op verzoek van onze opdrachtgevers ondersteunen we bij de aanpak van ondernijning met data-analyses, signaleren en uitvoeren van gezamenlijke acties. De uitvoering van de gezamenlijke integrale ondernijningscontroles vindt plaats op basis van een jaarkalender. De ketenpartners/participanten leveren hiervoor de data aan.

Uitvoering 2020

Het jaarprogramma 2020 was goed gevuld met 79 acties, verdeeld over bijna al de gemeenten. Twee gemeenten hadden geen acties gepland staan. Vanwege de coronabeperkingen zijn 45 van de 79 acties afgelast. Er is door DCMR aan 44 ondernijningsacties meegewerkt. Dit heeft tot uiteenlopende resultaten geleid. Enkele voorbeelden:

- Fraude met betrekking tot de verwijdering en illegale opslag van asbest, met direct gezondheidsgevaar voor de omgeving en diffuse verspreiding in het milieu.
- Aantreffen van een verborgen wietplantage achter de façade van een garagebedrijf met brandgevaarlijke elektrische aansluiting.
- Een autobedrijf dat vooral verborgen ruimtes in voertuigen bouwt.
- Een illegale autoreparatie ten behoeve van inrichting en onderhoud van voertuigen voor criminele doeleinden, waar men zich niet aan de regels van het Activiteitenbesluit houdt.
- Opslag van pakketten drugs verborgen in potgrond in een 'reguliere' bedrijfsloods.
- Het aantreffen van partijen vervalste merkkleding.
- Chemisch afval achtergelaten of gestort in een illegaal ondergronds depot met direct gevaar voor omgeving en bodem.
- Grootschalige bitcoinmining met risico op brandgevaar vanwege slechte en overbelaste aansluiting.

Tijdens de uitgevoerde ondernijningsacties zijn bij de helft van de acties overtredingen van de milieuwetgeving geconstateerd.

8.3 Voortgang ontwikkelpunten

8.3.1 Omgevingswet

Net als in 2019 is ook in 2020 een forse inspanning geleverd als het gaat om de voorbereiding van de implementatie van de Omgevingswet die in 2022 van kracht wordt. Er is een start gemaakt met een uitgebreid opleidingsprogramma, er zijn voorbereidingen getroffen voor het aanpassen van de werkplannen, maar vooral is verder gewerkt aan aanpassingen in de werkprocessen, producten en diensten van DCMR. De voorbereidende werkzaamheden liggen op koers. Meer hierover leest u in paragraaf 3.2.2 van deel 1 van het jaarverslag.

8.3.2 Nieuwe brandstoffen

De verschuiving van fossiele brandstoffen naar nieuwe brandstoffen (duurzame energiedragers, omdat de transitie uit meer bestaat dan alleen nieuwe brandstoffen) verloopt in een snel tempo. Voorbeelden van duurzame energiedragers zijn: windmolens, zonne-energie, aardwarmte, waterstof en buurtbatterijen. De verwachting is dat de komende jaren het gebruik van fossiele brandstoffen steeds verder verschuift naar duurzame energiedragers.

De introductie van duurzame energiedragers gaat over van de ontwikkelingsfase naar de uitvoerende fase. Het afgelopen jaar lag de focus vooral op ontwikkelingen met waterstof. In Stad aan 't Haringvliet zijn nu vergevorderde plannen om de hele wijk over te laten gaan van aardgas naar waterstof. Daarnaast wordt er een waterstofconversiepark op Maasvlakte 2 gerealiseerd. Bij beide projecten is DCMR actief betrokken om de veiligheidsrisico's te beoordelen en te anticiperen op het verlenen van vergunningen.

Ook neemt DCMR deel aan onder andere kennistafels, netwerken en projectgroepen op het gebied van duurzame energiedragers en externe veiligheid. Een voorbeeld is de netwerkgroep 'Nieuwe energie' op initiatief van de provincie Zuid-Holland. In deze groep worden casussen, zoals de toepassing van waterstof bij een bedrijvenpark en geothermie, verder uitgewerkt.

8.3.3 Asbestketen en grondstromen

Asbest

In 2020 heeft DCMR de asbestaken uitgevoerd voor de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne. Naast de wettelijk verplichte taken voert DCMR ook de plustaak uit voor particulieren. DCMR voldoet aan de kwaliteitscriteria. Alle inspecteurs hebben een persoonscertificaat of het diploma "deskundig toezichthouder asbest". De gemeenten Rotterdam en Goeree-Overflakkee hebben de asbestaken in 2020 zelf uitgevoerd.

Alle sloopmeldingen die via het Omgevingsloket worden ingediend, worden door DCMR inhoudelijk beoordeeld aan de hand van door ODNL opgestelde checklijsten. Zo wordt een *level playing field* gecreëerd. De sloopmeldingen en de asbestinventarisatierapporten worden op eenduidige wijze beoordeeld op de reikwijdte en de geschiktheid. In 2019 voldeed 26% van de sloopmeldingen niet aan de reikwijdte en geschiktheid van de asbestinventarisatierapportages en bijbehorende sloopmeldingen.

Door DCMR is een informatiecampagne georganiseerd voor de asbestinventarisatiebureaus die in de regio werkzaam zijn. We hebben duidelijke afspraken gemaakt en uitgelegd dat we streng, maar rechtvaardig toetsen. In 2020 zijn er voor bovenstaande gemeenten 2.526 sloopmeldingen beoordeeld. Hiervan zijn er 2.219 goedgekeurd en 307 afgekeurd. Het resultaat is dat we in 2020 nog maar 12% afkeur hebben van de sloopmeldingen. Er is een enorme stap gezet, maar we zijn er nog niet. Ook het toezicht wordt op eenduidige wijze uitgevoerd door de landelijke checklijsten van ODNL te gebruiken. In 2020 zijn er 1.800 startmeldingen ingediend. Hiervan zijn er 140 gecontroleerd. Er zijn 46 overtredingen geconstateerd.

Eind februari 2020 heeft DCMR de 'asbesttelefoon' in het leven geroepen. Inwoners en bedrijven komen rechtstreeks in contact met een asbestdeskundige van DCMR. Hiervan is 258 keer gebruik

gemaakt. Inwoners en bedrijven kunnen meteen de vraag stellen die ze hebben en krijgen ook direct een deskundig antwoord. Afgaande op de reacties die we krijgen lijkt dit een schot in de roos te zijn.

Grondstromen

Partijen grond worden gemeld bij het Landelijk meldpunt besluit bodemkwaliteit. Bij toepassing van grond wordt naar de kwaliteit en de functie van de ontvangende locatie gekeken. Er is, alvast in de geest van de Omgevingswet, extra aandacht besteed aan ketensamenwerking in de grote infrastructurele projecten.

In 2020 zijn ten aanzien van het Besluit Bodemkwaliteit onder andere toepassingen van AEC Bodemas, thermisch gereinigde grond (TGG) en staalslakken actueel geweest. Er worden steeds vaker circulaire stoffen toegepast in of op de bodem. Grondwerk geeft ruimte aan grondbewerkers en toeleveranciers voor het toepassen van twijfelachtige materialen onder certificaat (waarvoor alleen naar genormeerde parameters wordt gekeken), illegaal mengen van partijen grond of voor het slim herbemonsteren van samengestelde partijen grond of bouwstoffen.

DCMR heeft dit jaar veel verbeteringen doorgevoerd in de uitvoering van de werkprocessen bij bodemtoezicht, zowel voor de registratie van saneringen en de werkvoorraad in het zaakstelsel als het inhoudelijke werk door de checklijsten te updaten naar een hoger niveau. DCMR investeert in gebiedsoverstijgende kennis en aanpak én in landelijke samenwerking inclusief het delen van relevante informatiebronnen.

8.3.4 *Circulaire economie*

DCMR brengt in het provinciale Omgevingsdienstenoverleg expertise in over circulaire economie. In dit overleg worden voorbeelden gedeeld waarin de omgevingsdiensten werken aan inpassing van nieuwe vormen van bedrijvigheid. Hierbij kan gedacht worden aan verzoeken voor vergunning voor de bedrijven Asbeter, uRecycle en Reko. Daarnaast neemt DCMR deel aan de begeleidende stuurgroep in het onderzoek van ZeroBrine – een Europees onderzoeksproject – naar opwaardering van afvalwater. Er is geadviseerd over een pilotproject voor monitoring van verwerking van waardestromen van oesterzwamproductie op het land en er is gewerkt aan voorbereiding van een vergunning voor de opwerking van autobanden.

Er is op verschillende wijzen geadviseerd. In een vooroverleg zijn voorstellen gedaan voor het gebruik van circulaire alternatieven voor grondstoffen. In samenwerking met andere omgevingsdiensten en de transitieteams van de provincie is verder gewerkt aan het toepassen van biomassa als grondstof en is geadviseerd over de mogelijke risico's voor verspreiding van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) bij hergebruik van afvalstoffen. DCMR nam deel aan de Circo track workshop zonnecellen, waarbij gewerkt is aan nieuwe verdienmodellen. Er is deelgenomen aan nationale adviesteams van het landelijk afvalstoffenplan en voor wetenschappelijk onderzoek naar innovatieve processen in de industrie.

Binnen DCMR is een adviesteam opgericht met gespecialiseerde vergunningverleners, toezichthouders en juristen die adviseren over de wettelijke mogelijkheden om afvalstromen als grondstof te kunnen gebruiken volgens de nationale richtlijn (bijproduct, voortgezet gebruik of einde-afval).

Samen met de provincie Zuid-Holland en acht omgevingsdiensten in Noord- en Zuid-Holland is gewerkt aan een inventarisatie van mogelijkheden om circulariteit in de vergunning op te nemen. In 2020 is een begin gemaakt om bij een aantal vergunningstrajecten de circulariteit nader te onderzoeken.

8.3.5 *Warmte/koude uitkoppelen*

In 2020 heeft DCMR de wettelijke mogelijkheden en taken vanuit de Wabo op energiegebied onderzocht bij bedrijven die deelnemen aan de CO₂-emissiehandel (ETS-bedrijven, ETS staat voor Emissions Trading System). Dit is gedaan in opdracht van de provincie Zuid-Holland. Uit dit

onderzoek blijkt dat het bevoegd gezag voor de Wabo-vergunning terdege bevoegd is met betrekking tot warmte-uitkoppeling bij deze bedrijven.

Daarnaast heeft DCMR gereageerd op de consultatieversie van de nieuwe Warmtewet (die nu Wet collectieve warmtevoorziening heet). Hierbij is vooral ingegaan op het onderwerp restwarmte, waarbij op grond van ervaringen in de naleving van de KBA-plicht, input is geleverd. De KBA-plicht vloeit voort uit EU-regelgeving en verplicht bedrijven bij oprichting of wijziging van grote stookinstallaties de kosten en baten van de uitkoppeling van restwarmte te onderzoeken.

Tot slot is een eerste schets gemaakt van werkzaamheden die DCMR zou kunnen uitvoeren om vraag en aanbod van warmte structureel in kaart te brengen. Deze data is van belang voor gemeenten bij hun transitievisie warmte en voor ontwikkelaars van warmte-infrastructuur. Uitdieping van deze schets is nodig.

8.3.6 Cybersecurity

Bedrijven automatiseren en digitaliseren steeds verder en maken daarbij meer gebruik van externe verbindingen zoals internet om de installaties op afstand te kunnen (laten) beheeren. Dat brengt kwetsbaarheden en veiligheidsrisico's met zich mee. Hackers kunnen bijvoorbeeld de besturing van installaties op afstand overnemen en/of gijzelen.

De Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) verplicht exploitanten van vitale infrastructuur, aanbieders van essentiële diensten, digitale dienstverleners en overheden om passende en evenredige technische en organisatorische maatregelen te nemen om hun ICT te beveiligen tegen risico's en ernstige incidenten te rapporteren.

Een groot deel van de chemische sector, vallend onder het Brzo, het Besluit risico's zware ongevallen 2015, wordt door de Wbni niet als vitaal beschouwd. Deze bedrijven vallen dus buiten het landelijke toezicht op cybersecurity. Volgens het Brzo 2015 zijn exploitanten verplicht om alles te doen om de inrichting zo veilig mogelijk te maken. Maar concrete eisen stellen aan de bedrijven op het gebied van cybersecurity is niet vanzelfsprekend.

In samenwerking met relevante partijen onderzoekt DCMR of zij een taak heeft bij het terugdringen van de cybercrimerisico's voor de omgeving. In 2020 is overleg geweest met de provincie Zuid-Holland en de ministeries IenW en SZW om invulling te kunnen geven aan deze rol.

DCMR neemt ook deel aan FERM-Rotterdam Port Cyber Resilience. Dit programma is een initiatief van het Havenbedrijf, Gemeente Rotterdam, Zeehavenpolitie en Deltalinqs. Het doel van FERM-Rotterdam Port Cyber Resilience is om de digitale weerbaarheid van bedrijven in en rond de haven van Rotterdam te vergroten en is vooral gericht op bewustwording. Ook organiseert FERM regelmatig bijeenkomsten (Port Cyber Cafés). Samen met vijftien bedrijven heeft FERM in 2019 een pilot opgezet waarin wordt nagedacht over handelingsperspectief met betrekking tot cybersecurity. De pilot loopt in ieder geval door in 2021.

8.3.7 Ontkoppelen hemelwater

In 2020 is een trend zichtbaar dat een toenemend aantal gemeenten stimuleringsmaatregelen neemt in het kader van klimaatadaptatie. Deze maatregelen richten zich vrijwel allemaal op een financiële tegemoetkoming waardoor particulieren en/of bedrijven hun hemelwater niet meer op riolering lozen. Deze ontwikkeling maakt het sturen met VTH-taken minder nodig. Hiermee ontstaan mogelijkheden om aandacht te besteden aan het opkomende onderwerp ZZS in afvalwater.

8.3.8 Incidentenonderzoek

Wanneer een incident optreedt, reageert DCMR hierop om de veiligheid en het milieu optimaal te beschermen. DCMR verzoekt het bedrijf een onderzoek te doen naar het incident en beoordeelt dit onderzoek en de door het bedrijf gekozen maatregelen ter voorkoming van het specifieke incident.

Om het leren van incidenten te verbeteren, worden de incidenten geanalyseerd bij DCMR. In 2020 zijn de incidentonderzoeken van een aantal bedrijven met behulp van Storybuilder geanalyseerd. Deze zijn met de inspecteurs besproken en de resultaten zijn in een database opgenomen. Daarnaast zijn van twee incidenten de geleerde lessen samengevat in een korte notitie genaamd DCMR-sigitaal. Deze DCMR-signalen zijn met andere inspectiediensten gedeeld en besproken. In 2021 wordt een incidentendashboard ontwikkeld waarmee de incidentgegevens sneller verzameld kunnen worden. Met behulp van het incidentendashboard is het ook mogelijk om informatie te verzamelen van incidenten uit het verleden. De meest interessante incidenten worden dan alsnog geanalyseerd met behulp van Storybuilder.

8.3.9 *Lichthinder*

In 2020 zijn er in totaal 265 klachten ingediend die te maken hebben met lichthinder. Deze klachten zijn in drie subgroepen in te delen: 55 visuele klachten over affakkelen, 95 klachten die te maken hebben met slagschaduw van windmolens en 115 klachten over lichthinder van reclameschermen, lichtmasten van sportvelden, gevelverlichting, terreinverlichting en assimilatiebelichting bij glastuinbouw. Vanwege het coronavirus is het aantal klachten mogelijk niet representatief.

Er zijn geen preventieve controles uitgevoerd. Er wordt alleen repressief toezicht uitgevoerd, gebaseerd op klachten van inwoners.

Naar aanleiding van klachten van omwonenden zijn diverse waarschuwingsbrieven verstuurd. Ook zijn er, vooral in het 4e kwartaal, lichtmetingen uitgevoerd. Vanwege het coronavirus vinden er bij veel amateurverenigingen, vooral voetbal- en tennisverenigingen, geen of veel minder activiteiten plaats in de donkerteperiode. Ook zijn diverse bedrijven in de horeca en detailhandel geheel of gedeeltelijk gesloten geweest tijdens de periode van eind maart tot en met december. Er zijn in 2020 geen handhavingstrajecten opgestart.

In 2020 zijn er 27 adviesaanvragen behandeld. Dit betreft aanvragen voor nieuwe armaturen/lichtmasten bij sportvelden en rangeerterreinen, aanvragen van nieuwe reclameschermen, maar ook interne adviezen voor vergunningaanvragen van Huisman en Feijenoord City.

Na bestudering van de pilot of satellietbeelden gebruikt kunnen worden bij de handhaving van lichtuitstoot bij glastuinbouw, is besloten om in 2020 voorlopig geen vervolg te geven op deze pilot. Er moet nader onderzocht worden wat de kosten en de baten zijn.

8.3.10 *Datagedreven organisatie*

Een van de bouwstenen van de organisatieontwikkeling is de Datagedreven Organisatie. Bij het definiëren van deze bouwsteen is de volgende ambitie gehanteerd: om waardevolle informatie uit betrouwbare data via een transparant proces te leveren, brengen we onze informatiehuishouding op orde en zorgen we voor goede, betrouwbare informatieproducten. Daarbij zijn twee doelstellingen benoemd: 1) het professionaliseren van het beheer en het gebruik van gegevens, en 2) het ontwikkelen van een informatiestrategie waarin beschreven wordt hoe de informatiehuishouding zich de komende jaren gaat ontwikkelen.

In 2020 is hard gewerkt aan beide doelstellingen. Het transitieteam heeft een belangrijke bijdrage geleverd door het gegevensbeheer DCMR-breed uniform in te richten. Eind 2020 heeft het transitieteam het stokje overgedragen aan de organisatie. Van de beoogde resultaten is 80% bereikt. Deze grens van 80% is getrokken om de overgang tussen de projectfase en (nieuwe) reguliere taken te markeren. Daarnaast is in 2020 de informatiestrategie vormgegeven. De informatiestrategie geeft aan waar de prioriteiten voor DCMR liggen voor de komende vijf jaar. Dat geldt voor projecten maar ook voor de acties ter verbetering van de datakwaliteit. De strategie geeft inzicht in wat de dienst nodig heeft in haar ontwikkeling. Ook is in 2020 meer samenwerking ontstaan op het gebied van data door de oprichting van COBI (Coördinatieteam Omgevings- en Bedrijfsinformatie) met vertegenwoordigers van alle afdelingen op managementniveau. Door de komst van COBI is het eigenaarschap van inhoudelijke data bij de business komen te liggen en de stelselverantwoordelijkheid bij de afdeling Bedrijfsvoering.

Deel 3: Jaarrekening 2020

Balans

	Per 31-12-2020		Per 31-12-2019	
			€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		0		0
Materiële vaste activa		2.097		1.903
<i>Investerings met economisch nut</i>				
<i>- overige investeringen met economisch nut</i>	2.097		1.903	
Financiële vaste activa		0		0
Totaal vaste activa		2.097		1.903
Vlottende activa				
Voorraden		759		0
<i>Onderhanden werk</i>	759		0	
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		10.944		10.008
<i>Rekening-courantverhouding met het Rijk</i>	9.645		7.327	
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	1.299		2.633	
<i>Overige vorderingen</i>			48	
Liquide middelen		61		364
<i>Kas- en banksaldi</i>	61		364	
Overlopende activa		2.927		2.516
<i>Voorschotbedrag met specifiek bestedingsdoel</i>	997		151	
<i>Overig nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen</i>	1.930		2.365	
Totaal vlottende activa		14.691		12.888
Totaal generaal		16.788		14.791

	(€ x € 1.000)		Per 31-12-2020		Per 31-12-2019	
	€	€	€	€	€	€
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen		6.038		4.545		
<i>Algemene reserve</i>	1.770		1.770			
<i>Bestemmingsreserves</i>						
- Overige bestemmingsreserves	2.304		1.329			
- Resultaat na bestemming	0		0			
- Resultaat voor bestemming	1.964		1.446			
Vreemd vermogen		0		22		22
<i>Waarborgsom</i>			22			
Totaal vaste passiva		6.038		4.567		
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		2.836		3.358		
<i>Kasgeldleningen</i>	0		0			
<i>Banksaldi</i>	0		0			
<i>Overige schulden</i>	2.836		3.358			
Overlopende passiva		7.915		6.866		
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>			496			
<i>Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel</i>	3.566		3.849			
<i>Nog te betalen bedragen</i>	4.349		2.521			
Totaal vlottende passiva		10.751		10.224		
Totaal generaal		16.788		14.791		

9 Algemene waarderingsgrondslagen

9.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

9.1.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

9.1.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balansonderdeel anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden als gevolg van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerd aan verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bij deze uitzondering moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

9.2 Materiële vaste activa met economisch nut

9.2.1 Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op het moment dat het kapitaalgoed in gebruik wordt genomen, wordt met afschrijven gestart.

9.3 Vlottende activa

9.3.1 Voorraden

De projecten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven.

Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de projecten worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Afgeronde projecten worden gewaardeerd tegen de kostprijs. Deze bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

9.3.2 Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

9.3.3 Liquide middelen en overlopende posten

De liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

9.4 Passiva

9.4.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene, bestemmingsreserve en het resultaat na bestemming volgens het overzicht van baten en lasten. Van bestemmingsreserves die niet met juridisch onontkoombare verplichtingen zijn belast, valt het (restant)saldo van een bestemmingsreserve zonder voorafgaand bestuursbesluit ten gunste van het 'resultaat na bestemming' vrij als:

- a) het doel waarvoor de bestemmingsreserve is gevormd vervalft, of
- b) gedurende drie jaren niets aan de bestemmingsreserve is onttrokken of toegevoegd.

9.4.2 Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

9.4.3 Voorschot met specifiek bestedingsdoel participanten

De afrekening met onze participanten vindt volledig plaats op basis van werkelijke uren en materiële lasten. Het saldo van de onder- of overbesteding ten opzichte van het werkplan wordt in zijn geheel verrekend met het voorschot met specifiek bestedingsdoel.

10 Toelichting op de balans

10.1 Activa

10.1.1 Materiële vaste activa

Overige investeringen met een economisch nut (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Inrichting nieuwe pand DCMR	2	6
Machines, apparaten en installaties	1.718	1.530
Overige mat.vaste activa	378	367
TOTAAL	2.097	1.903

Verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut

Omschrijving (€ x 1.000)	boekwaarde 31-12-2019 €	investeringen €	des- investeringen €	afschrijvingen €	bijdragen van derden €	afwaar- deringen €	boekwaarde 31-12-2020 €
Inrichting nieuwe pand DCMR	6	0	0	4	0	0	2
Machines, apparaten en installaties	1.530	936	105	642	0	0	1.718
Overige mat.vaste activa	367	77	0	67	0	0	378
Totaal	1.903	1.013	105	712	0	0	2.097

Investeringen

De afschrijvingen zijn opgenomen in de exploitatie waardoor investeringsruimte ontstaat. De in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving investeringen (€ x 1.000)	2020 €
Machines, apparaten en installaties	936
Overige mat.vaste activa	77
Totaal	1.013

Afschrijvingspercentages:

Inrichting nieuwe pand DCMR	10%
Machines, apparaten en installaties	20% - 25%
Overige materiele vaste activa	10%

10.1.2 Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Onderhanden werk	759	0
TOTAAL	759	0

In het onderhanden werk zijn opgenomen de waarde van de prestaties op projecten die ultimo 2020 een doorlopend karakter hebben. De vooruit gefactureerde termijnen zijn op het onderhanden werk in mindering gebracht.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering (€ x 1.000)	Openstaande vorderingen 31-12-2020 €	Voorziening oninbaarheid 31-12-2020 €	Openstaande vorderingen 31-12-2020 €
Rekening-courantverhouding met het Rijk	9.645	0	9.645
Vorderingen op openbare lichamen	1.299	0	1.299
Overige Vorderingen	0	0	0
Totaal	10.944	0	10.944

De Rekening-courant verhouding met het Rijk geeft de vordering van DCMR weer op de Rijkschatkist als gevolg van de verplichte deelname van decentrale overheden aan het zogeheten schatkistbankieren. Met die regeling worden alle liquiditeiten van decentrale overheden boven een beperkt minimum geparkeerd bij de Rijkschatkist.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Banksaldi	61	363
Kas	0	1
TOTAAL	61	364

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van DCMR.

Het drempelbedrag aan liquide middelen, welke is uitgezonderd niet aan te houden in 's Rijks schatkist over het jaar 2020 bedraagt k€512. Hieronder een overzicht van het gemiddeld banksaldo per kwartaal als bedoeld als uitzondering niet aan te houden in 's Rijks schatkist.

Omschrijving	Ultimo 2020 (€ x 1.000)
1e kwartaal	222
2e kwartaal	59
3e kwartaal	82
4e kwartaal	95

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	997	151
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.930	2.365
TOTAAL	2.927	2.516

De post voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel bestaat volledig uit vorderingen op participanten:

Omschrijving (x 1.000)	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Participant Goeree Overflakkee	-80	-	-127	47
Participant Hellevoetsluis	-1	-	-129	128
Participant Lansingerland	42	-	-31	73
Participant Maassluis	24	-10	-7	21
Participant Schiedam	64	-57	-	7
Subtotaal	49	-67	-294	276
Participant Provincie Zeeland	-163	-	-884	721
Totaal	-114	-67	-1.178	997

Voor de aansluiting met de stand per 31.12.2019 wordt verwezen naar bijlage 14.3.

10.2 Passiva

10.2.1 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Algemene reserve	1.770	1.770
Bestemmingsreserves	2.304	1.329
Resultaat na bestemming	1.964	1.446
TOTAAL	6.038	4.545

In het AB van december 2019 is besloten tot de vorming van een nieuwe bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering. Met deze reserve worden projecten gefinancierd die beogen een stapsgewijze transitie van de bedrijfsvoering en digitalisering van de kerntaken te realiseren. Deze modernisering ondersteunt de ontwikkeling van DCMR als datagedreven omgevingsdienst. Hierbij worden zowel de primaire als de ondersteunende processen geprofessionaliseerd, zodat DCMR voorbereid is op de komende Omgevingswet. Het AB heeft toen ook besloten met ingang van het begrotingsjaar 2020 jaarlijks €1 mln. te doteren vanuit de begroting aan een nieuwe bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering. De eind 2019 openstaande saldi van de bestemmingsreserves informatievoorziening en productontwikkeling zijn toegevoegd aan de nieuwe reserve modernisering bedrijfsvoering.

De bestemmingsreserve Personeel en Organisatie is gevormd voor de dekking van incidentele personele frictiekosten, die onder andere zijn ontstaan door de reorganisaties van 2010 en 2015. Aangezien voor deze reserve na het boekjaar 2021 geen bestemming meer is, wordt voorgesteld een deel van deze reserve (k€300) bij de jaarrekening 2020 al te laten vrijvallen.

Het verloop over 2020 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2019 €	Toevoeging €	Onttrekking €	Dotatie €	Bestemming resultaat €	Saldo 31-12-2020 €
Algemene reserve	1.770					1.770
	1.770	0	0	0	0	1.770
Bestemmingsreserves overige bestemmingsreserves						
Modernisering Bedrijfsvoering*	557	1.446	1.266	1.145		1.883
Personeel en organisatie	772	0	351	0		421
	1.329	1.446	1.616	1.145	0	2.304
Resultaat na bestemming						
Resultaat 2019	1.446	-1.446				0
Resultaat 2020					1.964	1.964
	1.446	-1.446	0	0	1.964	1.964
Totaal	4.545	0	1.616	1.145	1.964	6.038

Voorstel technische resultaatbestemming:

Overeenkomstig het aan het Dagelijks Bestuur gedane voorstel het totaal te bestemmen bedrag van k€1.964 te doteren aan de nieuwe bestemmingsreserve Maatschappelijke Duurzaamheidsopgaven.

10.2.2 *Flottende passiva*

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Schulden < 1 jaar	2.836	3.358
Vooruitontvangen bedragen	0	496
Nog te betalen bedragen	4.349	2.521
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	3.566	3.849
TOTAAL	10.751	10.224

Schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Schulden aan leveranciers	2.836	3.358
TOTAAL	2.836	3.358

Er zijn geen kasgeldleningen en geen bank- en girorekeningen met een negatief saldo.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Vooruitontvangen bedragen	0	496
Nog te betalen bedragen	4.349	2.521
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	3.566	3.849
TOTAAL	7.915	6.866

De post nog te betalen bedragen valt uiteen in de volgende posten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2020 €	Ultimo 2019 €
Afdracht BTW	12	940
Nog te betalen kosten	3.096	1.574
Vooruitontvangen bedragen	1.241	7
Totaal	4.349	2.521

De post voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel valt uiteen in de volgende bedragen:

Omschrijving (x 1.000)	Saldo			Saldo
	31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2020
Participant Albrandswaard	55	25	17	63
Participant Barendrecht	-9	30	-	21
Participant Brielle	45	16	3	58
Participant Capelle aan den IJssel	-12	73	-	61
Participant Krimpen aan den IJssel	139	84	2	221
Participant Nissewaard	79	52	-	131
Participant Ridderkerk	206	23	19	210
Participant Rotterdam	1.460	63	498	1.025
Participant Vlaardingen	330	76	-	406
Participant Westvoorne	120	16	8	128
Participant Provincie Zuid-Holland	677	167	178	667
Totaal	3.090	625	725	2.991
Beheer I-Kwadraat (Fase A-plus)	144	81	-	225
Beheerorganisatie Ranomos	312	-	-	311
MSR	38	2	-	40
Subtotaal	494	83	0	576
Totaal	3.584	708	725	3.567

Voor de aansluiting met de stand per 31.12.2019 wordt verwezen naar bijlage 14.3.

Deze voorschotbedragen betreffen middelen waarover DCMR geen directe zeggenschap heeft. Dit omdat zij die middelen enerzijds beheert in opdracht van haar participanten en ze anderzijds beschikbaar zijn gesteld voor specifieke werkzaamheden. De mutaties in het voorschot worden veroorzaakt door over- of onderbestedingen op het werkplan van een participant, door toekenning van extra middelen gedurende het jaar of door afrekening van afgeronde projecten van participanten waarvan is afgesproken dat deze afrekening via het voorschot van betreffende participant verloopt.

10.3 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

DCMR is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste.

Overzicht langlopende verplichtingen			Overzicht langlopende verplichtingen		
Omschrijving	Leverancier	Einddatum contract (exclusief opties verlenging)	verplichting < 1 jaar	Verplichting 2 5 jaar	verplichting > 5 jaar
EA2019 Warme- en koude dranken	Selecta Netherlands BV	30-4-2025	100.103	333.677	
EA2019 Digitale Checklisten	Genetics B.V.	1-1-2024	84.354	168.708	
EA2019 Afvalmanagement	Renewi Nederland B.V.	30-11-2023	58.737	112.579	
Multifunctionals (printers)	Veenman	30-6-2022	71.586	35.793	
EA2019 Nieuw Financieel Systeem	Technology 2 Enjoy	31-12-2023	227.673	455.346	
EA2019 Bodeminformatiesysteem	Roxit	31-12-2021	45.384		
EA2019 herverzekering WGA	ASR	31-12-2022	163.905	208.979	
EA2019 Nazorg bodemlokaties	Afvalservice Bodemzorg	5-1-2024	65.151	138.504	
EA2020 ICT supportdesk	NTNT (voorheen Groupe Open)	1-9-2022	217.642	217.642	
Zaaksysteem RUDIS	Centric	11-9-2023	130.237	227.915	
NMK-A	Geodan	30-7-2023	152.684	256.643	
Backup and Storage	SLNT IT BV	4-9-2021	177.034		
Gebruik personeelsysteem	RAET	1-1-2022	191.401		
Mobiele communicatie via VNG	Vodafone	21-4-2023	160.000	213.333	
Onderhoud gebouwen	Van Dorp	1-1-2021			
EA2020 Onderhoud gebouwen	Veolia Gebouwenbeheer	1-1-2025	103.972	311.916	
Schoonmaak	CSU	30-9-2020			
EA2020 Schoonmaak	CSU	1-10-2026	275.540	1.102.160	206.655
Catering	Sodexo	1-6-2021	58.350		
Huur Parallelweg 1, Schiedam	ROC Beheer BV.	9-12-2023	2.178.199	4.521.124	
EA2020 Nieuwe Website	Betawerk	31-3-2023	76.582	5.880	
EA2020 Nieuw VTH Systeem	Mozard BV	31-12-2025	196.700	189.234	
EA2020 Accountantcontrole	PWC	31-7-2022	65.800	65.800	
TOTAAL			4.801.034	6.196.114	206.655

Leasecontracten wagenpark

Het wagenpark wordt geleased bij één leasemaatschappij. De aangegane verplichting bedraagt exclusief brandstof ca. k€102 op jaarbasis.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume

De verplichtingen die voortkomen uit vakantiegelden en verloftegoeden van de medewerkers van DCMR ultimo boekjaar 2020 worden niet in de jaarrekening opgenomen, omdat deze een vergelijkbaar volume hebben.

10.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Tot heden is er geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die enige invloed zouden kunnen hebben.

11 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening (aangepast)

Omschrijving	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie 2020			Begrotingsafwijking		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
(€ x 1.000)	a	b	c = a-b	a	b	c = a-b	d	e	f = d - e	g = a- d	h = b- e	i = g - h
Programma Bedrijven	31.421	31.421	-	33.015	33.033	-18	33.658	33.686	-28	-643	-653	9
Programma Gebieden	15.296	15.296	-	16.357	16.506	-149	14.512	14.722	-210	1.844	1.784	61
Programma Bedrijfsvoering	21.508	21.767	-259	21.257	21.802	-546	21.807	20.344	1.464	-551	1.459	-2.010
<i>Kosten overhead</i>	21.508	21.508	-	21.257	21.257	-	21.807	21.807	-	-551	-551	-
<i>Bezettingresultaat afdelingen</i>		259	-259		546	-546		-1.464	1.464	-	2.010	-2.010
Totaal participant	68.225	68.484	-259	70.628	71.341	-713	69.978	68.752	1.226	650	2.589	-1.939
Algemene dekkingsmiddelen												
saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
overige dekkingsmiddelen	100	-	100	150	-	150	133	-	133	17	-	17
onvoorzien	-	-	-	-	-	-	133	-	133	-133	-	-133
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	100	-	100	150	-	150	266	-	266	-116	-	-116
Heffing vennootschapsbelasting	-	1	-1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor onttrekkingen/dotaties	68.325	68.485	-160	70.778	71.341	-563	70.244	68.752	1.493	534	2.589	-2.055
Toevoeging/Onttrekkingen aan reserves												
Resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	-	-	-	1.368	1.145	223	1.266	1.145	121	102	-	102
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	160	-	160	340	-	340	351	-	351	-11	-	-11
subtotaal mutatie reserves	160	-	160	1.708	1.145	563	1.616	1.145	471	92	-	92
Resultaat na Toevoegingen/Onttrekkingen	68.485	68.485	-	72.486	72.486	0	71.861	69.897	1.964	625	2.589	-1.964
Voorstel technische toevoeging / onttrekking aan reserves												
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Maatschappelijke Duurzaamheidsopgaven	-	-	-	-	-	-	-	2.264	-2.264	-	-	-
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	-	-	-	-	-	-	300	-	300	-300	-	-300
subtotaal mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	300	2.264	-1.964	-300	-	-300
Resultaat na technische bestemming	68.485	68.485	-	72.486	72.486	0	72.161	72.161	0	325	2.589	-2.264

12 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

In het jaarverslag is per programma de financiële uiteenzetting weergegeven analoog aan de beleidsbegroting en het overzicht van voorgaand jaar. Hieronder volgt een samenvatting van de resultaten, een toelichting op de algemene dekkingsmiddelen en een analyse van de begrotingsafwijkingen.

12.1 Resultaat

12.2 Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving Financiering en algemene dekkingsmiddelen	Raming 2020			Realisatie 2020			Begrotingsafwijking		
	baten a	lasten b	saldo c = a-b	baten d	lasten e	saldo f = d - e	baten g = a - d	lasten h = b - e	saldo i = g - h
Betaalde rente financiering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bespaarde rente op eigen vermogen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Doorberekende rente aan kostenplaatsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige opbrengsten	€ 150	€ -	€ 150	€ 133	€ -	€ 133	€ 17	€ -	€ 17
Onvoorzien	€ -	€ -	€ -	€ 133	€ -	€ 133	€ 133	€ -	€ 133
Totaal	€ 150	€ -	€ 150	€ 266	€ -	€ 266	€ 116	€ -	€ 116

De hogere realisatie van de algemene dekkingsmiddelen is vooral het gevolg van een incidenteel resultaat uit voorgaande boekjaren vanwege de creditering van onderhoudskosten 2015-2019 aan het kantoorpand aan de Parallelweg.

Deze afwijkingen zijn het gevolg van de uitvoering van het gekozen beleid. Dit betreft geen onrechtmatige afwijkingen

12.3 Analyse begrotingsafwijkingen

Door het Algemeen Bestuur worden de volgende criteria met betrekking tot begrotingsrechtmatigheid gesteld:

- Hogere lasten per programma dienen gecompenseerd te worden door hogere baten per programma.
- Overschrijdingen van investeringsbudgetten zijn rechtmatig wanneer de afschrijvingslast in de exploitatie kan worden gedekt.

12.4 Begrotingsafwijkingen op programma's van participanten

Verschillen tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten in de werkplanbijdragen van de participanten worden bij alle participanten verrekend met het voorschot met specifiek bestedingsdoel van de participant. Omdat dit valt binnen de totale budgettaire kaders van het werkplan is er geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

12.4.1 Programma Bedrijven

De realisatie van de lasten op het programma Bedrijven is k€663 hoger uitgevallen dan begroot. Deze hogere realisatie is voor een deel veroorzaakt door extra (niet begrote) inzet / uren voor het taakveld Reguleren binnen de diverse werkplannen. Het taakveld Wabo toezicht is, ondanks een flinke dip in de eerste helft van 2020 door corona, uiteindelijk nagenoeg op planning uitgekomen (99,5%). De overige taakvelden binnen het programma Bedrijven laten relatief kleine afwijkingen van de planning zien.

Daarnaast was er niet begrote inzet voor een aantal externe projecten binnen het programma Bedrijven, onder andere ZZS in afval, Juridische advisering RUD Zeeland, Voorlichting bedrijven energiebesparing. Maar er zijn ook enkele projecten waarbij de inzet is achtergebleven op de begroting. Dit geldt onder andere voor het project Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) en het werkplan voor de BRZO taken Zeeland.

Het verlies op het programma Bedrijven (k€28) is voor een belangrijk deel ontstaan op lumpsum projecten waarop meerwerk heeft plaatsgevonden. Daarnaast speelt mee dat de directie voor een

aantal projecten heeft besloten lagere tarieven te accepteren ter bevordering van strategische samenwerking met betrokken partijen voor de langere termijn.

12.4.2 *Programma Gebieden*

De realisatie van de lasten op het programma Gebieden is k€1.779 lager uitgevallen dan de definitieve begroting. Dit komt enerzijds door achterblijvende inzet op het programma Gebieden binnen de werkplannen en de additionele projecten binnen het programma. Anderzijds is ook k€365 minder materiele lasten gerealiseerd binnen het provinciale programma Spoed en Nazorg (bodem).

Het verlies op het programma Gebieden is voor een belangrijk deel (k€160) ontstaan op projecten waarbij de directie heeft besloten lagere tarieven te accepteren ter bevordering van strategische samenwerking met betrokken partijen voor de langere termijn. Het gaat hier om projecten zoals detachering bij een ministerie of samenwerking met de VRR waarbij door de samenwerking een uitwisseling van kennis en ervaring tot stand komt waaruit DCMR een strategisch, inhoudelijk voordeel haalt. Daarnaast is voor een ander maatschappelijk belangrijk project (burgerluchtmetingen) ook besloten niet alle kosten door te belasten aan de opdrachtgever(s) (k€20). Ook heeft DCMR in 2020 op verzoek een offerte opgesteld voor het inrichten van een gastorganisatie voor de BRZO+ organisatie. Deze opdracht is uiteindelijk niet doorgesloopt waardoor de gemaakte kosten (k€27) niet zijn vergoed.

Tot slot zijn er nog enkele projecten met kleine negatieve resultaten die gecompenseerd worden door positieve resultaten op een aantal andere projecten binnen het programma.

12.4.3 *Programma Bedrijfsvoering*

De kosten van de overhead bedragen in 2020 in totaal k€21.793 en zijn hiermee k€536 hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt volledig door hogere loonkosten voor ondersteunende functies (circa k€900) onder andere omdat relatief veel duurdere inhuur voor expertfuncties noodzakelijk was.

De materiële huisvestings- en ICT-kosten zijn juist lager uitgevallen (ca k€300). De lagere huisvestingskosten zijn vooral het gevolg van de per saldo lagere kosten als gevolg van corona (zie ook paragraaf 7.7). De ICT lasten zijn lager uitgevallen dan begroot doordat prioriteiten verschoven zijn vanwege corona en een aantal investeringen voor vervanging doorgesloopt zijn naar 2021, waardoor de bijbehorende beheerlasten ook doorschuiven.

De kosten van de uitbestede taken (onder andere bedrijfsarts, bedrijfsmaatschappelijk werk en ICT supportdesk) zijn ca k€60 lager uitgevallen dan gepland door vooral lagere kosten voor de ICT supportdesk. In 2020 heeft een nieuwe aanbesteding hiervoor plaatsgevonden. De kosten van het nieuwe contract bleken lager te zijn dan begroot.

De incidentele kosten van een aantal projecten op het gebied van modernisering bedrijfsvoering (nieuw meldkamersysteem, nieuw financieel systeem, invoering MS365, invoering nieuw zaakstelsel VTH, ontwikkeling Regionale Omgevingsinformatie, voorbereiding Omgevingswet, invoering Altijd Actuele Digitale Vergunning en implementatie Digitale checklijsten) zijn in 2020 gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering.

Daarnaast is de financiering van een aantal specifiek personele frictiekosten gedekt uit een eerder gevormde bestemmingsreserve personeel. Op totaalniveau zijn de onttrekkingen circa k€92 lager dan de verwachte onttrekkingen. Dit komt vooral door het doorschuiven van een aantal geplande activiteiten voor de implementatie Omgevingswet naar begin 2021.

In het Algemeen Bestuur van december 2019 is besloten dat DCMR met ingang van het begrotingsjaar 2020 jaarlijks €1 miljoen vanuit haar exploitatie doteert aan de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering ter dekking van de kosten van toekomstige projecten. In 2020 is daarnaast incidenteel nog k€145 extra gedoteerd ter afdekking van de hogere begrote lasten in 2020.

De realisatie op de post onvoorzien betreft het saldo van nagekomen opbrengsten en kosten van voorgaande boekjaren. Vooral een creditering van onderhoudskosten aan het gebouw in de periode 2015-2019 van ca. k€100 heeft voor dit positieve incidentele resultaat gezorgd.

De hoogte van de af te dragen vennootschapsbelasting 2020 is nog een pm post opgenomen aangezien er nog geen aangifte over 2020 is opgesteld. Op basis van de aanslagen over 2016 t/m 2019 zullen deze kosten naar verwachting nihil zijn.

Het positieve resultaat op het programma Bedrijfsvoering ad k€2.202 is een resultante van het saldo dotaties en onttrekkingen bestemmingsreserves ad k€471, overige opbrengsten ad k€133 (verhuur 7e etage en detachering op kostenplaats), incidenteel resultaat voorgaand boekjaar ad k€133 en een positief bezettingsresultaat van de afdelingen ad k€1.464.

12.5 Begrotingsafwijkingen op projecten

Het resultaat van de individuele projecten wordt bepaald aan de hand van enkele criteria:

- de einddatum van het project,
- het afgesproken type prestatie (voorcalculatie versus nacalculatie).

De criteria bepalen op welke wijze er in de administratie stelposten voor onderhanden werk of nog te factureren bedragen worden opgenomen.

Bij de bepaling van het resultaat op nog niet afgeronde projecten wordt er van uitgegaan dat projecten over de gehele looptijd resultaatneutraal zullen uitpakken. Dit houdt in dat bij de waardering van de opbrengsten op een project per einde jaar deze nooit meer mogen bedragen dan de kosten op dat moment.

Mocht uit de analyse van de cijfers per einde jaar blijken dat een project een verlies laat zien, dan wordt dit verlies in de cijfers meegenomen.

Alleen van projecten die daadwerkelijk zijn afgerond, zijn de eventuele winsten in het resultaat verwerkt.

12.6 Projectresultaat 2020

Het saldo van het projectresultaat is opgenomen in de resultaten van de programma's Bedrijven en Gebieden en het eindresultaat van DCMR.

13 Overige gegevens

13.1 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op DCMR Milieudienst Rijnmond. Het voor DCMR Milieudienst Rijnmond toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 €201.000,- (Algemene bezoldigingsmaximum). Op grond van het bepaalde in §4, artikel 4.1, 1e lid, letters a tot en met g van de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moeten de gevraagde gegevens van de (waarnemend- en) directeur openbaar gemaakt worden.

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	R.M. Thé
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 166.000,34
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	€ 166.000,34
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000,-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 166.000,34
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2019	
bedragen x € 1	R.M. Thé
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 161.618,63
Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.
<i>Subtotaal</i>	€ 161.618,63
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 194.000,-
Bezoldiging	€ 161.618,63

13.2 Bestuursleden Algemeen Bestuur

Onderstaande bestuursleden zijn wethouder in de genoemde gemeente, of in het geval van de provincie: gedeputeerde. Genoemde bestuursleden zijn lid van het Algemeen Bestuur en verrichten de werkzaamheden voor DCMR onbezoldigd. In de kolom "Lid Dagelijks Bestuur" staat aangegeven welke leden gezamenlijk het Dagelijks Bestuur van DCMR vormen. De leden van het Algemeen Bestuur of Dagelijks Bestuur ontvangen geen bezoldiging gelet op de Wet Normering Topinkomens. De leden van het Algemeen Bestuur worden aangewezen door de gemeenteraden en provinciale staten. De leden van het Dagelijks Bestuur worden aangewezen door het Algemeen Bestuur.

Organisatie	Naam	Bestuursfunctie	Lid dagelijks bestuur
Provincie Zuid-Holland	mevrouw A. Bom-Lemstra	Voorzitter	JA
Provincie Zuid-Holland	de heer F. Vermeulen	Portefeuillehouder Financiën	JA
Gemeente Rotterdam	de heer A. Bonte	Vice-voorzitter	JA
Gemeente Albrandswaard	de heer M.C. Goedknecht		JA
Gemeente Vlaardingen	de heer B. Bikkers		JA
Gemeente Westvoorne	mevrouw L. van der Pol		JA
Gemeente Barendrecht	mevrouw T.F. de Jonge		
Gemeente Brielle	de heer A.A. Schoon		
Gemeente Capelle aan den IJssel	de heer N.C. van Veen		
Gemeente Goeree-Overflakkee	de heer D. Markwat		
Gemeente Hellevoetsluis	de heer P. Schop		
Gemeente Krimpen aan den IJssel	de heer A. Timm		
Gemeente Lansingerland	mevrouw K. Arends <i>(tot 28 mei 2020)</i>		
Gemeente Lansingerland	de heer J.W. van den Beukel <i>(per 28 mei 2020)</i>		
Gemeente Maassluis	de heer J.M.H. Evers		
Gemeente Nissewaard	de heer I. Bal		
Gemeente Ridderkerk	de heer M. Japenga		
Gemeente Rotterdam	de heer A.H.P. van Gils		
Gemeente Schiedam	de heer J.W. Ooijevaar		
Provincie Zuid-Holland	mevrouw J.N. Baljeu		

14 Bijlagen

In dit hoofdstuk treft u de volgende bijlagen aan:

- 14.1 Staat van activa
- 14.2 Werkplanoverzicht per opdrachtgever
- 14.3 Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant
- 14.4 Overzicht van baten en lasten per taakveld
- 14.5 Accountantsverklaring
- 14.6 Nadere verklaring producten in hoofdstuk 5

14.1 Staat van activa

Overzicht van onroerende en roerende bezittingen in euro's										
	Aanschafwaarde	Investerings	Desinves- teringen en geheel afge- schreven bedragen in	Aanschafwaarde	Afschrijving tot en met	Afschrijving Des- investering	Afschrijving	Afschrijving tot en met	Boekwaarde per	Boekwaarde per
(€ x 1.000)	31 dec 19	2020	2020	31 dec 20	2019	2020	2020	2020	31 dec 19	31 dec 20
GEBOUW	0			0					0	
INRICHTING NIEUWE PAND	2.397	0	0	2.397	2.391	0	4	2.395	6	2
KANTOORMEUBILAIR	2.254	77		2.332	1.887	0	67	1.953	368	379
COMMUNICATIEMIDDELEN	510	98	0	608	428	0	77	505	82	103
AUTOMATISERING	5.352	838	1.278	4.911	3.905	1.173	565	3.298	1.447	1.613
METINGEN/ADVIEZEN	2.303	0	0	2.303	2.303	0	0	2.303	0	0
TOTAAL GENERAAL	12.817	1.013	1.278	12.551	10.914	1.173	712	10.455	1.903	2.097

14.2 Werkplan overzicht per opdrachtgever

Omschrijving opdrachtgevers (€ x 1.000)	Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie 2020			Begrotingsafwijking		
	baten a	lasten b	saldo c = a-b	baten d	lasten e	saldo f = d - e	baten g = a - d	lasten h = b - e	saldo i = g - h
Gemeente Albrandswaard	351	351	-	369	369	-	-17	-17	-
Gemeente Barendrecht	591	591	-	591	591	-	-1	-1	-
Gemeente Brielle	537	537	-	521	521	-	16	16	-
Gemeente Capelle a/d IJssel	518	518	-	445	445	-	73	73	-
Gemeente Goeree-Overflakkee	1.423	1.423	-	1.551	1.551	-	-127	-127	-
Gemeente Hellevootsluis	531	531	-	660	660	-	-129	-129	-
Gemeente Krimpen a/d IJssel	499	499	-	415	415	-	83	83	-
Gemeente Lansingerland	1.506	1.506	-	1.536	1.536	-	-30	-30	-
Gemeente Maassluis	420	420	-	427	427	-	-7	-7	-
Gemeente Nissewaard	1.014	1.014	-	962	962	-	52	52	-
Gemeente Ridderkerk	906	906	-	883	883	-	23	23	-
Gemeente Schiedam	1.291	1.291	-	1.234	1.234	-	57	57	-
Gemeente Vlaardingen	1.692	1.692	-	1.617	1.617	-	76	76	-
Gemeente Westvoorne	483	483	-	467	467	-	16	16	-
Gemeente Rotterdam	19.164	19.164	-	19.118	19.118	-	46	46	-
Provincie Zuid-Holland	28.535	28.535	-	28.132	28.132	-	403	403	-
Provincie Zeeland	3.167	3.167	-	3.192	3.192	-	-26	-26	-
Projecten	8.000	8.167	-167	7.859	8.096	-237	141	71	70
Totaal opdrachtgevers	70.628	70.795	-167	69.978	70.216	-237	650	580	70
Bezettingresultaat afdelingen	-	546	-546	-	-1.464	1.464	-	2.010	-2.010
Algemene dekkingsmiddelen									
saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
overige dekkingsmiddelen	150	-	150	133	-	133	17	-	17
omvoorzien	-	-	-	133	-	133	-133	-	-133
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	150	-	150	266	-	266	-116	-	-116
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor onttrekkingen/toevoegingen	70.778	71.341	-563	70.244	68.752	1.493	534	2.589	-2.055
Toevoeging/Onttrekkingen aan reserves									
Resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	1.368	1.145	223	1.266	1.145	121	102	-	102
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	340	-	340	351	-	351	-11	-	-11
subtotaal mutatie reserves	1.708	1.145	563	1.616	1.145	471	92	-	92
Resultaat na onttrekkingen/toevoegingen	72.486	72.486	0	71.861	69.897	1.964	625	2.589	-1.964
Voorstel technische toevoeging / onttrekking aan reserves									
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Maatschappelijke Duurzaamheidsopgaven	-	-	-	-	2.264	-2.264	-	-	-
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	-	-	-	300	-	300	-300	-	-300
subtotaal mutatie reserves	-	-	-	300	2.264	-1.964	-300	-	-300
Resultaat na technische bestemming	72.486	72.486	-0	72.161	72.161	0	325	2.589	-2.264

14.3 Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant

Omschrijving (x 1.000)	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2020
Participant Albrandswaard	55	25	17	63	62.668
Participant Barendrecht	-9	30	-	21	20.611
Participant Brielle	45	16	3	58	58.183
Participant Capelle aan den IJssel	-12	73	-	61	60.710
Participant Goeree Overflakkee	80	-	127	-47	-47.131
Participant Hellevoetsluis	1	-	129	-128	-128.503
Participant Krimpen aan den IJssel	139	84	2	221	221.068
Participant Lansingerland	-42	-	31	-73	-73.503
Participant Maassluis	-24	10	7	-21	-20.449
Participant Nissewaard	79	52	-	131	130.734
Participant Ridderkerk	206	23	19	210	210.047
Participant Rotterdam	1.460	63	498	1.025	1.025.269
Participant Schiedam	-64	57	-	-7	-6.439
Participant Vlaardingse	330	76	-	406	406.234
Participant Westvoorne	120	16	8	128	127.713
Participant Provincie Zuid-Holland	677	167	178	667	666.660
Participant Provincie Zeeland	163	-	884	-721	-720.961
Totaal	3.204	692	1.903	1.994	1.992.912
Totaal van de vorderingen op de participanten	-151			-997	
Totaal van de schulden participanten	3.355			2.990	
Saldo	3.204			1.993	

14.4 Overzicht van baten en lasten per taakveld

V&W DCMR naar Taakveld		Bedrag (€ x 1.000)
<i>Taakveld</i>	<i>Categorie</i>	
7.4 Milieubeheer	3.6 Huren	68
7.4 Milieubeheer	3.8 Overige goederen en diensten	70.177
Totale Baten		70.245
<i>Taakveld</i>	<i>Categorie</i>	
7.4 Milieubeheer	1.1 Salarissen en sociale lasten	45.563
7.4 Milieubeheer	2.1 Belastingen	46
7.4 Milieubeheer	3.5.1 Ingeleend personeel	7.602
7.4 Milieubeheer	3.8 Overige goederen en diensten	15.974
7.4 Milieubeheer	7.1 Mutatie reserves	-1.616
7.4 Milieubeheer	7.3 Afschrijvingen	712
Totale Lasten		68.281
Resultaat voor bestemming		1.964

14.5 Accountantsverklaring

14.6 Nadere verklaring producten in hoofdstuk 5

Reguleren

Wabo uitgebreide procedure

Deze categorie betreft de volgende producten: wijzigen voorschriften (milieu), revisie (milieu), handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (voor zover uitgebreid, deels zijn dit reguliere producten die niet zijn meegeteld), oprichting (milieu), intrekkingbesluit (milieu), verandering (milieu), handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden.

Wabo reguliere procedure

Onder dit kopje zijn uitsluitend het aantal milieuneutrale meldingen weergegeven.

Toezicht

Er zijn verschillende soorten inspecties. Globaal zijn dit de volgende:

Opleveringscontrole

Inspectie ter oplevering van een nieuwe of gewijzigde vergunning.

Preventieve controle

Een controle op het bedrijf waarbij bepaalde bedrijfsonderdelen of milieuaspecten fysiek worden gecontroleerd. Deze inspecties worden gericht ingezet daar waar de risico's in de branches het grootst zijn.

Nacontrole

Een controle bij een bedrijf volgend op een eerdere preventieve controle waarbij overtredingen geconstateerd zijn. Tijdens de nacontrole wordt gezien of de overtredingen voortduren of al ongedaan gemaakt zijn.

Administratieve controle

Een administratieve controle is een controle waarbij bedrijfsdocumenten worden geïnspecteerd.

Klachten- / voorvalonderzoek

Inspectie om de bron en oorzaak van klachten of voorvallen te achterhalen.

Inventariserende controle

Inspectie waarbij de bedrijven of wijzigingen in de bedrijvigheid in een bepaald gebied worden geïnventariseerd.

Brzo-controle

Een inspectie bij een Brzo-inrichting wordt uitgevoerd om na te gaan of de inrichting voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit het Brzo 2015 en daarmee verbonden regelgeving. Tijdens de VT inspectie wordt de Wabo gerelateerde wetgeving opgepakt. De Brzo-controles worden gezamenlijk met de VRR en met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (voormalige Arbeidsinspectie) uitgevoerd. De aard van de inspecties is systeemgericht en/of technisch.

Bodem

Beschikkingen

Dit betreft de volgende beschikkingen: verlening subsidie bodemsanering, BUS-evaluatie bodemsanering, evaluatieverslag bodemsanering, saneringsplan bodemsanering ernst/spoed, bodemsanering nazorgplan.

Inspecties wbb / bbk

Dit betreffen de volgende controles: Besluit bodem kwaliteit, bodemsanering niet-Wbb , bodemsanering Wbb ernstig / niet ernstig, mobiele puinbreker (Locatie-gebonden controle buiten inrichtingen), nazorglocaties, ontgroningen.

Beoordeling rapportages

Dit betreffen de volgende beoordelingen: monitoringsrapportage, plan van aanpak nieuw geval van bodemverontreiniging, melding besluit bodemkwaliteit en rapportage bodemonderzoek.

Overige Gebiedsgerichte producten

Geluid

Bij geluid gaat het om de ontheffingen geluidsbelasting.

Luchtvaart

Het betreft hier Ontheffingen Tijdelijk en Uitzonderlijk Gebruik (TUG) en Controles TUG. Deze taak wordt alleen voor de provincie uitgevoerd.

Ruimtelijke ontwikkeling

Het betreft de producten Advies milieuaspecten beoordeling GRO, Quickscan gebiedsbestemmingsplannen en haalbaarheidsscan RIT. Daarnaast de nulstapadviezen m.e.r., de vormvrije m.e.r. beoordelingen en de m.e.r. beoordelingsbesluiten. Verreweg de meeste producten zijn opgesteld voor de gemeente Rotterdam.

Vuurwerk

Het betreft de ontbrandingstoestemmingen vuurwerk, de behandeling van meldingen vuurwerkontbranding en controles bij vuurwerkevenementen. Deze taken worden uitsluitend voor de provincie uitgevoerd.